

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
ALMAN DİLİ EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**YETİŞKİNLERE ALMANCA
ÖĞRETİMİNDE YARATICI DRAMANIN
YÖNTEM OLARAK KULLANILMASI**

ARİFE SAĞMAN

TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. SEVİNÇ SAKARYA MADEN

EDİRNE 2024

ÖNSÖZ

İlk olarak tez çalışmam süresince benden desteğini esirgemeyen, güzel bir tez süreci geçirmemi sağlayan, değerli danışman hocam Prof. Dr. Sevinç Sakarya MADEN'e desteği ve katkılarından dolayı sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Tüm eğitim hayatım boyunca üzerimde emeği bulunmuş olan değerli öğretmenlerime; lisans ve yüksek lisans eğitimimde engin bilgileri ile bana büyük katkısı bulunan Trakya Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü Alman Dili Eğitimi Ana bilim Dalı Öğretim Üyeleri Sayın Prof. Dr. Sevinç Sakarya MADEN, Prof. Dr. Hikmet ASUTAY, Prof. Dr. Mukadder Seyhan YÜCEL, Prof. Dr. Handan KÖKSAL ve Dr. Öğretim Üyesi Yıldırım TUĞLU'ya çok teşekkür ederim.

Anket uygulaması kapsamında çalışmaya sağladıkları katkıdan dolayı Trakya Üniversitesi Alman Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı Dr. Öğretim Üyesi Selma Akol GÖKTAŞ'a ve Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Almanca Öğretmenliği 2023-2024 eğitim-öğretim yılı güz dönemi birinci sınıf lisans öğrencilerine teşekkür ederim.

Tez savunma jürimde bulunan jüri üyeleri Sayın Prof. Dr. Sevinç Sakarya MADEN, Prof. Dr. Sevinç HATİPOĞLU ve Prof. Dr. Hikmet ASUTAY'a teşekkürlerimi sunarım.

Hayatım boyunca maddi manevi fedakârlıkları ile beni bugünlere getiren ve her zaman yanımda olan canım aileme çok teşekkür ederim.

Bu süreçte desteğini esirgemeyen Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Öğr.Gör. İsmail COŞKUN'a, sevgili meslektaşlarım Elif DÜŞMEZ, Hatice ÇELİK, Esmâ TUZCU ve Çiğdem HACAK'a teşekkür ederim.

Arife SAĞMAN

Tezin Adı: Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması

Hazırlayan: Arife SAĞMAN

ÖZET

Bilindiği üzere eğitimde yaş grubu, eğitim kademesi, öğrenme alanı ve buna benzer birçok etmen öğrenme hızını ve alınan verimi etkilemektedir. Bu sebeple de kullanılan öğretim tekniği, materyal ve yaklaşımlar farklılıklar göstermektedir.

Bu araştırma kapsamında gerçekleştirilen alan yazını taraması sonucunda birçok bilim insanının ülkemizde yabancı dil öğrenme probleminin çözümünde mevcut yöntemlerle çok aşama kaydedilememiş olduğu düşüncesinde olduklarının görülmesi üzerine bu konuya çoklu zekâ kuramı da göz önünde bulundurularak farklı bir yöntemle yaklaşmanın gerekli olduğu kanısına varılmış, bireylerin yabancı dil eğitimlerinde konular ne kadar somutlaştırılır ve basitçe ifade edilirse başarı da o oranda artacaktır görüşünden hareket edilmiştir.

Bu tezin amacı Almancanın yetişkinlere yabancı dile olarak öğretiminde geleneksel dil öğretim metotlarının yanı sıra ve onlardan farklı olarak yaratıcı drama yöntemiyle Almancanın öğretimi konusunu ele almak ve Almanca öğretmen adaylarının yaratıcı dramanın yabancı dil becerilerini geliştirme etkisine yönelik görüşlerini incelemektir.

Araştırma, Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği 2023/2024 eğitim-öğretim yılı güz döneminde 1.sınıf öğrencileri (n=37) ile sınırlıdır. Bu çalışmada öğrencilerin yaratıcı dramaya dair tutum ve görüşlerini elde etmek amacıyla 30 adet sorudan oluşan likert modelde anket hazırlanmıştır. Likert modeldeki anketin ön test-son test uygulamasından sonra yaratıcı drama yönteminin dezavantaj ve avantajlarına dair katılımcılardan nitel ve nicel veriler toplanmıştır. Ön test ve son test arasında katılımcılara dil becerilerinin geliştirilmeye çalışıldığı derslerde yaratıcı drama yöntemi uygulanmıştır.

Veriler yetişkinlerin çocuklara oranla daha yavaş ve zorlu öğrendikleri göz önünde bulundurulacak olursa bu yöntemin yetişkinler için süreci daha kolaylaştırıp keyifli hale getirdiği gözlenmiştir. yaratıcı drama yönteminin dil öğretimindeki etkisini şu Çin atasözü en iyi şekilde açıklanmaktadır: “Duyarsam unuturum. Görürsem hatırlarım. Yaparsam anlarım.”

Tez beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm giriş bölümüdür. Bu araştırmanın amacı, önemi, sayıltıları, sınırlılıkları, tanımları ile ilgili çalışmalar gibi alt başlıklara yer verilmiştir. Tezin ikinci bölümünde alan yazın taraması sonucu elde edilen bilgiler ışığında eğitimin tanımı, eğitim türleri, kültür ve iletişim, yabancı dil eğitimi, yabancı dil öğretim yöntemleri, yaratıcı drama tanımı ve türleri başlıklar altında bir derleme yapılmıştır.

Üçüncü bölümde araştırmanın yöntemi anlatılmıştır. 3. Bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması, verilerin analizi, geçerlilik ve güvenilirlik alt başlıkları yer almıştır. Dördüncü bölüm ön test-son test sonuçlarını ve önceden tasarlanmış oturum örnekleri eşliğinde gerçekleşen uygulama örnekleri ve uygulamanın sonuçlarını içermektedir. Beşinci bölüm sonuç ve öneriler bölümüdür.

Tezin sonunda kaynakçası yanı sıra “Etik Kurul Kararı”, “Likert Tipi Ön Test Örneği”, “Likert Tipi Son Test Örneği” ve 10 adet oturum örneklerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Almancanın yabancı dil olarak eğitimi, yetişkinlere yabancı dil eğitimi, yaratıcı drama yöntemi

Name of the Thesis: Using creative drama as a method in teaching German to adults

Prepared by: Arife SAĞMAN

ABSTRACT

As it is known, various factors such as age group, educational level, learning domain, and others significantly influence the pace of learning and the efficiency of education. Consequently, instructional techniques, materials, and approaches vary accordingly.

Upon reviewing the literature within the scope of this research, it was observed that many scholars believe that the existing methods have not made significant progress in solving the issue of foreign language learning in our country. In consideration of multiple intelligences theory, it was concluded that a different approach is necessary. The research is based on the premise that if topics in foreign language education are made more concrete and expressed simply, success will increase proportionally.

The aim of this thesis is to address the teaching of German as a foreign language to adults through the Creative Drama method, in addition to traditional language teaching methods, and to examine the views of German language teacher candidates on the impact of creative drama on foreign language skills development.

The research is limited to 1st-year students (n=60) of the German Language Teaching Department at Trakya University during the Fall semester of the 2023/2024 academic year. A Likert scale questionnaire consisting of 30 questions was prepared for the purpose of obtaining students' attitudes and opinions about Creative Drama. Qualitative and quantitative data were collected from participants regarding the advantages and disadvantages of the Creative Drama method after the pre-test and post-test application of the Likert scale questionnaire. The Creative Drama method was applied in language skill development classes between the pre-test and post-test.

Considering that adults learn more slowly and with greater difficulty compared to children, it was observed that this method makes the process easier and more enjoyable for adults. The impact of the Creative Drama method on language

teaching is best explained by the Chinese proverb: "I hear, and I forget. I see, and I remember. I do, and I understand."

The thesis consists of five chapters. The first chapter is the introduction, which includes subheadings such as the purpose, importance, constraints, definitions, and related studies. In the second chapter, a compilation is made under headings such as the Definition of Education, Types of Education, Culture and Communication, Foreign Language Education, Foreign Language Teaching Methods, and Definition and Types of Creative Drama based on the information obtained from the literature review.

The third chapter explains the research methodology, including subheadings such as "Research Model," "Study Group," "Data Collection," "Data Analysis," and "Validity and Reliability." The fourth chapter includes pre-test and post-test results, as well as application examples and the outcomes of the application with pre-planned session examples. The fifth chapter is the Conclusion and Recommendations section.

At the end of the thesis, in addition to the bibliography, there are also documents such as "Ethics Committee Decision," "Likert Type Pre-test Example," "Likert Type Post-test Example," and 10 examples of session outlines.

Keywords: Teaching German as a Foreign Language, adult foreign language education, creative drama method

Titel der Masterarbeit: Using creative drama as a method in teaching German to adults

Erstellt von: Arife SAĞMAN

ZUSAMMENFASSUNG

Wie bekannt ist, beeinflussen Faktoren wie Altersgruppe, Bildungsniveau, Lernbereich und viele andere Faktoren die Lerngeschwindigkeit und die Effizienz der erworbenen Kenntnisse im Bildungsbereich. Daher variieren die verwendete Unterrichtstechnik, Materialien und Ansätze entsprechend.

Aufgrund der Ergebnisse einer Literaturrecherche im Rahmen dieser Forschung wurde festgestellt, dass viele Wissenschaftler der Meinung sind, dass mit den vorhandenen Methoden das Problem des Fremdsprachenlernens in unserem Land nicht ausreichend gelöst wurde. In Anbetracht dessen wurde die Notwendigkeit erkannt, sich diesem Thema unter Berücksichtigung der Theorie der multiplen Intelligenzen auf eine andere Weise zu nähern. Die Forschung basiert auf der Überlegung, dass der Erfolg in der Fremdsprachenausbildung umso größer ist, je konkreter und einfacher die Themen für Einzelpersonen dargestellt werden.

Das Ziel dieser Arbeit ist es, sich neben den traditionellen Sprachlehrmethoden mit dem Unterricht der deutschen Sprache an Erwachsene auch mit der Methode des kreativen Dramas zu befassen. Es zielt auch darauf ab, die Ansichten der Deutschlehrerstudenten zu untersuchen, wie sich das kreative Drama auf die Entwicklung von Fremdsprachenkenntnissen auswirkt.

Die Studie ist auf Studierende des ersten Studienjahres (n=37) im Herbstsemester des Studienjahres 2023/2024 an der Trakya-Universität Germanistik begrenzt. In dieser Studie wurde eine Umfrage im Likert-Format mit 30 Fragen erstellt, um die Einstellungen und Meinungen der Studierenden zum kreativen Drama zu erhalten. Nach der Anwendung der Vor- und Nachtests der Likert-Umfrage wurden qualitative und quantitative Daten zu den Vor- und Nachteilen der Methode des kreativen Dramas von den Teilnehmern gesammelt. Die Methode des kreativen

Dramas wurde zwischen dem Vor- und Nachtest in Sprachkompetenzentwicklungskursen angewendet Adıgüzel (2017), Tutuman (2011), Böttger, Bührig (2000), San (2002), Sinisi (2009), Lütge (2007).

Wenn man bedenkt, dass Erwachsene im Vergleich zu Kindern langsamer und schwieriger lernen, wurde beobachtet, dass diese Methode den Prozess für Erwachsene erleichtert und angenehmer macht. Die Auswirkungen der Methode des kreativen Dramas auf den Sprachunterricht werden am besten durch das chinesische Sprichwort erklärt: "Wenn ich höre, vergesse ich. Wenn ich sehe, erinnere ich mich. Wenn ich tue, verstehe ich."

Die Arbeit besteht aus fünf Kapiteln. Das erste Kapitel ist die Einleitung, die Zweck, Bedeutung, Beschränkungen, Definitionen und relevante Studien zu dieser Forschung beinhaltet. Im zweiten Kapitel wird basierend auf den durch die Literaturrecherche gewonnenen Informationen eine Zusammenstellung unter den Überschriften Definition der Bildung, Arten der Bildung, Kultur und Kommunikation, Fremdsprachenunterricht, Methoden des Fremdsprachenunterrichts und Definition und Arten des Dramas und kreativen Dramas erstellt.

Im dritten Kapitel wird die Forschungsmethodik erläutert. Das dritte Kapitel umfasst "Forschungsmodell", "Arbeitsgruppe", "Datensammlung", "Datenanalyse" und "Gültigkeit und Zuverlässigkeit". Das vierte Kapitel enthält die Ergebnisse der Vor- und Nachtests sowie Beispiele für vorab geplante Sitzungen und die Ergebnisse der Anwendungsbeispiele. In dem fünften Kapitel befindet sich die Schlussfolgerung und die Empfehlungen.

Am Ende der Arbeit befinden sich nach dem Literaturverzeichnis "Ethikkomitee-Entscheidung", "Likert-Typ-Vortest-Beispiel", "Likert-Typ-Nachtest-Beispiel" und 10 "Beispiele für Sitzungen" als Anhang.

Stichwörter: Deutsch als Fremdsprache, Fremdsprachenunterricht für Erwachsene, Kreatives Drama als Lehr- und Lernmethode.

Titel der Masterarbeit: Using creative drama as a method in teaching German to adults

Erstellt von: Arife SAĞMAN

ZUSAMMENFASSUNG

Das Fremdsprachenlernen gewinnt heutzutage zunehmend an Bedeutung. Die wirtschaftlichen, kulturellen und politischen Beziehungen zu anderen Ländern machen das Erlernen mindestens einer Fremdsprache obligatorisch. Insbesondere in staatlichen Schulen in unserem Land wird im Rahmen der Grundausbildung hauptsächlich Englisch als erste Fremdsprache unterrichtet. In der Sekundarstufe besteht die Möglichkeit, eine zweite Fremdsprache zu erlernen. Deutsch hat in unserem Land vor allem als zweite Fremdsprache einen festen Platz eingenommen. Die vorherrschende Unterrichtsmethode ist die kommunikative, auch als handlungsorientierte Methode bekannt. Obwohl Deutsch mit den neuesten Lehrmethoden unterrichtet wird und mit verschiedenen Büchern und unterstützenden Materialien gearbeitet wird, wird oft festgestellt, dass Deutsch nicht immer effektiv genug unterrichtet wird und die angestrebten Erfolge nicht immer erreicht werden.

Sowohl in unserem Land als auch weltweit wird angenommen, dass das kreative Drama, das zunehmend als Alternative zu angewandten Unterrichtsmethoden eingesetzt wird, auch im Fremdsprachenunterricht sehr nützlich sein kann. In dieser Studie wurde im Deutschunterricht für Erwachsene eine andere Methode verwendet, nämlich die Methode des kreativen Dramas.

Diese Arbeit besteht aus fünf Teilen. Der erste Teil ist die Einleitung. In diesem Abschnitt werden Themen wie Ziel, Forschungsfragen, Bedeutung, Beschränkungen, Definitionen und relevante Studien behandelt.

Wie bekannt ist, beeinflussen Faktoren wie Altersgruppe, Bildungsstufe, Lernbereich und viele andere Faktoren die Lerngeschwindigkeit und Effizienz. Daher variieren die angewandten Unterrichtstechniken, Materialien und Ansätze.

Aufgrund der Erkenntnis, dass viele Wissenschaftler davon ausgehen, dass mit den vorhandenen Methoden das Problem des Fremdsprachenlernens in unserem Land nicht ausreichend gelöst wurde, wurde in dieser Forschung, unter Berücksichtigung der Theorie der multiplen Intelligenzen, der Ansatz gewählt, dass es notwendig ist, das Thema mit einer anderen Methode anzugehen, und dass der Erfolg umso größer sein wird, je konkreter und einfacher die Themen im Fremdsprachenunterricht für Einzelpersonen gemacht werden.

Das Ziel dieser Arbeit ist es, neben den angewandten Sprachlernmethoden Deutsch für Erwachsene als Fremdsprache auch mit der Methode des kreativen Dramas zu unterrichten und die Ansichten der angehenden Deutschlehrer und Deutschlehrerinnen über die Auswirkungen des kreativen Dramas auf die Entwicklung von Fremdsprachenkenntnissen zu untersuchen.

In dieser Studie werden Antworten auf die Fragen, ob die Methode des kreativen Dramas einen Beitrag zur Entwicklung der vier grundlegenden Sprachfertigkeiten im Deutschunterricht für Erwachsene leistet, ob sie den Lernprozess effektiver und angenehmer gestaltet und ob sie zu einer Verbesserung von Lerngeschwindigkeit und -qualität beiträgt, gesucht.

Die Bedeutung dieser Studie liegt darin, dass den angehenden Deutschlehrern und Deutschlehrerinnen durch die durchgeführten kreativen Drama-Sitzungen ein Bewusstsein für die vier grundlegenden Sprachfertigkeiten vermittelt wird und dass positive Einstellungen entwickelt werden. Es wird angenommen, dass dies zur Schaffung von Bewusstsein für die vier grundlegenden Sprachfertigkeiten in Deutsch als Fremdsprache beiträgt.

Die Forschung wurde im deskriptiven Scan-Modell entworfen. Die Forschung ist auf die Studenten des ersten Jahres des Germanistikstudiums an der Trakya Universität für das akademische Jahr 2023/2024 (n=37) beschränkt. Ein Fragebogen mit 30 Fragen im Likert-Modell wurde erstellt, um die Einstellungen und Meinungen der Studenten zum kreativen Drama zu erfahren. Nach der Anwendung des Pre-Tests und Post-Tests wurden von den Teilnehmern qualitative und quantitative Daten zu den Vor- und Nachteilen der kreativen Drama-Methode gesammelt. In diesem Zusammenhang wurden die Daten, die durch die Fragen des Fragebogens zu den Lernzielen gewonnen wurden, bewertet.

Die im Rahmen dieser Studie gewonnenen Informationen sind auf die Antworten der teilnehmenden Deutschlehrer und Deutschlehrerinnen und die Ergebnisse der Umfrageanwendung beschränkt. Obwohl die Erhebung der Daten bereits viel früher geplant wurde, konnte sie aufgrund der Covid-19-Pandemie in den Jahren 2020 und 2021 sowie eines Erdbebens im Februar 2023 erst im Herbstsemester des Studienjahres 2023-2024 durchgeführt werden.

Wenn man die Untersuchungen der Forscher im Inland betrachtet, wird festgestellt, dass in der Studie von Özgür (2018) darauf hingewiesen wird, dass die Methode des kreativen Dramas positive Auswirkungen auf die Fähigkeiten der Schüler hat. Tutuman (2011) betont, dass das Wissen über Drama und die Anwendung von Drama auf einem höheren Niveau dazu beitragen können, dass die Entwicklung der vier grundlegenden Sprachfertigkeiten der Schüler höher ist.

Bei der Betrachtung der im Ausland durchgeführten Studien wird in Annarella's Arbeit (1992) festgestellt, dass der Einsatz von kreativem Drama im Unterricht den erlebnisorientierten Lernprozess unterstützen und entwickeln kann, der innerhalb eines Lehrplans stattfindet. Es wird darauf hingewiesen, dass dies dazu beitragen kann, dass die Schüler unterschiedliche Denkfähigkeiten, Kreativität und kognitive Denkfähigkeiten entwickeln und die Entwicklung mündlicher und schriftlicher Kommunikationsfähigkeiten fördern kann.

In der Arbeit von Böttger, C. und Bühlig, K. (2000) mit dem Titel "Zum Einsatz von literarischen Texten im Unterricht Wirtschaftsdeutsch" wird darauf hingewiesen, dass der Austausch von beruflichen Kenntnissen sowie der Austausch von kulturellen Wahrnehmungen des Einzelnen und des Auslandes auf eine schülerzentrierte Weise erfolgen kann.

Kardash und Wright (1987) haben betont, dass das kreative Drama einen positiven Einfluss auf die vier grundlegenden Fähigkeiten Lesen, Schreiben, Sprechen und Hören hat und dass dies je nach Altersgruppe unterschiedlich ist.

Im zweiten Teil der Dissertation wurde aufgrund der durch die Literaturrecherche gewonnenen Informationen eine Zusammenfassung unter den Überschriften Bildungsbegriff, Arten der Bildung, Kultur und Kommunikation, Konzept der Fremdsprache, Fremdsprachenunterricht, Methoden des Fremdsprachenunterrichts, Kreatives Drama und Fremdsprachenunterricht sowie Kreatives Drama als Methode erstellt. Durch die Untersuchung grundlegender Begriffe wie Bildung, Kultur und Kommunikation wurden die Schwerpunkte der Dissertation festgelegt.

Bildung wird als ein Prozess des Lernens und der Entwicklung definiert, dem Individuen während ihres Lebens ausgesetzt sind. Der Begriff "Bildung", der in westlichen Sprachen als "education" bezeichnet wird, umfasst Bedeutungen von Unterstützung und Erreichen einer Position. Der Inhalt der Bildung und die Merkmale des Individuums spielen eine wichtige Rolle in den Bildungsprozessen. Bildung wird als ein Prozess definiert, der die wertvollen Fähigkeiten, Einstellungen und Verhaltensweisen eines Individuums in der Gesellschaft entwickelt und in Bezug auf soziale Entwicklung und die Vorbereitung von Einzelpersonen auf das Leben zunehmend an Bedeutung gewinnt. Es gibt zwei Arten von Bildung: Formale Bildung und Informale Bildung. Formale Bildung basiert auf vorab festgelegten Programmen, die von Fachleuten vermittelt werden, und hat das Ziel, bestimmte Verhaltensweisen zu erwerben. Formale Bildung wird in formelle und informelle Bildung unterteilt. Formale Bildung ist ein gesetzlich regulierter Bildungsprozess, der darauf abzielt,

allgemeines und spezifisches Wissen von der Grundschule bis zur Hochschulbildung zu vermitteln. Informale Bildung wird unabhängig von formalen Bildungsprozessen angeboten und richtet sich nach den Wünschen und Bedürfnissen Einzelner. Ihre Hauptziele sind das Auffüllen von Lücken, die Anpassung an die soziale Entwicklung, die Vermittlung nationaler Werte, das Lehren von Regeln des Zusammenlebens, die Förderung eines gesunden Lebensstils und die Bereitstellung von Bildung für die Freizeitgestaltung. Informale Bildung repräsentiert einen spontanen Lernprozess. Die Erwachsenenbildung (Volkshochschulbildung) bezieht sich auf Bildung, die durch Volkshochschulzentren geschaffen wurde, um erwachsenen Einzelpersonen die Möglichkeit zu geben, in veränderten Bereichen Wissen zu erlangen. In dieser Form der Bildung wird versucht, die Fähigkeiten, Kenntnisse und Erfahrungen von Erwachsenen zu entwickeln, nachdem die obligatorische Unterrichtsperiode abgelaufen ist und Erwachsene zu jedem Zeitpunkt ihres Lebens einen Lernbedarf haben.

Der Begriff Fremdsprache ist nicht nur ein Mittel zur Kommunikation zwischen Gesellschaften, sondern auch ein wichtiges Element, das Kulturen und Gesellschaften miteinander verbindet. Es ist bekannt, dass das Erlernen einer Fremdsprache Vorteile wie sensorische Zunahme, akademischen Erfolg, Karrieremöglichkeiten, kulturelles Bewusstsein und soziales Verständnis bietet.

In Bezug auf den Sprachunterricht gibt es verschiedene Unterrichtsmethoden wie Grammatikübersetzungsmethode, Direkte Methode, Audiolingualmethode und kognitive Lernansätze. Die grundlegenden Fähigkeiten im Fremdsprachenunterricht sind Hören, Sprechen, Lesen und Schreiben, und diese Fähigkeiten sind miteinander verbunden. Es wird darauf hingewiesen, dass das Hören auf die Erkennung und das Verständnis von Klängen ausgerichtet ist, während die Sprechfertigkeit auf kognitiven und psychomotorischen Fähigkeiten basiert. Lesefähigkeit erfordert eine Kombination kognitiver und psychomotorischer Fähigkeiten, während die Schreibfertigkeit die Bedeutung von mündlicher und schriftlicher Kommunikation im Sprachunterricht betont.

In der Türkei gibt es eine Reihe von Herausforderungen im Bereich des Fremdsprachenunterrichts für Erwachsene. Um diese Herausforderungen zu bewältigen, müssen effektivere und personalisierte Sprachlehrprogramme entwickelt, die kontinuierliche berufliche Weiterbildung der Lehrer gefördert und der Fremdsprachenunterricht an unterschiedliche Altersgruppen und Bedürfnisse angepasst werden.

Das kreative Drama ist eine Methode, die es einer Gruppe von Individuen ermöglicht, durch Verwendung von Theatertechniken wie Improvisation und Rollenspiel neue Informationen zu erlernen. Aufgrund der geringeren Verbreitung der deutschen Sprache im täglichen Leben können kreative Drama-Sitzungen nicht nur den Prozess des Deutschlernens verkürzen, sondern auch den Fokus auf Drama im Unterricht erhöhen, die Motivation zum Lernen steigern und die kreative Nutzung der Sprache ermöglichen. Die Methode des kreativen Dramas fördert die aktive Beteiligung der Schüler am Lernprozess und steigert ihr Interesse am Unterricht. Das Konzept der kreativen Individualität betont, dass die Sprache nicht nur das Wiederholen gelernter Muster ist, sondern dem Schüler erlaubt, seinen eigenen Ausdruck und seine Kreativität einzusetzen.

Die Vorteile des Erlernens von Deutsch mit der Methode des kreativen Dramas für Einzelpersonen umfassen eine Steigerung des Selbstbewusstseins, eine Erweiterung des Wortschatzes, die Entwicklung sozialer Kommunikationsfähigkeiten und eine verbesserte Bewertungsfähigkeit. Darüber hinaus bietet das kreative Drama den Schülern die Möglichkeit, abstrakte Themen zu konkretisieren und effektiv zu lernen. Die Verwendung des kreativen Dramas im Deutschunterricht bietet Vorteile wie die Verbesserung der Sprachkenntnisse der Schüler.

In der Türkei hat sich das kreative Drama zu einer Unterrichtsmethode entwickelt, die auf die Zeit der Republik zurückgeht, aber besonders nach 1985 schnell an Popularität gewonnen hat. Weltweit hat sich das kreative Drama seit den 1920er Jahren durch die Arbeiten bedeutender Persönlichkeiten geformt und diversifiziert.

Im 3. Abschnitt dieser Studie wird die Forschungsmethode erläutert. Im 3. Abschnitt finden sich die Unterkapitel „Forschungsmodell“, „Studiengruppe“, „Datensammlung“, „Verfahren zur Datenanalyse“ und „Validität und Gültigkeit“. Die Forschung begann mit der Frage, wie das kreative Drama als Methode im Deutschunterricht für Erwachsene zur Entwicklung der vier grundlegenden Sprachfähigkeiten beitragen kann.

Der Abschnitt zur Methode erläutert ausführlich den allgemeinen Forschungsprozess, die verwendeten Instrumente zur Datensammlung und die Analysemethoden.

Durch Literaturrecherche wurden vorherige Studien zum Einsatz der kreativen Drama-Methode im Deutschunterricht untersucht, Informationen gesammelt und Sitzungsbeispiele erstellt, um den Einsatz des kreativen Dramas im Unterricht zu veranschaulichen. Besonderes Augenmerk wurde darauf gelegt, dass diese Sitzungen den Erwartungen und Bedürfnissen der Zielgruppe entsprechen. Als Zielgruppe wurden Deutschlehreranwärter ausgewählt, und die Sitzungsbeispiele wurden entsprechend gestaltet. Wichtige Kriterien hierbei waren Ziele, Zielgruppe, zu erwerbende Fähigkeiten, Inhalt, Sitzungsdauer, Sprache, Anwendbarkeit und Einhaltung ethischer Standards.

In dieser Studie wurde eine Likert-Skala verwendet, um zu messen, wie angehenden Deutschlehrer und Deutschlehrerinnen ihre Deutschkenntnisse mithilfe der kreativen Drama-Methode entwickeln. Die Meinungen und Einstellungen der Teilnehmer wurden durch Vor- und Nachtests gemessen. Zusätzlich wurden den Teilnehmern offene Fragen gestellt, um ihre Bewertung der Vorteile der kreativen Drama-Methode zu erhalten. Die Studie wurde als deskriptive Überprüfung durchgeführt und als Fallstudie konzipiert. Dabei handelt es sich um eine Methode, bei der ein Ereignis oder eine Situation eingehend untersucht wird. In der Forschung wurde die von Rensis Likert entwickelte Likert-Skala-Technik verwendet, die darauf abzielt, die Einstellungen von Einzelpersonen zu messen. Die gesammelten

quantitativen und qualitativen Daten wurden mittels deskriptiver Analyse untersucht, die Ergebnisse wurden identifiziert und interpretiert.

Der vierte Abschnitt enthält die Ergebnisse des Pretests, des Posttests sowie Beispiele für durchgeführte Sitzungen und die Ergebnisse dieser Anwendungen, alle im Rahmen zuvor geplanter Sitzungsszenarien. In diesem Abschnitt werden qualitative und quantitative Erkenntnisse analysiert und bewertet, indem der Deutschunterricht im Rahmen der kreativen Drama-Methode evaluiert wird. Sowohl qualitative als auch quantitative Daten werden durch die Äußerungen der Deutschlehreranwärter präsentiert.

In diesem Abschnitt werden das Design der Studie, die Stichprobe, die Datensammlungsmethoden und die erhaltenen Ergebnisse detailliert erläutert. Zunächst werden der Umfang der Forschung und die Teilnehmer angegeben, gefolgt von der Beschreibung des Designs und des Umsetzungsprozesses der verwendeten Umfrage. Neben den Ergebnissen des Pretests und Posttests werden auch Beispiele für die Anwendung der kreativen Drama-Methode und die Ergebnisse dieser Anwendungen vorgestellt.

Die Forschung beschränkt sich auf Studierende im ersten Jahr (n: 37) im Programm für Deutsch als Fremdsprache an der Trakya-Universität während des Herbstsemesters des akademischen Jahres 2023/2024. Um die Zuverlässigkeit der qualitativen und quantitativen Daten, die von den Teilnehmern erhalten wurden, zu erhöhen, wurde eine qualitative Dokumentenanalyse durchgeführt. In dieser Analyse wurden Meinungen, die durch bestimmte Fragen an die Studierenden gerichtet wurden, codiert und prozentuale Bewertungen vorgenommen.

Die Meinungen der Studierenden wurden verwendet, um die Ergebnisse der Forschung zu unterstützen und zu konkretisieren. Basierend auf diesen Meinungen wurden Schlussfolgerungen zu den positiven Auswirkungen der Methode des kreativen Dramas auf den Deutschunterricht gezogen. Die Präsentation von

Studentenmeinungen mit Codierungen trug dazu bei, die Studie verständlicher und konkreter zu machen.

In der Studie, die darauf abzielte, qualitative Daten zu messen, wurde ein Durchschnittswert mit den unter verschiedenen Kategorien erhaltenen Prozentsätzen berechnet. Diese Werte wurden für Kategorien wie die Einstellung der Studierenden, Verbesserungen der Sprachkenntnisse und Vorteile der Unterrichtsmethode festgelegt. Nach den Ergebnissen der Studie zeigt sich, dass die Gesamteinstellung der Studierenden zwar positiv ist, aber in bestimmten Bereichen Unterschiede festzustellen sind.

Quantitative und qualitative Daten wurden getrennt mit der Methode der deskriptiven Analyse untersucht. Qualitative Daten, ausgedrückt durch die Häufigkeit von Meinungen der Teilnehmer, wurden numerisch dargestellt, und diese Zahlen wurden in Tabellen umgewandelt. Diese Daten wurden dem Ergebnisteil der Studie hinzugefügt und basierend auf den Ergebnissen der Forschung wurde eine Analyse präsentiert.

Das ist der Abschluss- und Empfehlungsteil. Im Ergebnisteil wurden die Ergebnisse dieser Studie zur Anwendung der kreativen Drama-Methode im Deutschunterricht für Erwachsene präsentiert.

In der heutigen Zeit gibt es, wie in vielen Bereichen, auch im Bildungsbereich ständige Veränderungen und Entwicklungen. Als natürliche Konsequenz werden die effektivsten Lehrmethoden, die den Lernenden entsprechend dieser Veränderungen und Entwicklungen gerecht werden, fortlaufend neu erforscht, und es werden verschiedene Methoden ausprobiert. In dieser Studie wurde der Fokus auf erwachsene Deutschlernende gelegt. Es wurden die potenziellen Vorteile der kreativen Drama-Methode untersucht, die besonders im Unterricht von Sprachen außer Deutsch, insbesondere im Englischunterricht, weit verbreitet ist. Es wurde festgestellt, dass, wie von Sinisi (2009) angemerkt, die Anwendung der kreativen Drama-Methode, Interesse am Deutschlernen bei den Lernenden erweckt und dazu beiträgt, dass die Lernenden

die Sprache, die sie lernen auch lieben. An diesem Punkt wurde die Schlussfolgerung gezogen, dass die kreative Drama-Methode dabei hilfreich sein kann, Deutsch leichter zu erlernen, und den Schülern viele Qualitäten vermitteln kann, die mit dem angewandten kommunikativen Ansatz nicht erreichbar wären.

Im Rahmen dieser Studie wurde durch eine Literaturrecherche festgestellt, dass die Arbeiten, die die kreative Dramamethode thematisieren, hauptsächlich in Form von Büchern und veröffentlichten Dissertationen vorliegen. Es wurde beobachtet, dass in relevanten Büchern und Dissertationen hauptsächlich auf die Anwendung der kreativen Dramamethode im Englischunterricht eingegangen wird. Obwohl Quellen in Deutsch und Türkisch gefunden wurden, wurde festgestellt, dass die meisten Arbeiten in Englisch verfasst sind. Dies ist der Grund weshalb nur sehr wenige Quellen in Deutsch im Literaturverzeichnis aufgelistet worden sind. Die Daten zeigten, dass in Büchern und Dissertationen hauptsächlich theoretische Informationen zur Einsetzung der kreativen Dramamethode oder Zusammenstellungen präsentiert wurden. Es wurde jedoch auch festgestellt, dass in den letzten Jahren neben Büchern und Dissertationen auch Artikel und Konferenzbeiträge handlungsorientierten Ausführungen einschließen. Unter den handlungsorientierten Ausführungen wurden auch Studien zur Anwendung der kreativen Dramamethode im Deutschunterricht gefunden, jedoch wurde festgestellt, dass diese im Vergleich zu Studien im Englischunterricht in geringer Anzahl vorliegen.

Es wurde festgestellt, dass in den analysierten Dokumenten im Allgemeinen positive Auswirkungen auf die Sprachkompetenzen der Schüler durch die Anwendung der kreativen Dramamethode in den Arbeiten zu kreativem Drama (vgl. Özgür, 2018) verzeichnet wurden. Ebenso wurde betont, dass die kreative Dramamethode einen größeren Beitrag zur Entwicklung der vier grundlegenden Sprachkompetenzen der Schüler leistet (vgl. Tutuman, 2011). Darüber hinaus wurde in den wissenschaftlichen Arbeiten herausgestellt, dass die kreative Dramamethode einen positiven Einfluss auf die Neigung zum kritischen Denken, das Reflexionsniveau und die Einstellungen der Schüler zum Sprachunterricht hat (vgl. Akın, 2016). Zusätzlich wurde in den im Ausland durchgeführten Studien darauf hingewiesen, dass durch die Verwendung von

kreativem Drama im Klassenzimmer im Rahmen eines Lehrplans erlebnisorientiertes Lernen unterstützt und entwickelt werden kann und ein auf die Schüler ausgerichteter Prozess realisiert werden kann (vgl. Annarella, 1992). Diese Methode kann den Schülern helfen, verschiedene Denkfähigkeiten, Kreativität und kognitive Denkfähigkeiten zu entwickeln und gleichzeitig die Entwicklung mündlicher und schriftlicher Kommunikationsfähigkeiten zu fördern. Böttger und Bührig (2000) wiesen darauf hin, dass die Verwendung von kreativem Drama im Unterricht es den Personen ermöglicht, nicht nur ihre beruflichen Kenntnisse anzuwenden, sondern auch Informationen über ihre eigenen und fremden kulturellen Wahrnehmungen auszutauschen, was dazu führen kann, dass der Unterricht stärker auf die Bedürfnisse der Schüler ausgerichtet wird. Sinisi (2009) stellte in seiner Studie fest, dass die Teilnehmer durch kreative Dramaaktivitäten ein höheres Maß an Selbstbewusstsein und Empathie gewonnen haben.

Die Daten, die durch den Vortest vor der Dramatätigkeit und den Nachtest nach der Durchführung der Dramatätigkeit sowie die Antworten der Schüler auf offene Fragen wie "Es hat meine Motivation gesteigert.", "Die Aktivitäten im Unterricht haben meine Aufmerksamkeit sehr auf sich gezogen.", "Meine Lust am Unterricht ist gestiegen." und "Meine vier grundlegenden Fähigkeiten haben sich im Vergleich zu früher schneller entwickelt." gesammelt wurden, unterstützen weitgehend die Behauptung von Lütge (2007) und Sinisi (2009), dass in Kursen, in denen kreatives Drama im Vergleich zu angewandten Kursen verwendet wird, "das Lernen angenehmer und schneller" stattfindet, sowie die Ansichten von Adıgüzel (2017) und Tutuman (2011), dass kreatives Drama die Motivation der Schüler steigert, ihre Aufmerksamkeit auf sich zieht, kulturelle Übertragung und Vergleichbarkeit fördert, Klasseninteraktion und Zusammenarbeit fördert, auf verschiedene Sprachniveaus anwendbar ist und zur Entwicklung von Sprachkenntnissen beiträgt. Teilnehmer gaben Feedback, dass durch die Methode des kreativen Dramas gelernte Informationen gleichzeitig mit dem täglichen Leben in Verbindung gebracht werden können, was zu einer nachhaltigeren Lernerfahrung führt. Sie betonten auch, dass Vorurteile gegenüber der Sprache abgebaut werden und ihr Interesse am Sprachenlernen durch diese Methode gesteigert wird. Wendy (2008) hebt hervor, dass kreatives Drama eine

effektive Rolle bei den Sprachfähigkeiten kleiner Kinder spielt und dass kreatives Drama in den Lehrplan für die frühe Kindheit aufgenommen werden sollte. Die im Rahmen dieser Studie gesammelten Daten zeigen, dass die Methode des kreativen Dramas bei Erwachsenen ähnliche Vorteile bietet.

Kardash und Wright (1987) betonten in ihren Studien, dass kreatives Drama einen positiven Einfluss auf die vier grundlegenden Fähigkeiten Leseverstehen, Schreiben, Sprechen und Hörerstehen hat und dass dies je nach Altersgruppe unterschiedlich sein kann. Die Ergebnisse der Vortests und Nachtests, die wir mit den Studierenden des ersten Studienjahres des Bachelor-Studiengangs Deutsch als Fremdsprache an der Universität Trakya durchgeführt haben, deuten darauf hin, dass, wie auch von Tutuman (2011) festgestellt, die Teilnehmer, die am Unterricht mit der Methode des kreativen Dramas teilnahmen, auch mit kreativen Drama-Aktivitäten die vier grundlegenden Sprachkompetenzen erworben und entwickelt haben. Es wurde festgestellt, dass Emotionen leichter ausgedrückt werden können, Kommunikation und Interaktion zwischen den Teilnehmern stattfinden und die Methode des kreativen Dramas die Möglichkeit bietet, die Zielsprache in den durchgeführten Aktivitäten anzuwenden (siehe Tabelle 2, 4, 6 und Tabelle 8). Daraus lässt sich schließen, dass die Methode des kreativen Dramas auch bei erwachsenen Fremdsprachenlernenden die Lesefähigkeit, Schreibfähigkeit, Sprechfähigkeit und Hörverstehen verbessert und dazu beiträgt. Dieses Ergebnis basiert auf der Analyse der Daten aus den Vortests und Nachtests, bei denen festgestellt wurde, dass die Zielsprache im Nachtest durch kreative Dramaaktivitäten verständlicher war, die Lernenden aktiver auf die Zielsprache fokussiert wurden und eine signifikante Zunahme der Teilnehmerzahl festzustellen war, die angaben, dass die Methode sie motiviert hat (siehe Tabelle 4 und Tabelle 8).

Bei der Betrachtung der Daten in Tabelle 3, 4, 7 und Tabelle 8 wurde festgestellt, dass durch die Methode des kreativen Dramas die vier Sprachkompetenzen im Deutschunterricht verbessert werden können und diese Methode einen Beitrag dazu leistet, die Zielsprache gut zu verstehen und das Verständnis zu erleichtern. Somit wurde festgestellt, dass die Methode des kreativen

Dramas im Hinblick auf die Entwicklung der vier Sprachkompetenzen im Deutschunterricht, wie eindeutig von Tutuman (2011), Böttger, Bühlig (2000) und San (2002) ausgedrückt, nützlich ist und die Schüler aktiver werden lässt. Die positiven Auswirkungen der Methode des kreativen Dramas auf die sprachliche Entwicklung zeigen sich in den Vortest- und Nachtestdaten in Tabelle 3, 4, 7 und 8, insbesondere durch die Zunahme der Teilnehmerzahl, die dieser Aussage im Nachtest zustimmt. Daher kann man, wie von Tutuman (2011) und San (2002) dargelegt, leicht zu dem Schluss kommen, dass die Methode des kreativen Dramas die vier Sprachkompetenzen von Deutschlehrer-Anwärtern fördert und das Verständnis der deutschen Sprache erleichtert.

Wenn man die quantitativen Daten aus den Vortests und Nachtests der ersten Studienjahre des Bachelor-Studiengangs Deutsch als Fremdsprache an der Trakya-Universität analysiert und die Ergebnisse im Zusammenhang mit den vier grundlegenden Sprachkompetenzen betrachtet, wird deutlich, dass die Teilnehmer durch die Aktivitäten mit der Methode des kreativen Dramas auch ein Bewusstsein für die vier grundlegenden Sprachkompetenzen entwickelt haben (Siehe Tabelle 2, 3, 4, 5, 6, 7 und Tabelle 8).

In den handlungsorientierten Ausführungen mit den Studierenden des ersten Studienjahres des Bachelor-Studiengangs Deutsch als Fremdsprache an der Trakya Universität wurden im Allgemeinen keine großen Probleme festgestellt. Es wurde jedoch beobachtet, dass für die Inszenierung einiger Spiele und Rollen mehr freier Platz erforderlich ist. Um dieses Problem zu lösen, wurde entsprechend dem verbleibenden freien Platz im Bereich der Tische vorgegangen, und es wurden kleine Änderungen an den vorab geplanten Sitzungsmustern vorgenommen, um das festgestellte Problem zu beheben. Es wurde auch deutlich, dass klare Anweisungen und Erklärungen während der Umsetzung erforderlich sind und es von großer Bedeutung ist, Anweisungen bei Bedarf auch in der Muttersprache zu geben. Darüber hinaus wurde festgestellt, dass es sehr nützlich ist, wenn der Lehrer gelegentlich aktiv an Spielen teilnimmt, bestimmte Rollen übernimmt und an Aktivitäten teilnimmt, bei denen die Teilnehmer zusammen spielen. Dies trägt dazu bei, dass bei den Teilnehmern

eine positive Einstellung gegenüber Deutsch, dem Unterricht und dem Lehrer entsteht. Diese Studie hat gezeigt, dass Studierende, die zu Beginn des Unterrichts mit Anwendungsbeispielen einige Bedenken hatten, im Verlauf der kreativen Drama-Sitzungen immer selbstbewusster und komfortabler am Unterricht teilnahmen, was das Konzept des handlungs- und fähigkeitsorientierten Lernens stützt (Sinisi 2009), wonach Teilnehmer durch diese Methode ein höheres Maß an Selbstvertrauen und Empathie gewinnen können.

Diese Studie hat gezeigt, dass ein Sprachunterrichtsprozess nicht ausschließlich durch die Methode des kreativen Dramas von Anfang bis Ende umgesetzt werden kann. Es wurde jedoch festgestellt, dass das kreative Drama-Verfahren neben anderen bekannten Methoden in bestimmten Intervallen und für bestimmte Themen im Unterricht angewendet und bevorzugt werden kann. Es wurde festgestellt, dass die Anwendung der kreativen Drama-Methode im Sprachunterricht die Lernenden insbesondere zum Sprachenlernen motiviert und auch dazu beiträgt, dass die Lernenden ihre Sprechhemmungen bzw. Angst einfacher überwinden können.

Bei der allgemeinen Bewertung der Ergebnisse dieser Studie und unter Berücksichtigung der gewonnenen Erkenntnisse wurde festgestellt, dass die Teilnehmer auf die Frage "Trägt die Methode des kreativen Dramas positiv zum Sprachunterricht bei?" generell positiv geantwortet haben. Die qualitativen und quantitativen Ergebnisse zeigen, dass die Methode des kreativen Dramas einen positiven Einfluss auf die Entwicklung der vier grundlegenden Fähigkeiten in Deutsch haben, eine unterhaltsame Lernumgebung schaffen, die Schülermotivation steigern und die Interesse der Schüler erwecken. Auf dieser Grundlage kann festgestellt werden, dass positive Rückmeldungen von den Lehrern zur Methode des kreativen Dramas erhalten wurden und diese Rückmeldungen die Ansichten der Wissenschaftler Adıgüzel (2017), Tutuman (2011), Böttger, Bühlig (2000), San (2002), Sinisi (2009) und Lütge (2007) unterstützen.

Die Ergebnisse der Studie zeigen, dass der Einsatz der Methode des kreativen Dramas im Deutschunterricht die vier grundlegenden Sprachkompetenzen positiv

beeinflussen kann. Die Rückmeldungen der angehenden Lehrerinnen und Lehrer zu den Fragen "Hat der Einsatz der Methode des kreativen Dramas im Deutschunterricht einen positiven Einfluss auf die vier Sprachkompetenzen?" und "Sollte die Methode des kreativen Dramas im Deutschunterricht eingesetzt werden?" deuteten darauf hin, dass die Methode als vorteilhaft empfunden wird. Die Teilnehmer gaben an, dass die Methode des kreativen Dramas dazu beiträgt, die Sprachkenntnisse zu verbessern, einen unterhaltsamen Lernraum zu schaffen, die Kultur der Zielsprache besser zu verstehen, motivierend wirkt und Möglichkeiten für interaktives Lernen schafft. Die Ergebnisse der Studie zeigen, dass die Verwendung der Methode des kreativen Dramas den Erwartungen und Anforderungen der angehenden Lehrerinnen und Lehrer bezüglich der Entwicklung der vier grundlegenden Sprachkompetenzen entspricht. Die gesammelten Rückmeldungen der Teilnehmer bestätigen die Erkenntnisse früherer Studien von Tutuman (2011), Böttger und Bührig (2000), San (2002), Sinisi (2009), Lütge (2007) und Adıgüzel (2017).

Die Methode des kreativen Dramas trägt dazu bei, die Lernmotivation zu steigern, den Lernprozess effektiver und angenehmer zu gestalten, das Interesse der Teilnehmer zu wecken, die Entwicklung der Deutschkenntnisse zu fördern und bietet im Vergleich zu einigen anderen Lehrmethoden Vorteile. Insgesamt deutet die Forschung darauf hin, dass die Methode des kreativen Dramas bei Erwachsenen genauso wie bei anderen Altersgruppen zur Entwicklung der vier grundlegenden Sprachkompetenzen eingesetzt werden kann. Die Ergebnisse der Vor- und Nachtests zeigen, dass die Teilnehmer nach den Aktivitäten mit der Methode des kreativen Dramas ein erhöhtes Bewusstsein für die vier grundlegenden Sprachkompetenzen und die Methode selbst entwickelt haben.

Wenn die Ergebnisse der Vor- und Nachtests insgesamt betrachtet werden, lässt sich sagen, dass die Teilnehmer nach den Aktivitäten mit der kreativen Drama-Methode eine signifikante Sensibilisierung für die vier grundlegenden Sprachfertigkeiten und die kreative Drama-Methode erlangt haben. Es kann festgestellt werden, dass sie motiviert sind und viele Qualitäten erwerben können, die

mit dem angewandten Unterrichtsansatz nicht erreichbar wären (vgl. Tabelle 2, 3, 4, 5, 6, 7 und 8).

Im Empfehlungsteil wurden verschiedene Vorschläge gemacht, um die Verwendung der Methode des kreativen Dramas im Sprachunterricht breiter zu gestalten.

Obwohl diese Studie gezeigt hat, dass die Motivation der Schüler in den Unterrichtsstunden mit der kreativen Drama-Methode gesteigert wird, der Unterrichtsprozess angenehmer ist, das Interesse der Schüler am Unterricht zunimmt, das Gelernte nachhaltiger ist und interaktives Lernen stattfindet, sollten bei der Planung von Aktivitäten mit der kreativen Drama-Methode in Fremdsprachenunterricht, insbesondere im Deutschunterricht, neben anderen Methoden bestimmte Faktoren berücksichtigt werden. Dazu gehören nationale Bedingungen, physische Raumbedingungen, die Lerngewohnheiten der Schüler, Vorschriften und Richtlinien, Lehrpläne, Lehrbücher, zusätzliche Unterrichtsmaterialien, Lehrerkompetenzen usw. Es ist notwendig, diese Faktoren zu überprüfen, um die erfolgreiche Anwendung der kreativen Drama-Methode im Deutschunterricht zu gewährleisten und die genannten Vorteile im Deutschunterricht und -lernen zu erzielen.

Um die Anwendung der kreativen Drama-Methode in den Deutschkursen in der Türkei zu fördern, müssen zunächst die Bachelor-Programme für Deutschlehrer an den Erziehungsfakultäten in der Türkei überprüft werden. Neue Regelungen sollten eingeführt werden, um Informationen zu dieser Methode zu vermitteln und praktische Anwendungen zu ermöglichen. Es könnte sinnvoll sein, alternative Methoden und die kreative Drama-Methode in Pflichtkursen aufzunehmen, und sich mit verschiedenen Unterrichtsmethoden zu befassen. Beispielsweise könnten in Kursen zu speziellen Unterrichtsmethoden Aktivitäten zum Sprachenlernen mit der kreativen Drama-Methode neben angewandten Methoden entworfen und umgesetzt werden. Eine weitere Option wäre die Einführung von Wahlfächern, die sich ausführlich mit der

kreativen Drama-Methode befassen, und deren Hinzufügung zu den Wahlfächern, um sicherzustellen, dass solche Kurse angeboten werden.

Es wäre ratsam, angehende Deutschlehrer während ihrer Vorbereitungsphase und in den ersten Semestern ihres vierjährigen Bachelor-Programms mit Aktivitäten in der kreativen Drama-Methode in Kursen zu den vier Sprachfertigkeiten zu konfrontieren. Durch die Integration von alternativen Methoden und der kreativen Drama-Methode in den Lehrplänen könnten angehende Lehrer Erfahrungen sammeln, wie die kreative Drama-Methode im Deutschunterricht nützlich sein kann.

In diesem Zusammenhang ist es notwendig, nicht nur das Lehrerausbildungsprogramm zu überarbeiten, um den Lehrern während des Ausbildungsprozesses die notwendigen Kompetenzen zu vermitteln, sondern auch die Lehrmaterialien zu aktualisieren und Inhalte zu schaffen, die die kreative Drama-Methode einschließen. Es ist auch wichtig, die Lehrbücher für den Einsatz in Vorschulen, Grundschulen und weiterführenden Schulen zu überprüfen und Anpassungen vorzunehmen, um den Einsatz der kreativen Drama-Methode zu erleichtern.

Die Überarbeitung der Buchinhalte sollte nicht nur auf die während des Ausbildungsprozesses verwendeten Ressourcen beschränkt sein. Es ist notwendig, Aktualisierungen an den Deutschlehrbüchern vorzunehmen, die in Vorschulen, Grundschulen und weiterführenden Schulen verwendet werden, und Anpassungen vorzunehmen, um den Einsatz der kreativen Drama-Methode zu erleichtern.

Es wäre auch von Vorteil, digitale Anwendungen und Umgebungen zu schaffen, in denen angehende Deutschlehrer die kreative Drama-Methode erleben können. Darüber hinaus sollten Fortbildungsseminare für Deutschlehrer organisiert werden, in denen ihnen theoretische Informationen vermittelt werden und sie die Möglichkeit haben, Beobachtungen und praktische Anwendungen durchzuführen.

Die kreative Drama-Methode sollte auch in postgradualen Kursen behandelt werden. Es ist wichtig, weiterführende Forschung durchzuführen, um herauszufinden, wie diese Methode in verschiedenen Altersgruppen wirken kann. Eine umfassendere Studie über einen längeren Zeitraum, die in verschiedenen Universitäten und Schulen mit vorbereiteten Sitzungsmodellen durchgeführt wird, sollte erfolgen, um zu allgemeineren Ergebnissen zu gelangen. Es könnten auch weitere Studien durchgeführt werden, um die Eignung der kreativen Drama-Methode für türkische Schüler zu diskutieren, ihren Einfluss auf den Erfolg in verschiedenen Gruppen zu messen, Unterrichtsmodelle zu erstellen, zusätzliche Materialien vorzubereiten und Forschung darüber zu betreiben, wie Mess- und Bewertungsmethoden in Aktivitäten mit der kreativen Drama-Methode angewendet werden sollten.

Am Ende der Arbeit finden Sie neben dem Literaturverzeichnis auch "Ethikkomitee-Entscheidungen", "Likert-Typ Vorherige Testbeispiele", "Likert-Typ Endgültige Testbeispiele" und 10 Beispiele für Sitzungen.

Schlüsselwörter: Deutsch als Fremdsprache, Fremdsprachenunterricht für Erwachsene, Methode des kreativen Dramas

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
ÖZET.....	II
ABSTRACT	IV
ZUSAMMENFASSUNG.....	VIII
İÇİNDEKİLER	XXVI
TABLolar LİSTESİ.....	XXXI
RESİMLER LİSTESİ.....	XXXII
KISALTMALAR LİSTESİ	XXXIII
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	2
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Araştırmanın Soru Cümleleri	5
1.5. Sayıtlar	5
1.6. Yöntem	5
1.7. Sınırlılıklar	6
1.8. İlgili Araştırmalar	6
1.8.1 Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	6
1.8.2 Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	7
BÖLÜM II	9
2. İLGİLİ ALAN YAZINI.....	9
2.1. Eğitimin Tanımı.....	9
2.1.1. Eğitimin Türleri.....	13
2.1.1.1. Formal Eğitim	14
2.1.1.2. Örgün Eğitim.....	14
2.1.1.3.Yaygın Eğitim	15
2.1.1.4. İnfomal Eğitim.....	16
2.1.1.5. Yetişkin Eğitimi (Halk Eğitimi)	16
2.2. Kültür ve İletişim	17

2.2.1. Kültür Kavramı	17
2.2.2. İletişim Tanımı ve Önemi.....	19
2.3. Yabancı Dil Kavramı.....	20
2.3.1. Yabancı Dil Öğreniminin Gerekçeleri.....	21
2.4. Yabancı Dil Eğitimi.....	22
2.4.1. Yabancı Dil Öğretiminde Yöntem, Teknik ve Yaklaşımlar	22
2.4.1.1. Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi (Grammar Translation Method).....	23
2.4.1.2. Düzvarım Yöntemi (Direct Method).....	24
2.4.1.3. Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (Audio-Lingual Method)	24
2.4.1.4. Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı (Cognitive-Code Approach)	25
2.4.1.5. Doğal Yöntem (Natural Method)	25
2.4.1.5.1. İletişimci Yaklaşım (Communicative Approach)	26
2.4.1.5.2. Seçmeli Yöntem (Eclectic Method)	28
2.4.2. Yabancı Dil Öğretiminde Temel Beceriler	29
2.4.2.1. Dinleme Becerisi	29
2.4.2.2. Konuşma Becerisi	30
2.4.2.3. Okuma Becerisi	30
2.4.2.4. Yazma Becerisi.....	31
2.4.3. Türkiye’de Yetişkinlere Yabancı Dil Eğitimi	31
2.4.3.1. Yetişkin Tanımı.....	31
2.4.3.2.Yetişkin Eğitimi Nedir?.....	32
2.4.3.3. Türkiye’de Yetişkinlere Yabancı Dil Eğitimi Nerelerde verilmektedir?	34
2.4.4. Türkiye’de Yetişkinlere Yabancı Dil ve İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Eğitimi.....	35
2.4.4.1. Almanca Öğretiminde Karşılaşılan Zorluklar	38
2.5. Yaratıcı Drama ve Yabancı Dil Eğitimi.....	42
2.5.1. Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitimi	43
2.5.2. Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydaları	47
2.6. Bir Yöntem Olarak Yaratıcı Drama.....	48
2.6.1. Dramanın Tanımı.....	48
2.6.2. Dramanın Çeşitleri	53
2.6.2.1. Psikodrama.....	53

2.6.2.2. Eğitici Drama	53
2.6.2.3. Sosyodrama	54
2.6.2.4. Yaratıcı Drama.....	54
2.6.3. Türkiye’de Yaratıcı Drama ve Gelişimi	55
2.6.4. Dünya’da Yaratıcı Drama ve Gelişimi	56
2.6.5. Yaratıcı Drama Uygulamalarında Kullanılan Teknikler.....	57
2.6.5.1. Doğaçlama.....	58
2.6.5.2. Rol Oynama	59
2.6.5.3. Bilinç Koridoru	60
2.6.5.4. Geriye Dönüş	60
2.6.5.5. Öğretmenin Rol Alması	61
2.6.5.6. Sıcak Sandalye	63
2.6.5.7. Donuk İmgeler	63
2.6.5.8. Rol Kartları.....	64
2.6.5.9. Tüm Grupla Drama	67
2.6.5.10. Toplantı Düzenleme	67
2.6.5.11. Telefon Görüşmeleri.....	68
2.6.5.12. Bölünmüş Ekran.....	69
2.6.5.13. Uzman Görüşü	70
2.6.5.14. Fotoğraf Karesi.....	70
2.6.5.15. Aradaki Boşluk.....	71
2.6.5.16. Gerçek An.....	71
2.6.5.17. İç Ses / Kafa Sesi	71
2.6.5.18. Mektuplar	72
2.6.5.19. Pantomim	72
2.6.5.20. Görüşmeler-Sorgular	73
2.6.5.21. Özel Mülkiyet.....	73
2.6.5.22. Yarım Kalmış Materyaller	74
2.6.5.23. Rol İçinde Yazma	74
2.6.5.24. Heykel Formu ve Tablo Oluşturma	74
2.6.5.25. Dedikodu Halkası.....	75
2.6.5.26. Ritüeller- Seremoniler	75

2.6.5.27. Düşünce Takibi.....	75
2.6.5.28. İmge Tiyatrosu	76
2.6.5.29. Buzdağı	76
2.6.5.30. Sevgili Günlük	77
2.6.5.31. Kukla ve Maske Kullanımı	77
2.6.5.32. Gölge Oyunu	78
2.6.5.33. Özel Eşyalar	78
2.6.5.34. Yeniden Canlandırma	78
2.6.5.35. Koro Halinde Konuşma.....	79
2.6.5.36. Sirküler Drama	79
2.6.5.37. Başlık Koyma.....	80
2.6.5.38. Kağıt Üzerinde Karakter Oluşturma	80
2.6.5.39. Dramanın Geçtiği Kurgusal Mekânın Oluşturulması	81
2.6.5.40. Bir Başkasının Role Girmesi.....	81
2.6.5.41. Dans Drama.....	81
2.6.5.42. Ses Takibi	72
2.6.5.43. Forum Tiyatrosu.....	82
3. YÖNTEM.....	83
3.1. Durum Çalışması.....	84
3.2. Likert Ölçekleme Tekniği.....	85
3.3. Betimsel Analiz Yöntemi	86
3.3.1. Betimsel Analiz İçin Çerçeve Oluşturma.....	86
3.3.2. Tematik Çerçeveye Göre Verilerin İşlenmesi.....	86
3.3.3. Bulguların Tanımlanması	86
3.3.4. Bulguların Yorumlanması	84
4. BULGULAR VE YORUMLAR.....	88
4.1. Katılımcılar Olarak 1. Sınıfların Ön Test ve Son Test Bulguları	88
4.1.1. Yaratıcı Drama, Yabancı Dil Eğitimi ve Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorulara A Grubuna Dair Ön Test Bulguları	92
4.1.2. Yaratıcı Drama, Yabancı Dil Eğitimi ve Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorulara A Grubuna Dair Son Test Bulguları	98

4.1.3. Yaratıcı Drama, Yabancı Dil Eğitimi ve Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorulara B Grubuna Dair Ön Test Bulguları	103
4.1.4. Yaratıcı Drama, Yabancı Dil Eğitimi ve Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorulara B Grubuna Dair Son Test Bulguları	109
4.1.5. Yaratıcı Drama ve Almanca Dil Becerilerinin Gelişimine Yönelik Nitel Veriler.....	115
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	119
5.1. Sonuçlar	119
5. 2. Öneriler	124
KAYNAKÇA.....	124
EK 1 Etik Kurul Belgesi	134
EK 2 1. Oturum	136
EK 3 2. Oturum.....	141
EK 4 3. Oturum.....	145
EK 5 4. Oturum.....	149
EK 6 5.Oturum.....	153
EK 7 6. Oturum.....	156
EK 8 7. Oturum	161
EK 9 8.Oturum.....	165
EK 10- 9.Oturum.....	170
EK 11-10. Oturum.....	174
EK 12 – Anket Formu.....	178

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo.1. Yaratıcı Dramada Öğretmenin Role Girmesinin Faydaları (Gillham, 1998)	62
Tablo:2 (1. Sınıf A Grubu Ön Test Sorularına Dair Yüzdelik Dilimde Gösteren Veriler).....	88
Tablo:3(1. Sınıf A Grubu Son Test Sorularına Dair Yüzdelik Dilimde Gösteren Veriler).....	90
Tablo:4 (1. Sınıf B Grubu Ön Test Sorularına Dair Yüzdelik Dilimde Gösteren Veriler).....	90
Tablo:5 (1. Sınıf B Grubu Son Test Sorularına Dair Yüzdelik Dilimde Gösteren Veriler).....	91
Tablo: 6 (1. Sınıf A ve B Gruplarını Yüzdelik Dilimde Gösteren Ön Test – Son Test Verileri)	114
Tablo 7: (Yaratıcı Drama ve Almanca Dil Becerilerinin Gelişimine Yönelik Nitel Verileri Yüzdelik Dilimde Gösteren Veriler).....	117
Tablo 8 _1.Oturum	136
Tablo 9 _2.Oturum	142
Tablo 10 _3.Oturum	146
Tablo 11_ 4.Oturum	150
Tablo 12_5.Oturum	154
Tablo 13_ 6.Oturum	157
Tablo 14_ 7.Oturum	162
Tablo15_ 8.Oturum	166
Tablo 16_ 9.Oturum	172
Tablo 17_ 10.Oturum	176

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Eğitim Türleri	13
-------------------------------	----

KISALTMALAR LİSTESİ

bkz.: bakınız

TDK: Türk Dil Kurumu

vb.: ve benzeri

vd.: ve diğerleri

E.Ö.: Erkek Öğrenci

K.Ö.: Kız Öğrenci

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Günümüzde yabancı dil öğrenimi giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Diğer ülkelerle olan ekonomik, kültürel ve siyasi ilişkiler en az bir yabancı dilin öğrenilmesini zorunlu hale getirmektedir. Ülkemizde özellikle devlet okulların bakıldığında temel eğitim sürecinde birinci yabancı dil olarak ağırlıklı olarak İngilizcenin öğrenildiği veya başka bir deyişle öğretildiği görülmektedir. Orta öğretim kademesinde ikinci bir yabancı dil öğrenilmesi veya öğretilmesi uygulaması mevcuttur. Almanca, ülkemizde okullarda daha çok ikinci yabancı dil olarak yerini almıştır. Yaygın olarak kullanılan öğretim yöntemi ise iletişimsel başka bir deyiş ile bildirimsel yöntemdir. Ancak en güncel öğretim yöntemleri ile Almanca öğretilmeye çalışılsa da ve birçok farklı kitap ve destekleyici materyal ile çalışılsa da çoğu zaman Almancanın yeterince etkin öğretilmediği ve hedeflenen başarıya her zaman ulaşamadığı konusunda söylemlere rastlandığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, bilinen ve uzun yıllardır kullanılagelen yöntemlerden farklı bir yöntem olan yaratıcı dramadan faydalanılarak Almancanın yetişkinlere öğretilmesidir. Ülkemizde ve dünyada geleneksel eğitim yöntemlerine alternatif olarak kullanılmaya başlayan yaratıcı dramanın dil öğretiminde de çok faydalı olacağına inanılmaktadır. Bu çalışmada yetişkinlere Almanca öğretiminde farklı bir yöntem olarak, yaratıcı drama yönteminden yararlanılmıştır.

Bu tezin amacı Almancanın yetişkinlere yabancı dil olarak öğretiminde geleneksel dil öğretim metotlarının yanı sıra ve onlardan farklı olarak yaratıcı drama yöntemiyle Almancanın öğretimi konusunu ele almak ve Almanca öğretmen adaylarının yaratıcı dramanın yabancı dil becerilerini geliştirme etkisine yönelik görüşlerini incelemektir. Araştırma, Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği 2023/2024 eğitim-öğretim yılı güz döneminde birinci sınıf öğrencileri (n=37) ile sınırlıdır. Bu çalışmada öğrencilerin yaratıcı drama ile ilgili tutum ve görüşlerini elde

etmek amacıyla 30 adet sorudan oluşan likert modelde anket hazırlanmıştır. Likert modeldeki anketin ön test-son test uygulamasından sonra yaratıcı drama yönteminin dezavantaj ve avantajlarına dair katılımcılardan nitel ve nicel veriler toplanmıştır. Ön test ve son test arasında katılımcılara dil becerilerinin geliştirilmeye çalışıldığı derslerde 25 Ekim 2023 tarihinde yaratıcı drama yöntemi uygulanmıştır.

1.1. Problem Durumu

Bilindiği üzere eğitimde yaş grubu, eğitim kademesi, öğrenme alanı ve buna benzer birçok etmen öğrenme hızını ve alınan verimi etkilemektedir. Bu sebeple de kullanılan öğretim tekniği, materyal ve yaklaşımlar farklılıklar göstermektedir.

Ancak ülkemizde yabancı dil öğrenme probleminin çözümünde mevcut yöntemlerle çok aşama kaydedilmediği görülmektedir. Bu konuya çoklu zekâ kuramı da göz önünde bulundurulduğunda farklı bir yöntemle yaklaşıldığında bunun öğretmen-öğrenci etkileşiminin nasıl olacağı sorusuna cevap aranmıştır.

Yabancı dil, yapısı itibariyle bazı temel hususların yanı sıra soyut kavramları ile birlikte sarmal yapı ve karışık dil kurallarını içerisinde bulundurmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada bireylerin yabancı dil eğitimlerinde konular ne kadar somutlaştırılır ve basitçe ifade edilirse başarı da o oranda artacaktır görüşünden hareket edilmiş ve bir yıl hazırlık eğitimi alarak Almancayı B1 düzeyine kadar öğrenen ve dört becerinin lisans birinci sınıf derslerinde geliştirilmeye çalışılan Almanca öğretmenliği lisans öğrencileri ile yaratıcı drama uygulamaları gerçekleştirilmiştir.

Bilhassa yetişkinlerin çocuklara oranla daha yavaş ve zorlu öğrendikleri göz önünde bulundurulacak olursa bu yöntemin yetişkinler için süreci daha kolaylaştırıp keyifli hale getireceği düşüncesinden yola çıkılmıştır.

Yaratıcı drama yöntemiyle eğitim modelinin günümüzde gittikçe yaygınlaşmasıyla yabancı dil eğitim kalitesi ve bu eğitimden alınacak verimin artırılmasının önemi artmıştır. Bu kapsamda yaratıcı drama yöntemiyle eğitim modeli

incelendiğinde öğretmen-öğrenci etkileşiminin kurulması ve eğitim niteliğinin artırılması amacıyla yaratıcı drama yöntemiyle eğitim sürecinde çeşitli materyaller kullanılmaktadır. Ancak kullanılan araçlar ve materyallerin içerik ve nitelik açısından öğretmen adaylarının beklenti ve taleplerini karşılarken hedef kazanımları da sorunsuz şekilde aktarması gerekmektedir. Bu problemin çözülebilmesi için yaratıcı drama yöntemiyle eğitim sürecinde eğitici, kısa oturumların kullanılabileceği düşünülmüş ve Almanca öğretmen adaylarının Almanca Dil eğitim sürecinde Almanca dört temel dil becerisi geliştirilirken Yaratıcı Drama Yöntemine ihtiyaç olduğu saptanmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Günümüzde hızlı gelişen ve değişen sisteme uyum sağlayabilmek için bilgilerimizin yenilenmesine ihtiyaç duyarız. Bu ihtiyaçlarımızı karşılayabilmek için de eğitime ihtiyaç duyarız. Eğitim istenilen davranışları kazandırabilmek için planlı bir şekilde yürütülen bir süreçtir. Her insan doğuştan belli özelliklere sahip olarak doğar ve bu özelliklerin keşfedilip ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi eğitim ile oluşabilmektedir. Bireyin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor yönlerden bir bütün olarak yetişmesi hedeflenmektedir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Örneğin dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Eğitim sistemi içinde öğrenilen bilgilerin günlük hayatın içinde kullanılabilmesi, somutlaştırılabilmesi, öğrenenlerin sosyal yönlerden gelişebilmesi önemlidir. Böylece eğitimle hem kendisi için hem de toplumda üstleneceği roller için hazırlanır. Bu özelliklerin gelişimi için yaratıcı drama dersleri büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmanın genel amacı yetişkinlere Almanca öğretiminde mevcut yöntemlerden ayrıca bir yöntem olarak yaratıcı dramadan faydalanarak öğrenme sürecini daha etkili ve keyifli bir hâle getir mektir.

Çalışmanın amacı yaratıcı drama yöntemiyle Almanca öğretiminde dört temel beceri olan okuma, yazma, konuşma, dinlemeyi geliştirmek, öğrenim hız ve kalitesini

artırmaktır. Bu sebeple örnek yaratıcı drama oturum örnekleri hazırlanmış ve Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği Bölümü 1. sınıf öğrencileriyle derste uygulanmış, uygulama öncesi ve sonrasında yapılan anket ile Almanca Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Dramanın Yabancı Dil Becerilerini Geliştirme Etkisine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi mümkün olmuştur.

1.3. Araştırmanın Önemi

Almanca eğitim sürecinde dört temel becerinin geliştirilmesi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda yabancı dil olarak Almanca okuma, yazma, dinleme, konuşma becerisi farklı medya araçları ve materyaller kullanılarak geliştirilebilir. Kullanılabilecek bu materyaller içerisinde belki de en önemlilerinden biri olarak yaratıcı drama gösterilebilir. Hem birden çok duyu organına hitap ederek kalıcı öğrenmeler sağlaması hem de kolay kullanımı yabancı dil eğitim sürecinde büyük rol oynamaktadır. Öğretmen adaylarının hazırlanan yaratıcı drama oturumlarıyla dört temel dil becerilerine yönelik farkındalık kazanmaları ve olumlu tutum geliştirmelerinin sağlanması açısından çalışma önem taşımaktadır. Yabancı dil olarak Almanca dört temel dil becerisine dair farkındalık oluşturulması açısından alana katkısı olduğu düşünülmektedir.

Yaratıcı drama yönteminin içinde barındırdığı hayal gücü, taklit etme, doğaçlama vd. öğrenenin doğal ortama yakın bir ortamda hızlı ve etkili öğrenmesine olanak vermektedir. Yabancı dilin önemli bileşenleri olan yazma, okuma, dinleme ve konuşma aşamalarının aynı anda uygulanmasına olanak vermesi öğrenme hızı ve kalıcılığı açısından oldukça önemlidir.

1.4. Araştırmanın Soru Cümleleri

Çalışmanın amacına ulaşabilmesi için şu soruların yanıtı aranacaktır: Yaratıcı drama yöntemi, yetişkinlere yönelik Almanca dil eğitim sürecinde dört temel dil becerisinin gelişmesine katkı sağlıyor mu?

1.5. Sayıtlar

Doküman analizi ile elde edilen bulgular araştırmanın doküman incelemesi yöntemi ile detaylı incelenmiş ve güvenilir olduğu varsayılmıştır. Çalışmadaki ilgili alan yazını bölümünün araştırma için yeterli kuramsal çerçeveyi oluşturduğu varsayılmaktadır.

1.6. Yöntem

Araştırma betimsel tarama modelinde tasarlanmıştır. Bu modelle bilim, gözlemleme, kaydetme, olaylardaki ilişkileri saptama ve denetlenen değişmez ilkeler arasında genellemelere ulaşma özelliklerine sahiptir ve kısaca bilimin betimleyici işlevi önemlidir (Şimşek ve Yıldırım, 2011). Araştırma, Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği 2023/2024 yılı 1.sınıf öğrencileri (n=37) ile sınırlıdır. Öğrencilerin yaratıcı dramaya dair tutum ve görüşlerini elde etmek amacıyla 30 adet sorudan oluşan likert modelde anket hazırlanmıştır. Likert modeldeki anketin ön test - son test uygulamasından sonra yaratıcı drama yönteminin dezavantaj ve avantajlarına dair katılımcılardan nitel ve nicel veriler toplanmıştır. Bu bağlamda ankette hedef kazanımına uygun sorulardan elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Bu bağlamda ankette hedef kazanımına uygun sorulardan elde edilen veriler değerlendirilmiştir.

1.7. Sınırlılıklar

Araştırma, Trakya Üniversitesi 2023/2024 eğitim-öğretim yılı Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği 1.sınıf öğrencileri (n:37) ile sınırlıdır. Araştırma yoluyla edinilen bilgiler, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cevapları ve araştırma için oluşturulan anket uygulaması sonuçları ile sınırlıdır. Tez önerisi verildiğinde uygulamanın gerçekleştirilmesi çok daha önce planlanmasına rağmen 2020, 2021 yıllarında Covid 19 salgını ve 2023 yılının Şubat ayında deprem olması nedeniyle üniversitelerde uzaktan eğitime geçilmesi nedeniyle ancak 2023-2024 eğitim-öğretim yılı güz döneminde yapılabilmektedir.

1.8. İlgili Araştırmalar

Tezin bu bölümünde yurt dışında ve yurt içindeki araştırmacıların, çalışmanın konusuna yönelik araştırmalarına yer verilmiştir.

1.8.1 Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Tezin bu bölümünde yurt içindeki araştırmacıların alana yönelik araştırmalarının nasıl ele alındığı konu edilmiştir.

Özgür'ün (2018), “The Effect of Creative Drama as a Method on Skills: A Meta-Analysis Study” adlı çalışmasında yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin becerileri üzerinde olumlu etki yarattığını belirtmiştir.

Tutuman'ın (2011), “Türkçe Öğretmenlerinin Yaratıcı Drama Uygulama Yeterlilikleri” adlı çalışmasında dramayı bilme ve uygulama düzeylerinin öğrencilerin dört temel dil becerilerinin gelişimine daha yüksek katkı sağladığı ortaya çıkmıştır.

Akın'ın (2016), “Yabancı Dil Öğretiminde Yaratıcı Drama Yöntemi Kullanımının Lise 12. Sınıf Öğrencilerinin Eleştirel, Yansıtıcı Düşünme Becerilerine Ve Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenme Tutumlarına Etkisi” adlı çalışmasında yaratıcı drama yönteminin; eleştirel düşünme eğilimine, yansıtıcı düşünme düzeyine ve ingilizce dersine yönelik tutumlarına olumlu etki ettiğini saptamıştır.

1.8.2 Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Tezin bu bölümünde yurt dışındaki araştırmacıların alana yönelik araştırmalarının nasıl ele alındığı konu edilmiştir.

Annarella'nın (1992), “Creative Drama in the Classroom” adlı çalışmasında, sınıfta yaratıcı dramanın kullanımının, bir müfredat dahilinde deneyimsel öğrenmenin desteklenebileceği ve geliştirilebileceği öğrenci odaklı bir süreç olduğu belirtilmiştir. Öğrencilerin farklı düşünme becerileri, yaratıcılık, bilişsel düşünme becerileri geliştirmelerine yardımcı olabileceğini, sözlü ve yazılı iletişim becerilerinin gelişimini teşvik edebileceğine dikkat çekmiştir.

Böttger, C., Bührig, K. (2000), “Zum Einsatz von literarischen Texten im Unterricht Wirtschaftsdeutsch” isimli çalışmasında, kişinin kendi mesleki bilgilerini kullanmasının yanı sıra kişinin kendi ve yabancı kültürel algıları hakkında alışverişi de öğrenci odaklı bir şekilde gerçekleşebilir.

Sinisi, B. (2009), “Drama im DaF-Unterricht zur Förderung der Sprechfertigkeit” isimli çalışmasında içerik düzeyinde eylem ve beceri odaklı öğrenmeyle ilgiliyken psikososyal düzeyde katılımcılar daha yüksek düzeyde öz güven ve empati kazanırlar.

Kardash ve Wright'ın (1987), “Does Creative Drama Benefit Elementary School Students: A Meta-Analysis” adlı çalışmalarında yaratıcı dramının dört temel beceri olan okuma, yazma, konuşma, dinleme üzerinde olumlu etki ettiğini ve bu durumun yaş skalasına göre farklılık gösterdiğine değinmişlerdir.

Wendy'nin (2008), “Does Creative Drama Promote Language Development in Early Childhood? A Review of the Methods and Measures Employed in the Empirical Literature” adlı çalışmasında yaratıcı dramının küçük çocukların dil becerileri üzerinde etkin bir rol oynadığına ve yaratıcı dramının erken çocukluk müfredatına dahil edilmesi gerekliliği üzerinde durmuştur.

Tezin bu bölümünde yurt dışındaki araştırmacıların alana yönelik araştırmalarının nasıl ele alındığı konu edilmiştir.

BÖLÜM II

2. İLGİLİ ALAN YAZINI

Tezin bu bölümünde eğitim, kültür ve iletişim, yabancı dil kavramı, yabancı dil eğitimi, yaratıcı drama ve yabancı dil eğitimi, bir yöntem olarak yaratıcı drama üst başlıklarına yer verilecektir.

2.1. Eğitimin Tanımı

Eğitim, insanların doğumlarından ölümlerine kadar geçirdikleri yaşam süreçleri içerisinde sürekli olarak maruz kaldıkları öğrenme ve gelişme süreci olarak ifade edilebilmektedir. Eğitim süreçleri bireylere değerler anlamında, bilgi açısından, beceri yönünden olumlu anlamda etkilerde bulunmaktadır. Etkili bir eğitim sürecinden geçen bireyler üzerinde eğitim süreçlerinin birçok olumlu yansıması bulunmaktadır. Küçük yaşlarda eğitim süreçlerine dahil olan çocukların okumayı öğrenmesi, dünyayı anlamlandırabilmelerinde ana öncüller arasında yer almaktadır. Bireyler eğitim süreçlerinden ihtiyaçları düzeyinde fayda beklemektedirler (Erden, 2009: 13).

Eğitim kavramı, batı dilleri içerisinde “education” kavramıyla ifade edilmektedir ve bu kavram iki farklı biçimde tanımlanmaktadır (Varış, 1981; İşman, 2005, akt. Çoban, 2017: 3):

- Desteklemek, beslemek ve yükseltmek anlamında kullanılmaktadır.
- Bir konuma ulaşmak ve yükselmek anlamında kullanılmaktadır.

Eğitim kavramı ile ilgili literatür içerisinde genel olarak kabul edilen ve herkes tarafından onaylanmış bir tanımlama bulunmamakla birlikte eğitim, kişinin beklentileri ve isteklerine göre şekil alan anlamlara sahip olmaktadır. Eski dönemlerden günümüze dek eğitim kavramı farklı şekillerde ifade edilmektedir. Bu ifadeler şu biçimde örneklenebilmektedir (Küçükahmet vd., 2002, akt. Ulukaya, 2015: 15):

- Çiçero eğitimi, “Çocuğu insan haline getirme.” şeklinde tanımlamaktadır.
- Eflatun eğitimi, “Bedene ve ruha yetenekli olduğu güzelliğı vermek.” biçiminde ifade etmektedir.
- Rousseau eğitimi tanımlarken, “İnsanı doğasına göre yetiştirmek.” şeklinde anlamlandırmıştır.
- Mill eğitimi, “Kişiyi önce kendisi, sonra da insanlık için mutluluk aracı yapmak.” biçiminde açıklamaktadır.
- Spencer eğitimi, “İnsanı mükemmel bir hayat yaşamaya hazırlamak.” açıklaması ile ifade etmektedir.
- Stgin eğitimi, “Yetileri hep birden ve uyumlu olarak geliştirmek.” tanımlamasıyla açıklamakta ve eğitimin tüm duyuları geliştirdiğini ifade etmektedir.
- Durkheim için eğitim, “Yetişmiş nesiller tarafından, henüz sosyal hayat için olgun hale gelmemiş bulunan nesiller üzerinde yapılan her çeşit etki.” şeklinde ifade bulmaktadır.

Eğitim alanında yürütölen çalışmalar temel alındığında ise yine birden farklı eğitim tanımlamaları ile karşılaşmak mümkündür. Bu tanımlamalar şu biçimde ifade edilmektedir (İşman, 2005; Fidan ve Erden, 1992; Aykaç vd., 2006, akt. Çoban, 2017:3);

Tezcan (1996) çalışması içerisinde eğitim kavramını, “Bireyin toplumsal yeteneğinin ve en elverişli düzeyde kişisel gelişmesinin elde edilmesi için seçilmiş ve

denetimli bir çevreyi içine alan toplumsal bir süreç.” biçiminde ifade ederken Varış (1981), “Kişinin toplumsal yeteneklerinin ve optimum kişisel gelişmesinin sağlanması için, seçkin ve kontrollü bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan sosyal bir süreç.” tanımlamasını kullanmıştır. Bu iki eğitim tanımlaması da birbiri ile yakın anlamlı olup eğitim süreçlerinin içerikleri ve bireylerin özelliklerinin eğitim süreçlerinde önemini vurgulamaktadır.

Binbaşıoğlu (1998) tarafından yapılan eğitim kavramı tanımlaması ise, “Öğrenme ve öğretim sonucu, kişiyi, içinde yaşadığı toplumun değer yargılarına uygun olan yetenek ve tutumlar ile olumlu nitelikte olan diğer davranış biçimlerini geliştirmesine yönelik süreç.” şeklinde ifade edilmektedir. Bu tanımlama bağlamında kültür ve toplumsal işleyişin eğitim üzerindeki etkisi ve önemi ön planda tutulmuştur. Eğitim ve kültürel normlar arasında ilişki kurulmuştur.

Alkan (1997), eğitim kavramını, “Davranış geliştirme bilgi-beceri ve tutum kazanma süreci.” şeklinde tanımlamaktadır. Bu tanımlama bağlamında araştırmacı eğitimi bireyin bir kazanım ve gelişim sürecine girmesi olarak değerlendirmektedir. Fidan ve Erden (1992) tarafından yapılan eğitim tanımlamasında da aynı anlamda bir tanımlama kullanılmakta ve insanın yetiştirilmesi temel alınmaktadır.

Eğitim kavramı ile ilgili temelde farklılık gösteren bir anlama sahip olan tanımlama Bruner (1964) tarafından yapılmıştır. Bu tanımlama, “Bireyin zihinsel gelişim sürecidir.” biçimindedir ve bu tanımlama bağlamında eğitim yalnızca bilgi ve tecrübe vermekten ziyade kişileri psikolojik anlamda da geliştiren bir süreç olarak ele alınmıştır.

Smith vd. (1957) eğitim kavramını, “Bireylerin toplumun standartlarını, inançlarını ve yaşama yollarını kazanmasında etkili olan tüm sosyal süreçler.” şeklinde tanımlamaktadırlar. Smith vd. tarafından yapılan bu tanımlama içerisinde de eğitim kavramı toplumsal işleyişin kavranması ve sosyalleşme süreçlerinin etkili biçimde gerçekleşebilmesi için bireylerin öğrenme sürecine girmesi olarak ele alınmıştır.

Good (1973), yaptığı eğitim tanımlamasını, “Kişinin yaşadığı toplum içinde değeri olan, yetenek, tutum ve diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçlerin tümü.” şeklinde belirtmektedir. Ayrıca Good, eğitim ile ilgili olarak “Seçilmiş ve kontrollü bir çevrenin (özellikle okulun) etkisi altında sosyal yeterlik ve optimum bireysel gelişmeyi sağlayan sosyal bir süreç.” açıklamasında bulunmuştur.

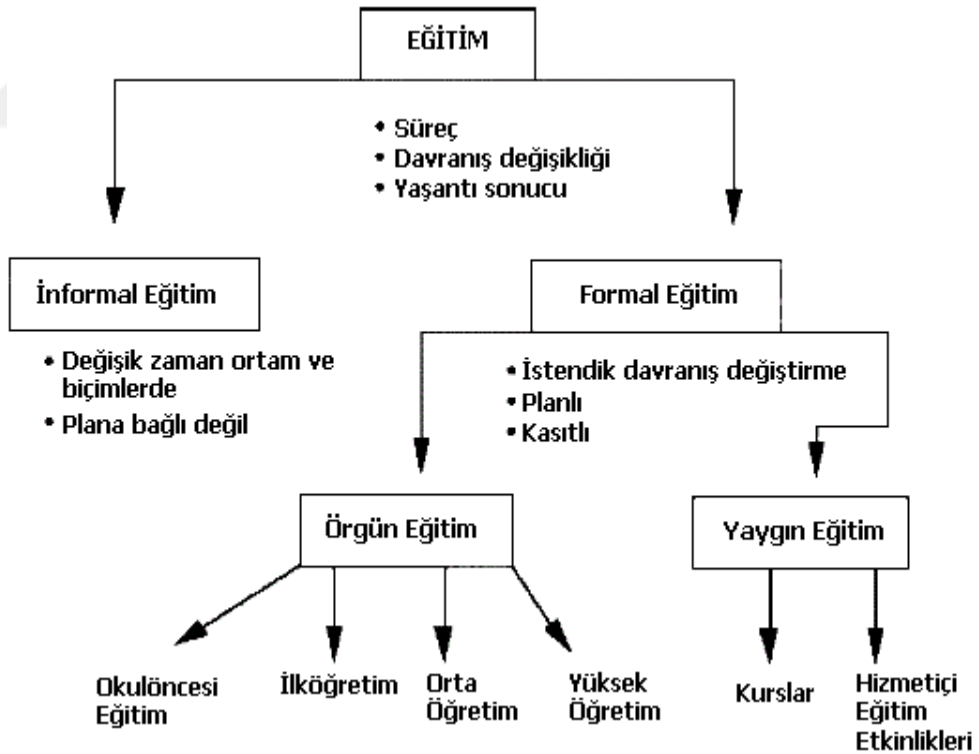
Oğuzkan (1974) eğitim kavramını, “Önceden saptanmış esaslara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler dizgesi.” biçiminde tanımlamaktadır. Ona göre eğitim, kişilerin belirli bir hedef doğrultusunda ilerlemesinde yardımcı olan bir süreçtir ve bu süreç insanlara toplumsal yaşamda yaşayabilmeleri için gerekli ve doğru kabul edilen hareket ve davranışları kazandırmaktadır.

Ertürk (1984), “Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci.” tanımlaması bağlamında eğitim kavramını açıklamaktadır. Bu anlamda eğitim süreçleri içerisinde istekler ve planlamalar önde gelmektedir. Bireyler yaşam içerisinde bir öğrenme sürecinde yer almaktadırlar ve doğru hareket ve davranışları kendileri tespit etmelidirler. Bu süreç içerisinde doğru olan durumları gören birey kendinde değişim yaparak doğru kabul ettiği davranışlara yönelmekte ve bu anlamda bir eğitim süreci gerçekleşmektedir (Aykaç vd., 2006, akt. Çoban, 2007: 4).

Uluslararası anlamda bulunan *Dictionary of Education* içerisinde yer alan eğitim tanımlaması, “Bireyin yaşadığı toplumda, uygulama değeri olan yetenek, yöneliş ve diğer davranış örüntülerini kazandığı süreçler toplamı.” şeklindedir. Bunun yanı sıra sözlük içerisinde eğitim kişilerin toplumsallaşmasına ve sosyal gelişim göstermesine etki eden bir süreç olarak ele alınmaktadır (Demirel ve Ün, 1987, akt. Çoban, 2017: 4).

2.1.1. Eğitimin Türleri

Eğitim, özellikle toplumsal gelişme ve ilerleme bağlamında günümüz toplumları içerisinde giderek daha fazla önem kazanan bir alan olarak öne çıkmaktadır. Eğitimin öneminin artması, eğitim alanlarında yaşanan talepte de artışa neden olmaktadır. Bireyler, özellikle çocuklarının yaşama hazırlanması, iş sahibi olabilmesi, etkili bir toplumsallaşma yaşamaları için eğitim almalarını istemektedir. Bu anlamda eğitim alanında tek yönlü bir eğitim anlayışı zaman içerisinde çeşitlenip şekillenmiştir. Tüm bu ifadelerin sonucunda eğitim, informal ve formal eğitim adı altında iki ana başlığa ayrılmaktadır. Aşağıda yer alan “şekil 1” içerisinde eğitim türleri yer almaktadır ayrıca yer alan alt başlıklar içerisinde eğitim türleri ile ilgili bilgiler verilmektedir.

Şekil 1: Eğitim Türleri Kaynak: (Şimsek, 2009:4)

2.1.1.1. Formal Eğitim

Formal eğitim, bir hedef doğrultusunda önceden hazırlanmış programlara bağlı olarak kişilere eğitim verilmesi sürecini ifade eden bir kavram olarak öne çıkmaktadır. Uzman eğitimciler tarafından verilen eğitimler, ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen eğitim programları aracılığı ile gerçekleştirilmektedir (Şimşek, 2009: 5)

Formal eğitim verilen bireylerden belirli istendik davranışları edinmeleri beklenmektedir. Bu anlamda özellikle toplumsal düzene uygun davranışlar bireye öğretilirken, düzen bozan ve aykırı davranışların ortadan kaldırılması için de çalışmalar yapılmaktadır. Formal eğitimin temel düzeyde altı özelliği bulunmaktadır (Küçükahmet, 2009: 19):

- Eğitimin amacı önceden belirlenmiş ve bu amaç doğrultusunda hareket edilmektedir.
- Bir program ve eğitim planına bağlılık bulunmaktadır.
- Eğitilen kişilerin olumlu davranışlar edinmesi amaçlanır.
- Eğitimin yapılacağı alan, eğitim saati ve eğitim süresi belirlidir.
- Eğitim süreci içerisinde eğitime uygun materyaller kullanılmaktadır.
- Uzmanlar tarafından eğitim verilmektedir.

Formal eğitim, kendi alanı içerisinde iki farklı biçimde ifade edilmektedir. Bu alanlar örgün ve yaygın eğitim olarak ifade edilmektedir.

2.1.1.2. Örgün Eğitim

Demirel ve Kaya (2008:15) tarafından tanımlanan örgün eğitim, “Kişilerin yaşama atılmadan, diğer bir deyişle iş ve meslek kollarında çalışmaya başlamadan

önce okul ya da okul niteliği taşıyan yerlerde genel ve özel bilgiler bakımından yetiştirmelerini sağlamak amacıyla belli yasalara göre düzenlenen eğitim.” şeklinde ifade edilmektedir.

Örgün eğitim, temel olarak okullar içerisinde çoğunluğa verilen ve genel bir eğitim olarak her bireyin alması gereken eğitim olarak tanımlanmaktadır. Eğitim çağına hazır hale gelen çocukların, örgün eğitim süreçlerine girmeleri ilerleyen yaşamları için olumlu anlamda etkisi bulunacak bir faaliyet olarak öne çıkmaktadır. Örgün eğitimde eğitim verilecek yer, zaman ve süre belirli olmakla birlikte dersler uzman kişiler tarafından verilmektedir. Örgün eğitim, ilköğretim süreçlerinden itibaren başlayarak yükseköğretim alanını da içinde barındıran bir kapsama sahiptir (Erden, 2009: 15).

2.1.1.3.Yaygın Eğitim

Yaygın eğitim süreci, örgün eğitim süreçlerinden bağımsız ve ayrı bir biçimde ilerleme göstermektedir. Bu eğitim süreci içerisinde kişilerin istek ve ihtiyaçlarına yönelik eğitimler verilmektedir. Bu anlamda yaş, cinsiyet, meslek ve beklentiler verilecek eğitim üzerinde etki sahibidir. Yaygın eğitim süreçlerinin temelde yedi hedefi bulunmaktadır. Bu hedefler şu şekilde sıralanmaktadır (Sarpkaya, 2009: 4);

- Eğitim alacak kişilerin eksikliklerini tamamlamak adına eğitim süreçleri hazırlanmalıdır.
- Toplumsal gelişme ve değişimin çok hızlı olması sebebiyle bu değişim süreçleri içerisinde geri kalan bireylere verilmesi gereken temel eğitim ve becerilerin uygun eğitim modelleri aracılığı ile aktarılması hedeflenmektedir.
- Ulusal anlamda değerlerimiz aktarmak ve kişinin içinde yaşadığı toplumsal kültürü tanımasına yardımcı olmak hedeflenmektedir.

- Toplu halde yaşayabilme ve toplu alanlarda uyulması gereken kuralların aktarılması hedeflenmektedir.
- Sağlıklı bir yaşam biçimi benimsenmesi için bireye gerekli eğitimlerin verilmesi hedeflenmektedir.
- Mesleki anlamda bireyin ihtiyaç duyduğu noktalarda destek sağlanarak kişinin daha iyi bir iş sürecinde bulunmasına yardımcı olunması hedeflenmektedir.
- Bireylerin boş zamanlarını değerlendirebilmesi için mesleki anlamda, kültür anlamında, sanat alanında vb. eğitimler verilerek boş vakitlerin anlamlı ve faydalı değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

2.1.1.4. İnfomal Eğitim

Bu eğitim süreci diğerlerinden farklı olmakla birlikte gündelik hayat içerisinde kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Planlanan bir eğitim süreci bulunmamaktadır.

Kişi, karşılaştığı bir olay sonrasında kendi isteği ve planları dışında bir etkileşim ve öğrenme sürecine girmektedir. Bu eğitim biçimi aile içerisinde, arkadaş ortamında, çalışılan alan içerisinde vb. toplumun herhangi bir alanı içerisinde aniden meydana gelmektedir (Aküzüm, 2013, akt. Ulukaya, 2015: 12).

2.1.1.5. Yetişkin Eğitimi (Halk Eğitimi)

Toplumsal anlamda yaşanan değişim ve dönüşümler sonrasında toplumsal yapıda yer alan siyaset, kültür ve ekonomi gibi alanlarda sürekli olarak bir değişim meydana gelmektedir. Sürekli olarak değişim meydana gelmesi itibariyle toplum içerisinde yer alan yetişkin kişilerin değişen alanlar ile ilgili bilgi edinmesi, kısaca eğitim almaları gerekli hale gelmektedir. Bu anlamda ülkemizde “Halk Eğitim Merkezleri” adı altında yetişkin kişilerin eğitim alabildikleri kurumlar

1

uşturulmuştur. Halk eğitim, Erkan (1975: 4) tarafından, “Okul eğitim-öğretiminden farklı olarak toplumların kendi kendilerini yönetmelerinde başarı sağlayan hayatla ilgili konularla ve güzel sanatlarla yakından ilgilenen insanların ekonomik, toplumsal uyumunu hazırlayan, değişmeleri daha iyi anlamalarına yardım eden çalışmaları.” şeklinde ifade edilmektedir.

Halk eğitiminde yetişkin kişilerin yetenekleri, bilgileri ve deneyimleri geliştirilmek istenmektedir. Teknik, mesleki, toplumsal ve kültürel anlamda geride kalan kişilere gerekli bilgiler verilerek toplumla entegre biçimde kalmaları amaçlanmaktadır (Yazar, 2012: 22).

Zorunlu öğretim döneminin sonlanmasından sonra bir iş sahibi olan ya da olmayan kişilerin, yaşamlarının herhangi bir dönemi içerisinde bir öğrenme ihtiyaı duyması sonucu tekrardan öğrenme süreçleri içerisine dahil olması bu kapsamda değerlendirilmektedir (Celep, 2003: 8).

2.2. Kültür ve İletişim

2.2.1. Kültür Kavramı

Kültür, tüm insanlar tarafından oluşturulan, her bireyin ayrı ayrı etkisinin bulunduğu, geçmişten geleceğe taşınan toplumun göstergesi olarak öne çıkmaktadır. Kültürü bulunmayan bir toplumun varlığı her an tehlike içindedir. Kültür, toplumu ayakta tutan temel yapılar arasındadır. Geçmiş ve gelecek arasında sürekliliğin sağlanması amacıyla kültür, yaşatan, yaşayan ve yaşanan bir yapıya sahiptir (Güvenç, 1993: 231).

En genel tanımlaması ile kültür, “Belirli bir toplumda ya da toplulukta yetişen insanların öğrendikleri beceri, dil, inanç, davranış ve alışkanlıklardır. Nesilden nesile

aktarılan bir olgu.” biçiminde ifade edilmektedir (Temel Britannica, 1993: 172). Felsefe sözlüğü içerisinde kültür kavramı, “Toplum tarafından tarihin gidişi içinde yaratılan ve toplumun kendi gelişmesi içinde ulaşılan aşamayı gösteren tüm maddi ve manevi değerler.” şeklinde verilmektedir (Felsefe Sözlüğü, 1997: 289).

TDK içerisinde kültür kavramı birden çok şekilde ifade edilmektedir. Bu tanımlamalar şu şekildedir (TDK, 2022);

- Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin.”
- “Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü.”
- “Muhakeme, zevk ve eleştirme yeteneklerinin öğrenim ve yaşantılar yoluyla geliştirilmiş olan biçimi.”

Kültür kavramı Giddens tarafından bir gruba dahil olan tüm üyelerin ortak özellik ve görüşleri olarak ele alınmaktadır. Raymond ise kültürü, günlük hayat içerisinde bireyin davranışları ve hareketleri ile ilişkilendirmektedir. Bir toplum içerisinde yaşayan bireyin incelenmesi toplum hakkında bilgi sağlayabilmektedir (Özbek, 2012: 76; Dökmen, 2004: 19).

Bir kümeden bir başka kümeyi ayırma biçimindeki kültür tanımlaması Hofstede’ye aittir (Hofstede, 1980, akt. Eker, 2019). Tayeb ise kültürü insanlara ortak davranış kalıplarının öğretilmesi süreci olarak tanımlamaktadır (Tayeb, 1992, akt. Eker, 2019).

2.2.2. İletişim Tanımı ve Önemi

İnsanlar, gündelik yaşam içerisinde yaşamlarına devam edebilmek ve ihtiyaçlarını karşılayabilmek için diğer kişilerle sürekli olarak etkileşim halinde bulunmaktadır. Bu etkileşimlerin başında iletişim kurma durumu yer almaktadır. Bireyler açısından etkili iletişim kurabilmek, yaşamsal faaliyetlerine devam edebilmeleri için büyük önem arz etmektedir (Güney, 2012: 209).

İletişim, kişilerin fizyolojik ve sosyal gereksinimleri bağlamında meydana gelen bir durum olarak görülmektedir. İletişim kavramının temel anlamı itibariyle üç ana özelliği bulunmaktadır. Bu özellikler: insan davranışları sonucu ortaya çıkma, statik özelliklere sahip olması ve toplumsal kültür ile doğrudan ilişkili olması şeklinde ifade edilmektedir (Çağlar ve Kılıç, 2009: 4; Güney, 2012: 210).

İletişim, insan yaşamı içerisinde her noktada etkisi bulunan bir unsurdur. Çalışma hayatında, alışveriş yaparken, arkadaşlarımız ile sohbet ederken, duygularımızı paylaşıırken vb. sürekli olarak iletişim halinde bulunmaktadır. Bu anlamda insanın en büyük etkileşim aracı iletişim olarak öne çıkmaktadır. İnsanın bireysel ve sosyal anlamda tüm yaşamı içerisinde iletişim kurma durumu mevcut bulunmaktadır (Arısoy, 2007: 5).

Dar anlamıyla iletişim kavramı, “Bireyler arasında düşüncelerin, duyguların paylaşılması” şeklinde ifade edilirken geniş anlamda, “toplumsal yapının temelinde bulunan bir sistem olmakla birlikte, örgütsel ve yönetsel yapı işleyişinin düzenli bir şekilde işlemlerini sağlayan araç ve bireylerin davranışlarının görüntüleyen ve onları etkileyen teknik.” şeklinde ifade edilmektedir (Sabuncuoğlu ve Vergiliel, 2013: 153).

2.3. Yabancı Dil Kavramı

Kavram olarak yabancı dili daha iyi anlayabilmek adına, öncelikle dil kavramını ele almak önemlidir. Bu hususta birbirinden farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Diller, bir takım kurallara ve kalıplara sahip konuşma araçlarıdır. Anlamları farklı olan birçok şekil ve sembole sahip olan diller, insanların aralarında iletişim kurabilmesi için gerekli araçlar olarak değerlendirilmektedir. Dil, içerisinde barındırdığı ses dizeleri aracılığı ile içinde bulunduğu topluma işlevsel anlamda bir katkı sağlamaktadır. Dilin ayrı bir özelliği olarak bireylerin düşünmesine de yardımcı olduğu bilinmektedir. Bireyler, duygu ve düşüncelerini dil aracılığı ile aktarmaktadırlar. Zihinde oluşan düşünceler, dil aracılığı ile diğer kişilere aktarılabilmektedir (Demirel, 2012: 2).

Dil vasıtasıyla tüm toplumlarda aynı kavramı farklı ses ve sembollerle ifade etme durumu ortaya çıkmış ve bu da bize yabancı dil kavramını getirmiştir. Genel anlamda yabancı dil için, kişinin anadilinden sonra öğrendiği veya içinde yaşadığı topluma ait dilin dışındaki öğrenilen dildir diyebiliriz. Toplamların, kendi içerisinde iletişim kurabilmeleri için o topluma özgü bir dili bulunmaktadır. Toplum, kendi içerisinde kendi dilini kullanarak iletişim kurmaktadır. Dil, içeriğinde içinde bulunduğu toplum bağlamında birçok kültürel imge taşımaktadır (Demirel, 2012: 3). Dünya genelinde birbirinden farklı pek çok dil bulunmaktadır. Toplumdan topluma farklılık gösteren diller, kendi toplumuna ışık tutma özelliğini içinde barındırmaktadır (Dilaçar, 1968, Hill, 1969; Özen, 1978, akt. Demirel, 2012: 3).

Yabancı dil esasen özel bir iletişim aracıdır ve ana dil gibi zorunlu değildir. Fakat zorunlu eğitimin içerisinde yer aldığı durumlar istisnadır. Yabancı dil kavramının iletişimi sağlamak dışında, toplulukların kültür ve alışkanlıklarını aktarmak gibi de bir yönü bulunmaktadır. Bu durum elbette dil öğrenimi esnasında da dikkate alınmaktadır.

2.3.1. Yabancı Dil Öğreniminin Gerekçeleri

İlk olarak yabancı dilin öğrenilmesinde gerekçeler şu şekilde ifade edilmektedir (Aslan, 2008, akt. Seyratlı, 2014: 19);

- Sosyal, kültürel ve toplumsal gerekçeler: Toplumlara yönelik olarak yabancı dile sahip olan ve olmayan kişiler arasında büyük ayrılıklar bulunmaktadır. Yabancı dil bilme durumunun ayrıcalıklı olması prensibi doğrultusunda oluşan sınıf ayrımları sorunlarının önüne geçilmesi bakımından dil öğrenme önem taşımaktadır.
- Bilimsel, zihinsel ve bedensel gerekçeler: Eğitim kurumlarında genel olarak ana dile yönelik gerçekleştirilen eğitimler birçok öğrencinin yabancı dil öğrenme hususunda başarısızlığına sebebiyet vermektedir. Yabancı dili öğrenen kişiler bağlamında uygun nitelikte planlamalar ve yöntemlerin sağlanması önem teşkil etmektedir.
- Siyasal ve ekonomik gerekçeler: Her geçen gün gelişmekte olan dünyada insanların ülke dışına giderek mesleklere sahip olması ve ülkesinin çıkarlarını göz önünde bulundurarak meslek edinmesi yabancı dilin ekonomik ve siyasal yararlarla ilişkili olduğu gözlemlenmektedir. Ülkelerin dış politikayı yönetmesinde kişilerin ülkeler aracılığıyla ortak kabulleri veya tercihleri dil bilmenin gerekliliğine vurgu yapmaktadır

Yabancı dilin öğrenilmesinin birden çok sebebi olduğu gerçekleştirilen çalışmalarla desteklenmektedir. Yabancı dilin öğrenilmesi nedenleri doğrultusunda gerçekleştirilen bir çalışma şunları aktarmaktadır (Gallagher-Brett, 2007, aktaran Seyratlı, 2014: 14):

- Yabancı dilin öğrenilmesi öğrencilerin başarısına yönelik olarak duysal açıdan artış göstermesini sağlamaktadır.
- Yabancı dilin öğrenilmesi farklı alanlardaki akademik araştırmalara katkıda

bulunmaktadır.

- Yabancı dilin öğrenilmesi öğrencilerin başarılı olarak nitelendirilen okullar bağlamında kabul edilmesini ve başarı düzeyini pozitif şekilde etkide bulunmaktadır.
- Yabancı dilin öğrenilmesi başarı durumuna daha fazla yaklaştırmaktadır.
- Yabancı dilin öğrenilmesi temel becerilerin gelişim göstermesine katkı sağlamaktadır.
- Yabancı dilin öğrenilmesi kariyere dair imkanlara ulaşmayı ifade etmektedir.
- Çocukluğun erken yaşlarında yabancı dilin öğrenilmesi zihinsel seviyeyi genişletmekle beraber öğrenme durumunu kolaylaştırmaktadır.
- Yabancı dilin öğrenilmesi yaratıcı ve öz düşünmeye yardımcı olmaktadır.
- Yabancı dilin öğrenilmesi kültürel açıdan farkındalık ve yeterlilik düzeyinin artış göstermesine katkıda bulunmaktadır.
- Yabancı dilin öğrenilmesi toplumun en iyi şekilde anlaşılmasını sağlamaktadır.
- Yabancı dili öğrenmekte olan öğrenciler standart hale gelen sınavlara girdiğinde daha başarılı olmaktadır.

2.4. Yabancı Dil Eğitimi

2.4.1. Yabancı Dil Öğretiminde Yöntem, Teknik ve Yaklaşımlar

Yabancı dilin öğrenilmesine dair gerçekleştirilen eğitimlerde çeşitli yaklaşımlar, metotlar ve teknikler kullanılmaktadır. Söz konusu bu çeşitliliğe dair durum, aynı hedeflere ulaşmaya yönelik öğrencilere birbirinden farklı bakış açısı kazandırmaktadır. Yabancı dilin öğretilmesine amaçlanan kazanımlar çerçevesinde gün yüzüne çıkan bazı yaklaşımlar ve yöntemler 1982 yılındaki Milli Eğitim Bakanlığı ve Avrupa Konseyinin ortak kararları doğrultusunda düzenlenen “*Yabancı Dil Öğretim Programları*” konusundaki seminer içerisinde şu şekilde ifade edilmektedir (Demirel, 2012: 36):

- “Düzvarım Yöntemi (Direct Method)”
- “Seçmeli Yöntem (Eclectic Method)”
- “Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (Audio-Lingual Method)”
- “İletişimci Yaklaşım (Communicative Approach)”
- “Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı (Cognitive-Code Approach)”
- “Dilbilgisi Çeviri Yöntemi (Grammar Translation Method)”
- “Doğal Yöntem (Natural Method)”

2.4.1.1. Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi (Grammar Translation Method)

Dil Bilgisi çeviri yöntemine yönelik olarak eski zamanlarda bu yönteme klasik dönem denmektedir. Söz konusu bu yöntemle birlikte Yunanca ile Latincenin öğretilmesi hususunda öğrenen bireylerin edebiyata dair eserleri okumasıyla beraber anlamlandırması gibi etkinliklerle uygulanmıştır (Freeman, 2000: 15).

Güneş (2011), bu hususa yönelik olarak şu şekilde bir açıklamada bulunmaktadır: “Öncelik okuma, anlama ve yazmaya verilir, dinleme ve konuşma üzerinde fazla durulmaz. Ders kitapları hep dil bilgisi ağırlıklıdır.” Bu yöntem içerisinde uygulanan teknikler şu şekilde belirtilmektedir: Dil bilgisine dair kuralların örneklerle bakılarak gösterilmesi, boşluklar doldurulması, kelime listelerinin ezberlenmesi, kelimelerin cümle içerisinde kullanılma durumunun incelenmesi, eş anlama ve zıt anlama sahip kelimelerin bulunması, herhangi bir konu üzerine kompozisyonlar yazılması. (Freeman, 2000: 19-22).

2.4.1.2. Düzvarım Yöntemi (Direct Method)

Yaylı ve Bayburt (2011), düzvarım yöntemiyle ilgili olarak şu şekilde bir yorumlamada bulunmaktadır: "Amaç dildeki iletişim becerilerini geliştirmek amacıyla düzvarım yöntemi kullanılmaya başlanmıştır. Bu yöntemin geliştirilmesindeki ana çıkış yolu doğallık, yani gerçek yaşamda kullanılan dildir." (Yaylı ve Bayburt, 2011: 11). Söz konusu bu yöntemin ana kuralları içerisinde çevirinin yapılmaması yer almaktadır. Yöntemin amacı ise öğrenenlerin ana dilinin kullanılmaması ile birlikte canlandırmalar yaparak öğretim etkinliklerinin gerçekleştirilmesidir (Demir, 2010: 31-34). Düzvarım yöntemi açısından kullanılması gereken teknikler şu şekildedir: öğrencinin kendisinin hatalarını kendisi düzeltmesi, boşluklar doldurulması, paragraf çalışmalarına yönelik olarak konuşma etkinlikleri (Freeman, 2000: 30-32).

2.4.1.3. Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (Audio-Lingual Method)

Yabancı dilin öğretilmesi hususunda kullanılan farklı yöntemler arasında işitsel-dilsel yöntem yer almaktadır. Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nin II. Dünya Savaşı'na girmesiyle birlikte Amerikan ordusu içerisinde meydana gelen dilin öğrenilmesi ihtiyacı doğrultusunda gün yüzüne çıkan bir yöntem olmaktadır (Freeman, 2000: 35). Yöntemin içerisine gelişim sürecine dair davranışsal psikoloji kapsamındaki ilkeler (Skinner, 1957) ilave edilmiştir. Dil öğrenilmesi koşullanma aracılığıyla gerçekleşmektedir. Bu doğrultuda etki-tepki bağının oluşturulması açısından anında yapılan düzeltmelerle birlikte pekiştirmeler dil öğrenen bireylerin doğru cevaplar vermesine katkıda bulunmaktadır. Öğretmenler süreci yönetmekte ve kontrolden geçirmektedir (Güzel ve Barın, 2013: 187-188).

Kulak-dil alışkanlığı yönteminde dil bilgisi kurallarını pek yer verilmemekle beraber kurallar detaylı şekilde açıklanmamaktadır. Dil bilgisinin öğretim sürecinde aşamalı şekilde farklı konular yer almaktadır (Martinez, 1996, Akt. Güneş, 2013: 66-

b; Gaonac'h, 1991). Bu yöntem içerisinde dile dair becerilerin geliştirilmesi önem taşımaktadır. Güneş (2011), yazılan metinlerin öğrenen bireylere ilk olarak dilsel anlamda sergilendiğini ifade etmektedir. Eğitim sürecinde dil laboratuvarlarının kullanılması gerekmektedir. Ayrıca kulak-dil alışkanlığı yönteminde kullanılan teknikler içerisinde diyalogların ezberlenme, dil bilgisine dair oyunların sunulması, diyalogların tamamlanması, soru-cevap alıştırmalarının olması gibi etkinlikler yer almaktadır (Freeman, 2000: 34-54).

2.4.1.4. Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı (Cognitive-Code Approach)

Bilişsel öğrenme yaklaşımı, İşitsel-dilsel yaklaşımına alternatif şekilde göz önünde bulundurulmaktadır. Bu yöntem, dilin alışkanlık durumuna getirilmesiyle ilgili olarak bilinçli şekilde ilkelerin öğretilmesini esas almaktadır. Dil bilgisine dair ilkeler, tümdengelim ve tümevarım aracılığıyla öğretilmektedir (Demir, 2010: 34). Duyulan kelimelerin anlamlandırılmasına yönelik beceriler geliştirilmektedir. Dilin kullanıma basamağına geçilmeden önce dile dair becerilerin oluşturulması hedeflenmektedir (Köksal ve Varışoğlu; Edt. Kılınç ve Şahin, 2012: 87). Öğrenen bireylerin anlamasına yönelik becerilerin geliştirilmesine öncelik verilmekle beraber sonraki süreçte anlatıma dair becerileri geliştirilmesini savunmaktadır. Ana dilin kullanılması ve çevrilmesi bu yaklaşım içerisinde yer alan unsurlardandır. "Bilişsel öğrenme yaklaşımında öğretmen, sınıf içinde yetkiyi temsil eden tek kişi olarak değil; öğrenmeyi kolaylaştırıcı kişi olarak görülmektedir." (Akpınar, 2010: 133).

2.4.1.5. Doğal Yöntem (Natural Method)

Yabancı dillerin anadile benzer olarak öğretimi doğal yöntemin temasını oluşturmaktadır (Özel, 2010: 18). Klasik eserlerle birlikte yaşayan dil kapsamında konuşma dilinin öğretilmesini amaçlayan bu yöntem içerisinde yabancı dil, anadil

şekilde konuşan kişilerden öğrenilmektedir (Freeman, 2000: 44). Dilin öğretilmesi esnasında öğretmenler konuşmakta, öğrenenler dinlemekte ve söylenen kelimeleri anlamasa bile yinelemektedir. Cümleler ve kelimeler bütünlüğe önem verilerek kapsam bütünlüğünde verilmektedir. Kelimelerin öğretilmesi önem verilen ilk hususlar arasında yer almaktadır (Demircan, 1990: 1467).

2.4.1.5.1. İletişimci Yaklaşım (Communicative Approach)

İletişimci yaklaşımda dilin iletişime yönelik öğretilmesi amaçlanmakla beraber dilin yapısal ve işlevsel açıdan niteliklerini barındırmaktadır. Güneş (2011), iletişimci yaklaşıma yönelik şu şekilde bir açıklamada bulunmaktadır: "Dinleme, konuşma, okuma ve yazma olmak üzere dört alanın becerilerini geliştirme üzerinde durulan bu yaklaşımda dilin yüzeysel yapısının değil alt yapısının yani konuşmada kullanılan kuralların da öğretilmesi gereklidir." (Güneş, 2011: 135).

Dil, öğrenenlerin o dille ne yapmak ve hangi içerikleri öğrenmek istediğine göre öğretilir. Bu açıdan yaklaşım esnek bir yapıya sahiptir." (Güzel ve Barın, 2013: 159). Öğrenen bireylere kalıplar ezberletilmemesi gerekmektedir, kavrama ile anlama etkinliklerine önem verilmektedir. İletişime dair durumlar bazı basamaklar ve ortamlar açısından tümcelerın uygun nitelikte ifadeleri dönüştürölmesi ile meydana gelmektedir. Öğrenen bireylerin kelimeleri kategorize etmesi, fikirlerini sunması, karşısında yer alan kişiye düşüncelerini söylemesi, sorular sorması gerekmektedir. Cümlelerin dil bilgisine yönelik kurallar çerçevesinde kurulması, dil öğrenme sürecinin bir boyutunu belirtmektedir fakat iletişim açısından yetersiz görölmektedir. Söz konusu bu iletişim sürecinde kelimelerin anlama dair boyutlarının bilinmesi önem teşkil eden hususlar arasında yer almaktadır (Demir, 2010: 33-34).

Canale ve Swain (1980), gerçekleştirmiş olduğu çalışmada sınıf içerisindeki faaliyetlerin öğrenen bireylere yönelik olarak gerçek hayatta karşılaşılan durumları yansıtması gerektiğini ifade etmektedir (Akt: Soğuksu, 2013). Buna yönelik olarak

sınıf içerisindeki faaliyetler gerçek yaşamdaki iletişime yönelik etkinliklere uygun niteliği barındırması önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra sınıf içerisinde etkinlikler kapsamında “ Amaç dil, çalışmanın odağı değil; iletişimin aracı olmalıdır.” (Freeman, 2000: 114). “İletişimsel yaklaşımda öğrenenler dili oyun, rol oynama ve problem çözme gibi iletişimsel etkinliklerde kullanırlar.” (Soğuksu, 2013). Gerçek iletişimsel etkinliklere yönelik olarak oyunların durumu bu noktada önem arz etmektedir (Duru, 2013).

Öğretmenler etkinliklerin yönetilmesini sağlayan kişi olarak ifade edilmektedir. Kılıç (2009), iletişimci yaklaşım bağlamında öğretmenlerin ana rolünün sınıf içerisindeki iletişimin kolaylaştırılmasını sağlamak olduğunu belirtmektedir. Bunun yanı sıra etkinliklerin uygulandığı süreçte öğretmenlerin danışmanlığa dair hizmetlerde bulunması, öğrenen bireyleri konuşmaya teşvik eden durumların yaratılmasını sağlaması, öğrenen bireylerin sorularını cevaplayıp performansa yönelik denetlemelerde bulunması gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca öğrenen bireyler kendisine yönelik öğrenme etkinliklerinden sorumlu olmaktadır. Freeman (2000: 123), öğrenmeye dair süreçte gerçekleşen hatalar üstünde pek durulmadığını ifade etmektedir. Doğru şekilde konuşmak yerine akıcı bir şekilde konuşmak gerektiği göz önünde bulundurulmaktadır. Akıcı şekilde gerçekleşen etkinliklerde olası hatalara karşı etkinliğin yapıldığı süreç içerisinde öğretmenlerin düzeltmeler yapmaması gerekmektedir. Öğretmenler hataları saptamakta sonraki süreçte ise bu hatalara nokta atışı yaparak tekrardan dönmektedir (Soğuksu, 2013).

İletişimsel yaklaşım içerisinde reklam, fotoğraf, broşür ve gazete gibi araçların kullanılması ihtimaller dahilinde göz önünde bulundurulmaktadır. Bu açıdan öğrenen bireylerin, dilin yaygın kullanımına yönelik anlamlandırmalar yapması hedeflenmektedir (Freeman, 2000: 119). İletişimsel yaklaşıma yönelik olarak dilin kültüre dayalı boyutlarının aktarılması da dikkat çekmektedir (Gün, 2013: 103). Günlük hayattaki dil açısından anlamlar çeşitli şekillerde göz önünde bulundurulabileceği gibi birbirinden farklı anlamlar da yalnızca tek şekilde belirtilmektedir. Öğrenen bireyler, bu farklılık durumu içerisinde kurallara uygun

nitelikte taşıyan yapı seçilebilmektedir. Öğrenen bireylerin ana dilini kullanmasına izin sağlanmaktadır. İletişimsel etkinliklere yönelik olarak öğrenen bireylerin dili kullanması talep edilse bile konuya dair gerekli açıklamalar anadil bağlamında gerçekleşebilmektedir (Güzel ve Barın, 2013: 159).

Öğretmenler değerlendirmelere dair etkinliklerde, öğrenen bireylerin dili uygun şekilde kullanmasıyla birlikte akıcı şekilde konuşması da önem taşıyan hususlar arasında yer almaktadır. Öğretmenler danışman ile yönetici rollerinde öğrenen bireylerin performans düzeyini değerlendirmektedir (Freeman, 2000: 132). İletişimsel yaklaşım kapsamında değerlendirmeler gerçekleştirmek amacıyla iletişime dayalı becerilerin test edildiği bir sınav uygulanabilmektedir. İletişimsel yaklaşıma yönelik olarak kullanılması planlanan araç-gereçler, yöntemler ve teknikler şu şekilde sıralanmaktadır (Freeman, 2000: 133);

- Drama
- Rol oynama
- Parçalanmış tümceler
- Dile yönelik oyunlar
- Resimler aracılığıyla hikayeler tasarlama.

2.4.1.5.2. Seçmeli Yöntem (Eclectic Method)

Seçmeli yöntem esas olarak bütün yöntemlerden sağlanan tecrübeler neticesinde her bir yaklaşımın en kullanışlı ve uygun yönleri göz önünde bulundurularak gerçekleştirilen etkinlikleri kapsamaktadır. Wang (2001) açısından seçmeli yöntem, çeşitli yaklaşımların hedefe götüren uygulamalarını içermektedir (Akt: Melanlıoğlu, 2013: 120). Kullanılması planlanan yöntemler, hedefe ve ihtiyaçlara göre belirlenmektedir (Güzel ve Barın, 2013: 211). "Seçmeli yöntemin başarılı olabilmesi için öğretmenin yabancı dil öğretimiyle ilgili genel ilkeleri,

tutumları ve öğrenmelerden çıkan sonuçları iyi bilmesi gerekmektedir.” (Melanoğlu, 2013: 120).

2.4.2. Yabancı Dil Öğretiminde Temel Beceriler

Yabancı dilin öğretimine yönelik olarak ortaya koyulan dört temel beceriden bahsedilmektedir. Söz konusu bu beceriler şu şekilde belirtilmektedir (Demirel, 2016: 97);

- Dinleme
- Konuşma
- Okuma
- Yazma

Temel becerilere yönelik olarak bunlar birbiri ile bağlantılı olarak gelişmektedir. Dinleme etkinlikleri yapıldıkça konuşmalar, okuma etkinlikleri yapıldıkça ise yazma becerisinde gelişmeler olmaktadır. Temel beceriler birbirinden bağımsız şekilde ele alınsa da bir tanesi olmadan bir başkasının düşünülmemesi gerekmektedir. Bu açıdan yabancı dilin öğretiminde dört farklı temel unsur bütüncül şekilde dikkate alınması önem teşkil etmektedir. Demirel açısından, “Dili bir iletişim aracı olarak kullanmayı öğretirken dört temel becerinin birlikte öğretilmesi gerekmektedir.” Söz konusu dört temel beceri dilin kullanılması ve anlamlandırılmasının yolunu işaret etmektedir (Demirel, 2016: 98).

2.4.2.1. Dinleme Becerisi

Yabancı dilin öğretilmesinde dört temel beceriler arasında yer alan dinleme becerisi en zor gelişen beceriyi belirtmektedir. Dinleme becerisinin oluşturulmasındaki hedef; dil içerisindeki seslerin tanıtılması, bir bağlam içerisinde bulunan tonlamalar ile vurgulamaların sebebiyet verdiği anlama yönelik değişikliklerin farkında olmak ve konuşmacı bireyden gelen mesajları doğru ve net

şekilde anlamasıdır. Normal şekilde konuşma yapıldığında, konuşmacı bireyden gelen mesajların anlaşılması açısından genel bilgilerin alınması önem taşımaktadır (Demirel, 2016: 99).

2.4.2.2. Konuşma Becerisi

Yabancı dilin öğretilmesi kapsamında genel maksatlardan birisi de öğrencilerin dili anlaşılması mümkün olarak konuşmasıdır. Demirel (2016) yabancı dil öğretiminde dört temel beceri arasında yer alan konuşma becerisine yönelik olarak şu şekilde bir yorumlamada bulunmaktadır: “Konuşma bilişsel becerilerin yanı sıra psikomotor becerilerin gelişmesine bağlı olarak gelişmektedir. Konuşma öğretimi yabancı dil öğretiminin her aşamasında yapılmaktadır. Konuşma becerisi geliştirmesi kullanılan tekniklere bağlı olmaktadır. Özellikle soru-cevap tekniğinin kullanılmasında, ikili ya da grup çalışmalarının, alıştırmaların yapılmasında sık sık konuşma öğretimine yer verilmektedir.” (Demirel, 2016: 103).

2.4.2.3. Okuma Becerisi

Bilişsel davranışlar ile psikomotor becerilerin birlikte yürütülmesi kapsamında yazılı ifadelerden anlam çıkarmaya dair etkinlikler okuma becerisi olarak değerlendirilmektedir. Okuma etkinlikleri gözlerin bazı eylemleriyle beraber zihnin yazılı ifadeleri anlamasıyla meydana gelmektedir. Okumaya yönelik olarak okuyucu birey ile yazar arasında ilişkiler bulunmaktadır. Yazarın ilettiği mesajların ne olduğunun anlaşılması önem taşımaktadır (Demirel, 2016: 109).

2.4.2.4. Yazma Becerisi

Yabancı dilin öğretimi kapsamında dört temel becerinin yer aldığı zincirin son halkası yazmaya dair beceriyi simgelemektedir. Yabancı dil hususunda öğretmenlik yapan bazı kişiler yazma etkinliklerini sınıf içerisindeki öğretim etkinliklerinden ziyade sınıf haricindeki ödevler olarak görmektedir. Fakat dil öğretimi sürecinde sözlü iletişimlerin yanı sıra yazılı iletişimlerin önem teşkil etmekte ve yazma becerilerinin geliştirilmesi hususunun dikkate alınması gerekmektedir (Demirel, 2016: 116).

2.4.3. Türkiye’de Yetişkinlere Yabancı Dil Eğitimi

2.4.3.1. Yetişkin Tanımı

Büyük bir hız içerisinde gelişmekte ve değişmekte olan toplumlara yönelik olarak okul eğitimlerini gereken şekilde tamamlamamış, beceri ile meslek kazanabilme doğrultusunda eksikleri olan kendisini geliştirmek ve zamanını boş geçirmemek isteyen kesimlerin varlığı gün yüzüne çıkmaktadır. Söz konusu bu kesimler esas olarak yetişkinleri ifade etmektedir. Yetişkinlerle ilgili birden fazla tanımlamalar mevcuttur. Bülbül (1991) açısından zorunlu eğitimi tamamlayan bireylere yetişkin denmektedir (Bülbül, 1991).

UNESCO açısından fiziksel ve zihinsel açıdan olgunluk durumuna erişen bireylere yetişkin denmektedir (UNESCO, 1985). Celep (2004) açısından yetişkin kavramı “Zihinsel, bedensel gelişimini tamamlamış ve psikolojik olgunluğa erişmiş, ekonomik bağımsızlığını kazanmış ve toplumda bir sorumluluk almış kişidir. Ayrıca yetişkin kendi yaşamını yönetme sorumluluğunu almış, kararlarını vermeye kendini

hazır gören kişidir.” (Mutlu, 2006). Toplumsal yönden bakıldığı zaman yetişkin kavramı; herhangi bir mesleğe sahip, ebeveyn rolünde olabilecek kişiler olmaktadır. Psikolojik yönden yetişkin kavramı; kendisine ait hayatı yönetebilme yükümlülüğü kendisinde olan ve kendisine ait kararları vermeye hazır hissetme durumunu belirtmektedir (Uysal, 2005). Yaşamında 15 yılı dolduran kişiler yetişkin olarak tarif edilmektedir (Miser, 1999).

Yetişkin kavramı, kendisini tanıyan ve etrafındaki kişilerin kendisini yetişkin şekilde algılaması durumudur. Yetişkinleri ifade eden üç ana nitelik: yaş, ruhsal olgunluk ve toplum içerisindeki fonksiyonlardır (Okçabol, 2006).

2.4.3.2.Yetişkin Eğitimi Nedir?

Bilgi toplumu içerisindeki eğitim sistemine yönelik olarak okullar ile kısıtlı olmayan, biten eğitim şeklinde düşünülmemesi gereken, üst seviyede eğitime sahip bireylerin bile eğitime devam ettiği eğitim sistemini belirtmektedir (Peynirci, 2014: 10). Yaşam boyunca süreklilik göstermekte olan öğrenme gereksiniminin giderilmesine yönelik insanlar herkese ulaşmak istemekte ve halka bilgilerin aktarılmasının yöntemlerini araştırmaktadır. Yetişkinlere yönelik eğitimlerin köklü geçmişi bulunmaktadır. Bireyler çok eski zamanlardan beri çevrenin tanınması, tecrübelerin ve bilgilerin çevreye aktarılması, devamlı şekilde öğrenme ve öğretme etkinliklerinin gerçekleştirilmesi gibi durumlara odaklanmıştır. Bu süreçte belli gruplardan zaman içerisinde toplumun geneline yönelim gerçekleşmiştir (Peynirci, 2014: 10).

Türkiye içerisinde halkın eğitimi ile farklı ülkeler içerisinde de devamlı eğitim veya yaşam boyunca eğitim hususları, yetişkinlerin eğitimi konusuyla paralellik göstermektedir. Bunun yanı sıra yetişkinlerin eğitimi konusu, yaygın eğitime yönelik olarak örgün eğitimden daha farklı bir eğitimi temsil etmektedir. UNESCO (1985) açısından yetişkinlerin eğitimi hususundaki önemli detaylar şu şekilde belirtilmektedir:

- Yetişkinlerin bilgi düzeyini yükseltmek
- Teknik ve mesleki yönden ilerlemeyi sağlamak
- Becerileri geliştirmek
- Bireysel gelişim düzeyine katkıda bulunmak
- Kültürel, ekonomik ve topluma yönelik gelişimlerde yardımcı olmak

OECD tarafından yaygın eğitime dair gerçekleştirilen tanımlamada, zorunluluk arz eden öğrenimlerin haricinde temel maksadı okula gitmemek olan kişilerini hayatlarına yönelik olarak herhangi basamağında meydana gelecek ilgileriyle beraber öğrenme ihtiyaçlarını gidermek adına gerçekleştirilen faaliyetler veya programlardan meydana gelen süreci belirtmektedir (Okçabol, 2006: 20).

Ada (2002) açısından halkın eğitilmesi; sıralı şekilde belirtilmeyen zorunlu, içerisinde programların ve planların olduğu sistemli eğitim türü olarak ifade edilmektedir. Halkın eğitilmesi hususunda yetişkin bireylerin eğitime yönelik olarak gerekli programlar, yöntemler, planlar ve araç-gereçler kapsamında eğitim dalı olarak görülmektedir (Peynirci, 2014: 12).

Yetişkinlerin eğitilmesi eğitici ile yetişkinin belli hedefleri sağlamak adına öğretime dair amaçların ve kapsamın planlı ve kasıtlı süreçte gerçekleştirildiği eğitim faaliyetlerini belirtmektedir (Uysal, 2004). Becerilerin ve bilgilerin kısa sürede eksikliği hissedilen dünya içerisinde yetişkinlerin eğitilmesine dair hizmetler yetişkinler için ön planda tutulması gerekmektedir. Bundan dolayı yetişkinlerin eğitilmesi gün geçtikçe dünyanın geleceği açısından önem arz eden faktörler arasında yer almaktadır (Miser, 2002: 57). Yetişkinlerin eğitilmesinin ana maksadı, toplumdaki sorunların çözümüne yönelik eğitim faaliyetlerinin olmasıdır (Peynirci, 2014: 12).

Candy (2003) açısından bireylerin yaşamı süresince elde ettiği becerilerin, değerlerin ve bilgilerin artırılmasına yönelik olarak bunların gerçek hayatta ne şekilde kullanılması gerektiğini destekleyen süreç yaşam boyu öğrenme olarak ifade

edilmektedir. Yaşam boyu öğrenmeye yönelik olarak örgün eğitimlerin seçeneği olmanın yanı sıra zorunlu eğitim açısından eksik durumların yetişkinler aracılığıyla istekli şekilde gerçekleşmesi önem teşkil etmektedir (Oktay, 2001).

2.4.3.3. Türkiye’de Yetişkinlere Yabancı Dil Eğitimi Nereelerde verilmektedir?

Ülkemizde yetişkin eğitimi veren kurum ve kuruluşlar aşağıdaki gibidir:

1) Milli Eğitim Bakanlığı Kapsamındaki Kurumlar

- Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
- Halk Eğitim Merkezleri
- Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

2) Yetişkin Eğitimi Gerçekleştiren Farklı Kuruluşlar

- Meslek Kuruluşları
- Gönüllü Kuruluşlar
- Üniversiteler
- Belediyeler
- Kamu Kuruluşları
- Bakanlıklar

Ülkemizde yetişkin eğitimi sağlayan kurum ve kuruluşlar arasında kamuya bağlı ve özel yabancı dil kursları yetişkin eğitiminde büyük rol oynamaktadır. Bu kurslar kimi zaman kurum bünyesinde verilirken kimi zaman ise kurumun belirlediği kurs merkezlerinde gerçekleşmektedir. Yabancı dil kurslarına olan talep son yıllarda giderek artmaktadır. Zaman içerisinde ülkedeki ekonomik, politik ve sosyal gelişmeler bu taleplerde etkili olmaktadır

2.4.4. Türkiye’de Yetişkinlere Yabancı Dil ve İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Eğitimi

Türkiye içerisinde yabancı dillerin öğretilmesi devamlı şekilde bir sorun olarak görülmektedir. Uygulama kapsamında birinci yabancı dilin öğretilmesi ve ikinci yabancı dilin öğretilmesi açısından arzu edilen seviyeye ulaşamamaktadır. Bu açıdan birinci yabancı dilin öğretilmesiyle alakalı problemler çözülemediğinde ikinci yabancı dilin öğretilmesi de daha fazla problemler gün yüzüne çıkmaktadır. Başat (2014), Türkiye’de üniversite çağındaki çoğu genç bireyin yabancı dile sahip olmadığını ifade etmektedir. Buna yönelik olarak yabancı dilin öğrenilmesine yönelik problemlerin ne olduğunu ortaya sunmak ve söz konusu bu problemlerin çözüm yollarının bulunması önem teşkil etmektedir. Eğitim programları içerisinde nicelikler ve nitelikler yönünden değişime gidilmesine karşın yabancı dilin öğretilmesinde arzu edilen başarı oranı yakalanamamaktadır (Başat, 2014).

Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) ilişkilerine yönelik olarak mevzuat uyum çalışmalarının yapılması uygun görülmüştür. Söz konusu bu mevzuat uyum çalışmalarının Millî Eğitim Bakanlığının Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği yansımıştır. Bu yönetmeliğin 7. maddesi içerisinde uzaktan, yaygın ve örgün öğretim kurumlarına yönelik olarak yabancı dilin ilköğretim kademesinde eğitimi ve öğretilmesi hususundaki uygulamalarda göz önünde bulundurulması gereken esaslar şu şekilde belirtilmektedir (MEB, 2006):

“(1) Örgün, yaygın ve uzaktan öğretim kurumlarındaki yabancı dil eğitim ve öğretimi uygulamalarında dikkate alınacak esaslar şunlardır:

a) İlköğretim kurumlarında;

- 1) 4 üncü sınıftan itibaren zorunlu yabancı dil derslerine yer verilir. Aynı sınıftan itibaren zorunlu yabancı dil derslerinin takviyesi amacıyla ya da ikinci yabancı dil dersi olarak seçmeli yabancı dil derslerine de yer verilebilir.
- 2) Tüm sınıflarda ders saatleri dışında öğrencilerin seviyelerine uygun olarak yabancı dil yetiştirici kurs programları uygulanabilir.”

Gerçekleştirilen son düzenlemelerle beraber yabancı dile yönelik derslerin, ilköğretim birinci kademe 2. sınıf düzeyinden 4. sınıf düzeyine dek ikişer saatte, ilköğretim ikinci kademe 5. sınıf düzeyinden 8. sınıf düzeyine dek dörder saatte derslerin işlenmesi gerektiği belirtilmektedir. Esas olarak düzenlemelerle birlikte yabancı dilin öğretilmesi 2 sene daha erkene çekilmiştir (MEB, 2012: 24).

Millî Eğitim Bakanlığının Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği kapsamındaki 7. madde içerisinde uzaktan, yaygın ve örgün öğretim kurumlarına yönelik olarak yabancı dilin ortaöğretim kademesi ile yaygın eğitim kurumlarındaki eğitimi ve öğretilmesi hususundaki uygulamalarda göz önünde bulundurulması gereken esaslar şu şekilde belirtilmektedir (MEB, 2006):

”b) Ortaöğretim kurumlarında;

- 1) İlköğretimdeki yabancı dil ders programlarının devamı olarak zorunlu birinci ve Kurulca uygun görülen okullarda zorunlu ikinci yabancı dil derslerine yer verilir. Ayrıca zorunlu yabancı dil derslerinin takviyesi amacıyla seçmeli yabancı dil derslerine de yer verilebilir.
- 2) Okul türü ve sınıflara göre yabancı dil ders saatlerinin sayısına Kurulca karar verilir.
- 3) Tüm sınıflarda ders saatleri dışında öğrencilerin seviyelerine uygun olarak yabancı dil yetiştirici kurs programları uygulanabilir.

c) Yaygın eğitim kurumlarında;

1) Yaşam boyu eğitimi de destekleyecek şekilde değişik ihtiyaç alanlarına ve yaş gruplarına cevap vermek üzere çeşitli kademelerde yabancı dil kursları açılabilir.”

Millî Eğitim Bakanlığının Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği doğrultusunda ikinci bölüme yönelik olarak yabancı dilin eğitimi ve öğretilmesinin temel amaçları ile programlar 5. madde ve 6. madde içerisinde şu şekilde aktarılmaktadır (MEB, 2006):

Yabancı dil eğitimi ve öğretiminin amacı

MADDE 5 – (1) Örgün, yaygın ve uzaktan öğretim kurumlarındaki yabancı dil eğitimi ve öğretiminin amacı, Millî Eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak okul ve kurumların amaç ve seviyeleri de göz önünde bulundurularak eğitim ve öğretimi yapılan yabancı dilde bireylerin;

- a) Dinleme-anlama,
- b) Okuma-anlama,
- c) Konuşma,
- ç) Yazma becerileri kazanmalarını, öğrendiği dille iletişim kurmalarını ve yabancı dil öğretimine karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağlamaktır.

Öğretim programları

MADDE 6 – (1) Yabancı dil öğretim programları ile ilgili olarak;

- a) İlköğretim ve ortaöğretim programlarının birbirinin devamı ve tamamlayıcı nitelikte olması esastır.
- b) Eğitim araç-gereci, bilimsel ve teknolojik esaslara, yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir.
- c) Zorunlu ve seçmeli yabancı dil derslerinin öğretim programları, Kurulun onayından sonra yürürlüğe konur.

ç) Okul ve kurumlarda uygulanan yabancı dil kurslarında, Kurulca yürürlüğe konan ya da zümre öğretmenlerince programlar doğrultusunda hazırlanıp il/ilçe millî eğitim müdürlüğünce onaylanan öğretim programları uygulanır.”

Ülkemizde yabancı dil eğitimine temel eğitim aşamalarında oldukça önem verilmesine karşın pratikte önemli bir ilerleme kaydedilememektedir. Bu durum yetişkinlerin Almancayı birinci veya ikinci yabancı dil olarak öğrenmeleri sonucunu doğurmaktadır. Ülkemizde dile yönelik eğitimlerin yalnızca okullar ile kısıtlı olmaması gerekmektedir. Genç bireylerin toplum içerisindeki kalabalık durumu ve dilin öğrenilmesi arzusunun fazlaşması bireyleri kendince dil öğrenme etkinliklerine teşvik etmektedir.

2.4.4.1. Almanca Öğretiminde Karşılaşılan Zorluklar

Uygulama kapsamında birinci yabancı dilin öğretilmesi ve ikinci yabancı dilin öğretilmesi açısından arzu edilen seviyeye ulaşılamamaktadır. Bu açıdan birinci yabancı dilin öğretilmesiyle alakalı problemler çözülemediğinde ikinci yabancı dilin öğretilmesi de daha fazla problemler gün yüzüne çıkmaktadır. Türkiye’de üniversite çağındaki çoğu genç bireyin yabancı dile sahip olmadığını ifade etmektedir. Buna yönelik olarak yabancı dilin öğrenilmesine yönelik problemlerin ne olduğunu ortaya sunmak ve söz konusu bu problemlerin çözüm yollarının bulunması önem teşkil etmektedir. Eğitim programları içerisinde nicelikler ve nitelikler yönünden değişime gidilmesine karşın yabancı dilin öğretilmesinde arzu edilen başarı oranı yakalanamamaktadır (Başat, 2014).

Bu bölüm içerisinde yabancı dilin öğretilmesi açısından meydana gelen problemler hakkında durulmaktadır. Söz konusu problemler arasında yabancı dilin öğretilmesi bakımından öğretmen yetiştirmeye dair sistem ve bu durumun getirdiği yönetime yönelik hatalarla beraber yabancı dilin öğretilmesi açısından planlamalardaki eksiklikler yer almaktadır.

Yabancı dilin öğretilmesi açısından sistemdeki en önemli mühim eksikliklerden birisi yönetime dayalı hatalar olmaktadır. Osmanlı Dönemi'nden beri devam eden yabancı dilin öğretilmesine dair uygulamalar ve metotlar, yabancı dil öğretilmesi kültürünün oluşmasına sebebiyet vermiştir. Söz konusu bu kültürün meydana gelmesindeki etkili olan unsurlar arasında Osmanlı İmparatorluğu ve Batı ülkelerindeki eğitime dair yapıdan gelen aktarımlar bulunmaktadır. Latince dili eski anlamını yitirdikten sonra Avrupa bölgesinde aristokrasi sınıfının ilgisini çekmiştir. Soylu kesimin estetik duygularının geliştirilmesi kapsamında Latince eserlerin anlamlandırılması maksadıyla Latince metinlerin göz önünde bulundurulması gerektiği anlaşılmıştır. Latince doğrultusunda dil bilgisine yönelik kurallar açısından okunan metinlerin anlamlandırılması, metinlerin çözümlenerek analiz edilmesi ve tercüme gerçekleştirmeye dayanan yöntemler gün yüzüne çıkmıştır. Bunun yanı sıra Latince analitik kapsamda ele alındığından dolayı dil bilgisine dair kuralların gözden geçirilmesi ve bunlar hakkında çalışmalar yapılmasının zekâ düzeyinde gelişim göstereceği durumuna yönelik inanç meydana gelmiştir. “Dil Bilgisi-Çeviri Yöntemi (Grammar Translation Method)” adındaki geleneksel yaklaşım, şimdiki zamana kadar oluşturulan tüm metotlar üzerinde ve yabancı dilin öğretilmesi hususunda etkisini ortaya koymuştur (Işık, 2008: 18).

Osmanlı Dönemi süresince okullar içerisindeki Farsça ile Arapça derslerinin yürütülmesi konuşulan dilden ziyade yazılan eserler hakkında anlamlandırma, ezberleme, tercüme etme ve dil bilgisi kurallarını öğrenme şeklinde gerçekleşmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nda ve Avrupa bölgesinde uygulanan dil öğrenilmesine dair yöntemler bu hususta önem arz etmektedir. Eski zamanlardan beri oluşan yabancı dilin öğretilmesi hakkındaki kültür şimdiki zamandaki yabancı dil etkinliklerini de etkilemeye devam etmektedir. Günümüzdeki yabancı dil derslerinin içeriğine yönelik uygulamalarla birlikte ders kitapları eski zamanların yöntemlerini taşımaktadır. İletişim dili şeklinde kullanılmakta olan veya günlük dil kapsamında değerlendirilen yabancı dilin öğretilmesine dair araştırmalar söz konusu yöntemler dahilinde yararlı olabilmektedir. Ancak yabancı dil, öğrenme ve iletişim vasıtası şeklinde kullanıldığında geleneksel yöntemlerin fayda getirmeyeceği aşıkardır. Yabancı dil hususunda bilgiler aktarandan ziyade öğrencilere zengin girdiler sağlayan yöntemlerin

bulunması önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra yabancı dilin öğrenme ve etkileşim vasıtası şeklinde değerlendiren yöntemler de gerekmektedir (Işık, 2008: 20).

Yöntemlere dayalı hususta gün yüzüne çıkan problemler arasında öğretilmesi hedeflenen yabancı dillerin ana dil şeklinde kullanıldığı ülkeler açısından (İngilizce bağlamında özellikle İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri), uydu ülkeler şeklinde değerlendirilen ülkelerin dillerini yabancı dile uygun şekilde öğretmeyi hedefleyen farklı ülkeler içerisindeki yabancı dile dair eğitim sistemini yönlendirmeleri yer almaktadır (Pennycook, 1989). Yabancı dile yönelik eğitim açısından merkez ülkeler; dilin öğretilmesiyle alakalı bütün yöntemleri, teknikleri ve araç-gereçleri göz önünde bulunduran ülkeler durumunda bulunmaktadır. Ülkelerden çoğu, uydu ülkeleri kapsamındaki merkezlerin gerçekleştirdiği yönlendirme uygulamalarını kabullenmektedir. Işık (2008) bu hususa yönelik olarak şu şekilde yorumlamada bulunmaktadır. “Uydu ülkeler, kendi ortamlarını, kendi öğrenci ve öğretmen istek ve gereksinimlerini, kendi ülkelerinin politika ve amaçlarını, merkezdeki bir araştırmacıya ya da kitap yazarına kıyasla daha iyi bildikleri ve kendilerine özgün yöntem teknik ve malzemeleri geliştirmeleri gerektiği halde, kendilerinde yabancı dil öğretim yöntem, teknik ve malzeme üretimde gerekli gücü bulamamışlardır.” (Işık, 2008: 19). Bu neticede yabancı dilin öğretilmesini sağlayan öğretmenler merkezi yapıya bağımlılık göstermektedir. Ayrıca farklı bir problem olarak üniversiteler açısından yabancı dilin öğretilmesine dair öğretmenler yetiştirmeyi planlayan akademik program içerikleri alan çalışmalarından ziyade masa başındaki çalışmalar ve uzmanların yaklaşımlarına dayandığı durum belirtilmektedir. Son senelerde Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), yabancı dilin öğretilmesini sağlayan öğretmenleri yetiştirme hususunda dayanışmayı ve birliği sağlamak açısından lisans düzeyindeki programlara müdahalede bulunmaktadır.

Uygulamalar çerçevesindeki programların niteliğine desteğin ne durumda olabileceği araştırılmayarak öğretim elemanlarının durumları ve içeriklerin ne şekilde doldurulması gerektiği hususuna gereken önem verilmemiştir. Dünya Bankasıyla iş birlikleri gerçekleştirilerek 1992 senesinde araştırmalara adım atılması için yurt dışındaki ülkelere uzman kişilerin gelmesiyle programların geliştirilmesine yönelik paneller oluşturulmuş ve özel öğretime dair yöntemler geliştirilmeye başlanmıştır. Bu

açından 2002 senesinde maddi kaynağın bitmesiyle proje son bulmuştur. Fakat Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), şu an bile öğretmenliğe yönelik lisans programlarının merkezi yapıdan yönlendirilmesi çalışmasını, ortam ve ihtiyaçlar değerlendirmelerinin gerçekleştirilmesiyle ortaya çıkan veriler göz önünde bulundurmadan masa başı çalışmaları olarak sürdürmektedir (Demiral ve Özcan, 2007).

Hizmet içine yönelik eğitimlerde de durumlar pek iç açıcı olmamaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) dahilinde ilk zamanlar içerisinde yabancı uzmanların bulunduğu formatör bölümü, masa başındaki çalışmalarıyla hizmet içine yönelik eğitimleri sürdürmüş ve planlamalarda bulunmuştur. Söz konusu bu çalışmalara destekler üniversiteler tarafından gelmiştir. Genel anlamda, ilköğretim ile ortaöğretim çerçevesindeki eğitimlere dair faaliyetlerde İngiliz Kültür Derneği ilgilenmekle beraber, yükseköğretim ile Anadolu liselerine yönelik eğitimler açısından Amerikan Kültür Derneğinin daha fazla katkısı bulunmaktadır. Günümüzde formatör bölümü söz konusu hizmetlerin sunulmasını sürdürmektedir. Ancak bu hususa yönelik olarak kendi alanı açısından yetkin olan akademisyenlerin rolü eski zamanda olduğu gibi etkin olmamaktadır. Bunun yanı sıra hizmet içine yönelik eğitim bakımından milletlerarası yayınevlerinin durumu ön plana çıkmaktadır. Özet olarak bu eğitimlerin hangi hususlar açısından eksikliğe sahip olduğu, yeni gelişmelerden hangilerinin yabancı dil öğretmenlerine transfer edileceği, eğitim faaliyetlerini gerçekleştirirken malzemelerin hangisinden yararlanılacağı gibi durumlar ihtiyaç değerlendirmeleri olmadan planlanmaması gerekmektedir (Demirel ve Özcan. 2007).

Yüksek Öğretim Kurumu ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında eş güdümünün sağlanması mümkün olmamaktadır. Gelişmelerle birlikte değişimler yabancı dilin öğretilmesine yansıtılması zorlaşmakta, uygulamalar ile kuramların birbirine eşleşmesi net şekilde gerçekleştirilememektedir. Örnek olarak yabancı dillerin öğretilmesine dair modeller üniversiteler açısından göz önünde bulundurulmakta ve öğretmenliğe adım atmak isteyenler bu açıdan eğitim sağlayabilmektedir. Fakat Milli Eğitim Bakanlığının ders ortamları ve beklentileri bu modellere uygun görülmemektedir. Yabancı dilin öğretilmesini sağlayan öğretmenler yeni gelişmelere yönelik olarak üniversitelerin desteklediği hizmet içi eğitimin alınması hususunda

kopukluklar olmaktadır (Demirel ve Özcan, 2007). Bu hususa yönelik diğer bir problem ise yabancı dilin öğretilmesine dair gerçekleştirilen planlamaların durumu olmaktadır. Yabancı dilin öğretilmesi durumunun bu kadar üzerinde durulması ve kaynak ayırımlarının yapılmasına karşın verilen kararlar bilime dair verilere dayanmaz. Verilen kararlar siyasi iktidarın fikirlerine ve bireysel yaklaşımlarına dayandığı gözlemlenmektedir. Yabancı dilin eğitim politikasıyla birlikte planlamadan yükümlü olan Talim Terbiye Kurulu (TTK) söz konusu görevleri sağlayacak durumda olmamaktadır. Kurul içerisinde yer alan atamalar aracılığıyla göreve başlamaktadır. Üyelerin seçimleri ülke içerisinde akademik saygınlığa erişmiş, yeterli düzeyde tecrübeler ve bilgilere sahip akademisyenler olmaktadır. Bu kapsamda verilere dayandırılan bilimsel ve somut alt sistemler olmadan yabancı dilin öğretilmesi hususunda yeni kararların alınması sağlanmakta ve uygulamaların gerçekleştirilmesi göz önünde bulundurulmaktadır. Söz konusu değişikliklerle birlikte yabancı dilin öğretilmesini hedefleyen destekler sağlanamamakta, kaynakların ve zaman olgusunun israfına sebebiyet vermektedir (Demirel ve Özcan, 2007).

Genel olarak yabancı dil eğitiminde yaşanan bu zorlukların yanı sıra Almanca'nın ülkemizde İngilizce kadar yoğun olarak eğitimde ve yaşamın diğer alanlarında yer bulamıyor oluşu, bu dili öğrenme aşamasındaki zorlukların artmasına önyak olmuştur. Bunun dışında Almanca dilinin Türkçe gibi sondan eklemeli bir dil olmayışı, tüm isimlerin önünde bulunan artikel ismindeki belirteçlerinin bulunması ve Türkçe ile dil bilgisi açısından ortak çok noktanın bulunmayışı da yine öğrenme esnasında karşımıza çıkan zorluklar olarak yer almaktadır.

2.5. Yaratıcı Drama ve Yabancı Dil Eğitimi

Eğitim bilindiği gibi okul dönemi ile yetinmeyip yaşamın tamamına yayılmıştır. Bu durum eğitim kurumlarının içerik ve biçimlerinde de farklılaştırmalara önyak olmaktadır. Bilgi çağında, yaşam boyu öğrenmeyi mümkün kılan yeni eğitim metotları bulunmaktadır. Bu çağda bilgilerin insan zihnine kaydedilmesi güçleşirken

esnek, hızlı ve pratik öğretim yöntemleriyle yeni bilgiler öğrenenlere kazandırılmaktadır. Bu amaçla tercih edilen öğretim yöntemlerinden birisi olan yaratıcı drama son yıllarda daha fazla önem kazanmaya başlamıştır. Bunda bu teknikte, yabancı dil öğretiminin olmazsa olmazları arasında olan konuşma, dinleme, okuma ve yazmanın eş zamanlı olarak söz konusu olması büyük bir etkidir.

Eğitim-öğretim süreci boyunca öğrencileri pasif kılmayarak ve yaparak-yaşayarak öğrenme stiline imkan yaratması açısından yaratıcı dramaya dair yaklaşımlar etkin bir yöntem şeklinde gün yüzüne çıkmaktadır. Bunun yanı sıra yaratıcı drama etkinlikleri kişinin bilişsel, psikomotor ve sosyal açıdan yetilerini geliştirmekte ve harekete geçirme işlevi görmektedir. Adıgüzel (2014), yaratıcı drama hususunda düşüncelerini şu şekilde aktarmaktadır, *Yaratıcı drama; bir grubu oluşturan üyelerin yaşam deneyimlerinden yola çıkarak, bir amacın, düşüncenin, doğaçlama, rol oynama (rol alma) vd. tekniklerden yararlanarak canlandırılmasıdır. Bu canlandırma süreçleri deneyimli bir lider/öğretmen eşliğinde yürütülürken kendiliğindenliğe (spontaneiteye), şimdi ve burada ilkesine, -mış gibi yapmaya dayalıdır ve yaratıcı drama, oyunun genel özelliklerinden doğrudan yararlanır.*(Adıgüzel, 2014: 42).

2.5.1. Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitimi

Genel anlamda yaratıcı drama ile yabancı dil eğitiminin bireye kazandırdığı olumlu nitelikler ve yabancı dil eğitimine katkısı, Almanca eğitimi için de geçerlidir. Ancak Almancanın günlük yaşamda daha az karşılaşılan bir dil olması sebebiyle, yaratıcı drama oturum aşamalarında öğrenenin yeni bilgileri kendisi deneyimleyerek sık kullanımı Almanca öğrenme sürecini özellikle kısaltmaktadır (Asutay ve Sağman, 2021: 84-85).

“Yabancı dil öğretimi, yeni bir dil dizgesinin kazanılmasında öğrenciyi bilgilendirici ve yönlendirici çalışmaların bir bütünü olarak tanımlanabilir.” (Peçenek, 1999: 6).

“Yaratıcı drama, doğaçlama, rol oynama vb. tiyatro ya da drama tekniklerinden yararlanılarak, bir grup çalışması içinde, bireylerin bir yaşantıyı, bir olayı, bir fikri, kimi zaman soyut bir kavramı ya da bir davranışı, eski bilişsel örüntülerin yeniden düzenlenmesi yoluyla ve gözlem deneyim, duygu ve yaşantıların gözden geçirildiği oyunsu süreçlerde anlamlandırılması, canlandırmasıdır.” (San, 1989).

Yaratıcı drama etkinliklerinin özünde barındırdığı oyun kavramı, Türk Dil Kurumu tarafından: “Yetenek ve zekâ geliştirici, belli kuralları olan, iyi vakit geçirmeye yarayan eğlence, müzik eşliğinde yapılan hareketlerin bütünü, seslendirilmek veya sahnede oynanmak için hazırlanmış eser, temsil, piyes.” olarak birden fazla anlamıyla birlikte tanımlanmaktadır. Eğlence, yaratıcılık, konsantrasyon ve daha birçok kavramı bünyesinde barındıran etkinlikler; belirli bir zaman ile yer kısıtları dahilinde alışılmış düzenli durumlara uygun nitelikte, serbest olarak herkesin rızasının alınmasıyla kuralların uyulması gerektiği, herhangi bir maddi çıkar veya ihtiyaç gerektirmeyen durumlarda gerçekleştirilen faaliyetleri kapsamaktadır.

Drama süreci içerisinde, en çok hazırlık ve ısınma aşamaları içerisinde fazla kullanılan etkinlik oyun olarak öne çıkmaktadır. Eğitim süreçlerinde kullanılan drama yöntemi, etkinlik anlamında oyunun tüm niteliklerini doğrudan kullanmaktadır (notoku.com/egitimde-dramanın-temel-bileşenleri/, 2011).

Eğitimde drama yöntemi, daha çok uygulamada görülen değişikliklere dayalı bir öğretim yöntemidir. Yapılan çalışmaların, istatistiksel olarak verilere dayandırılması gerekteyse de uygulamalar boyutunda öğrencilerin derse yönelik ilgileri, başarıları, katılımları, öğretmenlerin olumlu görüşleri yöntemin etkisini ortaya koymada önemli bir boyutunu teşkil eder. Zaten istatistiksel olarak da etkisi ortaya konmuştur. Uygulanan yöntemeye yönelik hem öğretmen hem öğrencilerden olumlu dönütler alınmıştır. Etkinliğe

dayalı, sınıf ortamında ya da farklı bir mekânda oyunlara dayalı bir yöntemle ders yapıyor olmak hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin ilgisini yoğunlaştırmış, öğrencilerin ve öğretmenlerin farklı bir yöntemi öğrenmeye yönelik isteklerinin artmasını sağlamıştır (Yaman, 2005: 479-480).

Eğitim anlayışı insanların sorunlarını çözebilecek, istek ve ihtiyaçlarına cevap verebilecek, hedefleri doğrultusunda fayda sağlayabilecek ve bir gelecek yaratmak için etkili olacak biçimde uygulanmalıdır. Ezbere dayalı, fayda sağlamayan, boş bilgiler içeren, zevk ve haz duygusundan uzak, yaşamla bağı olmayan ve öğrenciyi önemsemeyen bir eğitim anlayışının bireyler açısından değeri bulunmamaktadır. Ezbere dayalı ve sürekli bilgi birikimi yapılarak ilerlenen eğitim sistemi bireylere fayda sağlamazken sürekli olarak ikilem yaşamalarına neden olmaktadır. Öğrenciler artık düşünmek ve okumaktan ziyade ezber yaptıklarından dolayı anlamlı bir eğitim sürecinden geçememektedirler. Bu eğitim biçimleri bireyin gelişimine ve birey olmalarına olumlu katkılarda bulunamamaktadır (Adıgüzel, 2017).

Yukarıda verilen bilgiler bağlamında yabancı dil kullanımında temel kabul edilen “yaratıcı bireysellik” kavramı önce yaratıcı değil, birey olmak gerektiği düşüncesini savunmaktadır. Kişi, bir birey olarak var olması ile birlikte yaratıcılığında yardımıyla kendini ifade edecek konuşmaları gerçekleştirebilmektedir. Kişinin cümle kurabilmesi ve yeni bir öğrenme anlamında ilerleme göstermesi kendine duyduğu öz güvende artış meydana getirmekte ve motivasyonunun artmasına yardımcı olmaktadır. Demirel (2005), “Etkin bir katılımı içerdiği ve öğrenmede kalıcılığı sağladığı için yaşantılara dayalı öğretim çok önemlidir.” açıklaması bağlamında sözlü eğitimlerinde %10, görsel eğitimlerin %30 etki sağladığını belirtirken yaşantılar bağlamında verilen eğitimin %90 oranında katkı ve kalıcılık sağladığını ifade etmektedir.

Öğrenciler, yaratıcı drama esnasında hem dil öğelerini kullanmakta hem de beden dillerini aktif bir biçimde drama içerisine dâhil etmektedirler. Sözlü dile yardımcı olması açısından beden dili le gerekli role girebilmek ve uygun jest ve mimikleri, davranışları sergilemek önemli bir durum olarak öne çıkmaktadır. Bu

noktada dil ile ifade edilen sözcüklerinde dramaya ve kişinin hareketlerine uygun olması gerekmektedir. Kişinin, dile hâkim olması bu anlamda önem taşıdığından dolayı bireyler zaman içerisinde rolleri aracılığı ile dili yaşayarak öğrenmektedirler. Birden farklı kişiliğin rolüne giren bireyler, farklı konuşma biçimlerini öğrenmekte, farklı duygular deneyimlemekte, kendi sesinden farklı bir ses çıkarmakta ve mimikler sergilemektedir. Bu şekilde dili canlandırma yoluyla yaşayarak öğrenmektedir (Adıgüzel, 2017: 23-24).

Yaratıcılık, yaratıcı dramanın bireye kattığı olumlu anlamdaki özellikler arasında yer almaktadır. Yaratıcılık ile yabancı dil eğitim ve öğretim süreçlerinin doğrusal anlamda bir ilişkisi bulunmaktadır. Belirli cümle kalıplarını ve konuşma biçimlerini tekrarlamak yerine kişinin kendi cümle oluşturma çabası, farklı cümleleri yaratma uğraşı, öğrenme isteği ve yaratıcılığı ile kelimeleri keşfetmesi gibi durumlar yabancı dil öğreniminde önem arz eden bir durum olarak görülmektedir. Dilin birey açısından en önemli katkısı yaratıma izin vermesidir. Birey istediği sözcükleri bir araya getirerek kendi cümlelerini yaratmakta ve diğer insanlarla iletişim kurabilmektedir. Bu bağlamda dil eğitimlerinde yaratıcı drama yönteminin kullanılması “yaratıcı bireysellik” kavramının oluşturulabilmesi noktasında yardımcı olmaktadır.

Yaratıcılık aracılığı ile kişiler diğer insanlarla daha iyi ilişkiler kurabilmeyi öğrenmekte, yeni bir düşünce dünyası oluşturabilmekte, yeni deneyimler elde etmekte ve yeni öğrendiği sonuçlar sayesinde çıkarımlar yapabilmektedir. İnsanın her anında yanında bulunabilme gücüne sahip olan yaratıcılık kavramı bir süreç olarak bulunmakta ve insan bu sürece dahil olması ile birlikte uzun süreler boyunca olumlu anlamda bu süreçten fayda sağlayabilmektedir. Yaratıcılık anlamında yetkin bireyler sürekli olarak yeni şeyler öğrenme isteği içerisinde bulunmaktadırlar. Hayal gücü geniş ve düşünce dünyası renkli kişilerdir. Üretkenlik açısından aktif ve motivasyonu yüksek kişiler olarak öne çıkmaktadırlar (Adıgüzel, 2017: 11-12).

Council (1992; akt. Thompson ve Evans, 2008: 14) tarafından yapılan yaratıcı drama tanımlaması, “Birden çok duyuyu çalıştırmaya yönelik olan yaratıcı drama

konuşma, dinleme, düşünme, keşfetme ve içinde bulunulan ortamlara fiziksel olarak hakim olma becerilerini birleştirmektedir.” şeklindedir. Bu tanımlama doğrultusunda, yaratıcı drama yaratıcılık ve dil becerisi verdiği kadar kişiye dinleme ve anlama becerileri de vermektedir. Sosyal etkileşim kurulabilmesi için gerekli tüm olanakları yaratmakta ve bir araya getirmektedir (Ulaş ve Topal, 2006).

Yaratıcı drama eğitimi alan kişilerin zaman içerisinde verilen eğitimleri içselleştirerek öğrendikleri gözlenmektedir. Öğretim süreci içerisinde konular tema başlığı altında irdelenmekte ve öğrenciler bu temalar ile bağ kurarak etkin bir öğrenme sağlamaktadır. Rızaoğlu (2006: 121) tarafından yapılan bir tanımlamada dil eğitimi ve yaratıcı drama arasındaki ilişki, “Her ikisinin de insanların duygu ve düşüncelerini ifade etme yolu.” şeklinde açıklanmaktadır.

2.5.2. Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydaları

Yaratıcı drama eğitimi özellikle sınıf içerisinde öğrencilere eğitim verilirken soyut kavramların somut hale getirilerek daha rahat bir biçimde anlatılması ve öğrencilerin daha etkili öğrenebilmesi için kullanılan bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Konumuz bağlamında Almanca eğitimi üzerinde yaratıcı dramanın faydaları şu şekilde sıralanabilmektedir:

- Bireyin öz güveninde artış sağlama ve bu anlamda yeni öğrenilen dilin rahat bir biçimde konuşulabilmesi, hata yapmaktan korkmamak ve utanmamak,
- Etkinlikler aracılığı ile daha fazla kelime öğrenimi ve bu anlamda bireyin kelime hazinesinde yükselme,
- Kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade edebilme gücünü verme,
- Sosyal ilişkiler açısından diğer insanlar ile iletişim kurabilme becerilerini bireye kazandırma,

- Değerlendirme, anlama ve tartışma yeteneklerini bireye katma vb.

Yabancı dil eğitimleri içerisinde geçmişten günümüze sürekli olarak oyunlar aracılığı ile eğitim verilmesi tekniği yaygınlık göstermektedir. Öğrencilerin özellikle soyut olan ve anlaşılması zor konuları daha rahat öğrenebilmesi için oyun tekniği kullanılmaktadır. Oyunlar aracılığı ile öğrencilerin konuları daha iyi öğrendikleri ve özellikle konuyla ilgili önem taşıyan kelimeleri hafızalarında daha iyi tutukları görülmüştür. Ayrıca oyunlar öğrenciler için ilgi çekici olduklarından dolayı ders içi verimlilikte artış sağlanmaktadır. Anlatılan konu her ne kadar sıkıcı olsa ve öğrencinin dikkatini çekmese de oyun ile anlatılması dikkatleri toplamakta ve bu sebeple isteksiz öğrenciler dahi öğrenme süreçlerine dahil olmaktadır.

Yaratıcı drama kavramı, temelde içerik bakımından tiyatro alanı ile yakınlık kurmakta ve oyunculuk içeren bir yapıya sahip bulunmaktadır. Bu bağlamda aslında yaratıcı drama ve oyun arasında bir ilişki bulunmaktadır. Öğrenciler, bir tiyatro eseri sergiler gibi yaratıcı drama etkinlikleri yerine getirebilmektedir ve bu öğrenciler için temelde bir oyun olarak algılanmaktadır. Almanca eğitimi esnasında yaratıcı drama faaliyetlerinin yürütülmesi çocuk için grup ile birlikte öğrenme imkânı sağlamakta ve daha etkili bir eğitim yöntemi olarak görülmektedir. Öğrencilerin birlikte oyunlar oynaması, birlikte öğrenmeleri, doğaçlama yöntemleri ile yeni kelimeler ve konuşma biçimleri keşfetmeleri, kendilerini ifade edebilmeleri yaratıcı dramanın Almanca eğitimi içerisinde önemini ortaya koymaktadır (San, 1991).

2.6. Bir Yöntem Olarak Yaratıcı Drama

2.6.1. Dramanın Tanımı

Eski Yunan dilinde "yapılan bir şey ve bir şey yapma" gibi anlamlara gelen drama kelimesi, günümüzde de eski anlamında yakın biçimde ifade edilmektedir. Nutku (1989: 40-41) tarafından yapılan drama tanımlaması, "Belli bir kimsenin katılanlara, anlamı olan bir şey yapması." şeklindedir. Eski anlamıyla herhangi bir şey yapmak olarak ifade edilen drama günümüzde bir kişinin bir durum aktarmak amacıyla başka kişilere bir anlamı bulunan şeyler yapması olarak yenilenmiştir.

Ergin (1995; akt. Akoğuz, 2002: 4) için drama, öğrencilerin mekân ve zamansal anlamda görebilme ihtimallerinin bulunması bazı olayların yaratıcılık bağlamında tekrar canlandırılması; bu canlandırma ile öğrencilerin düşünme, yorumlama, algılama, konuşma ve dinleme gibi iletişim özelliklerinde gelişme meydana getiren bir olgu olarak ifade edilmektedir.

Drama, "mış gibi" yapabilme sanatı olarak ifade edilmenin yanı sıra bireylerin diğer kişiler ile iletişim kurabilmesine yardımcı olan, karşımızdaki kişiyi anlamamıza yardım eden, yaratma ve doğaçlama tekniklerini içerisinde barındıran bir teknik olarak açıklanmaktadır. Bu teknik tiyatro ile yakınlık gösterse de drama tiyatro olarak değerlendirilememektedir. Drama içerisinde tiyatrodaki bulunan seyirci ve oyuncu ayrımı mevcut değildir, herkes birbirinin seyircisi ve oyuncusu olarak bulunmaktadır. Tüm grup hem oyunu izlemekte hem de dahil olmaktadır (MEGEP, 2006: 20).

Zihinde tasarlanan şeylerin eyleme dönüştürülmesi işlemi de drama olarak ifade edilebilmektedir. Yaratıcı olabilmek ve bir drama yaratabilmek için bireyin kendini bilmesi, tanınması ve kalıp düşüncelerden sıyrılarak kendi isteklerini ifade edebilme yetisine sahip olması gerekmektedir. Sözlük anlamı olarak, "Bir sahne oyununda olduğu gibi geçen hayat olayları." biçiminde ifade edilen drama, insanın temelde gündelik hayat içerisinde yaşanan durumların sanatsal olarak tekrar edilmesi biçiminde görülebilmektedir (MEGEP, 2006: 20).

Tekerek (2007: 193), yaratıcı drama kavramını, *Yaratıcı drama bireye, birey özelliğini yitirmeden ortaklaşa bir yaşantı sağlar. Ancak bu ortak yaşantıda öykünme*

değil, rollere, durumlara, sorunlara ve deneyimlere uzaktan bakma vardır. Bu uzak açıdan bakış, özdeşleşimin tersine eleştirel olma özelliğini kazandırır bireye. Bu bakış açısını edinmenin ön koşulu da kişinin kendini tanıması ve kalıplardan sıyrılması anlamına gelmektedir. Tam da bu noktada yaratıcılık, düş gücü ve özgürce ifade etme ya da dışa vurma devreye girer. Kuşkusuz bir lider eşliğinde ortaklaşa oluşturulan güvenli ve içten bir ortam, bir başka olmazsa olmaz koşuludur yaratıcı drama etkinliklerinin şeklinde ifade edip açıklamaktadır.

MEGEP (2006: 25) tarafından drama kavramının özellikleri şu şekilde sıralanabilmektedir;

- Dramanın oluşturulabilmesi için mevcut bir konunun bulunması gerekmektedir. Bir konu üzerinden drama oluşturulmaktadır.
- Her drama birbirinden farklı olacak biçimde içerik ve biçime sahiptir.
- Sanatsal özellikler barındırır.
- Dramanın sergilenmesi için seyirciye gerek duyulmamaktadır.
- Birey, drama içerisine dahil olması ile birlikte kendi doğrularından ziyade girdiği role uygun davranışlar sergilemeli ve o rol bağlamında davranış sergilemektedir.
- Drama, temelde duygulara hitap eden bir yöne sahiptir.
- Dramanın özünde düşünmek ve anlamak olgusu yer almaktadır.
- Uygun bir alana sahip olmak dramanın oluşması ve uygulanabilmesi için önemli ön koşullar arasındadır.
- Bir yaratıcı drama oluşturulabilmesi için öncelikle konu belirlenmeli, konuyla bağlantılı bir amaç seçilmeli, uygun malzemeler belirlenmeli ve drama üzerine düşünceler üretilmelidir.
- Müzik, dans, şiir gibi unsurlar dramalar içerisinde yer alabilmektedir.

Drama kavramının bireyler üzerinde sağlığı yararlı etkiler MEGEP (2006: 25-26) tarafından şu şekilde ifade edilmektedir:

- Kişilerin karşılaşılan sorunlar karşısında daha duyarlı olmalarını sağlamaktadır.
- Fikir alışverişi sayesinde yeni şeyler öğrenme ortamı yaratmaktadır.
- Kişinin düşünme becerilerinin gelişmesine yardımcı olmaktadır.
- Yaratıcılığın gelişiminde etki sahibidir.
- Bireyin etkili bir zihinsel yapıya ulaşmasına destek verir.
- Dikkat eksikliği sorununu ortadan kaldırarak kişinin dikkatini tek bir noktaya toplayabilmesine yardımcı olur.
- Yeni şeyleri keşfetmekten korkmamayı sağlar ve kişinin farklı deneyimler edinmesi yönünde teşvikte bulunur.
- Hayal gücünün gelişmesinde yardımcı olmaktadır.
- Birçok ders içerisinde etkin bir biçimde drama yöntemi kullanılabilir.
- Drama yöntemi ile eğitim süreçleri öğrenci açısından daha eğlenceli ve verimli geçmektedir.
- Empati yeteneğinin gelişmesinde etkilidir.
- Kişiler arası iletişimin gelişmesinde katkı sağlar.
- Bireylerin kendilerine olan güvenlerinin artmasına yardım eder.
- Bireyin beden dilini kullanabilmesini sağlar.
- Soyut ve öğrenilmesi zor şeylerin somutlaştırılarak daha kolay öğrenilmesine yardım etmektedir.
- Öğrenme süreçlerinde verilen bilgilerin daha kalıcı olmasını sağlar.

Yukarıda ifade edilen yararlar, insani özellikleri de içinde barındırması bakımından önem taşımaktadır. Bireylerin iyi bir hayat sürmeleri, topluma uyumlu yaşamaları ve insanlar tarafından sevilen biri olmaları için yukarıda ifade edilen yararların birçoğuna sahip olması gerekmektedir. Bu anlamda drama ve yaratıcı drama, çağdaş eğitim yöntemleri arasında yer almakta ve insanların gelişiminde büyük etkide bulunmaktadır (Morgül, 1999; akt. 2010: 4).

Yaratıcı drama, bireyin hayatı daha iyi anlaması ve anlamlandırması noktasında yardımcı olmaktadır. Kişinin hayat içerisinde karşılaştığı sorunlar karşısında nasıl davranması gerektiğini göstermektedir. diğer insanlar ile empati kurabilmesine yardımcı olmaktadır. İyi bir kişi olarak toplum tarafından kabul edilebilmesine olanak sağlamaktadır (Tekerek, 2007: 193).

Yaratıcı drama kavramının özünde göstermek, yapmak ve uygulamak unsurları yer almaktadır. İlk ortaya çıktığı dönemlerde yaratıcı drama, yalnızca gösterme yönü odaklı görülürken özellikle günümüzde bu algı tamamen değişmiş ve yaratıcı drama eğitim süreçleri içerisinde kullanılan ve kişinin öğrenmesi, algılaması, anlaması ve yorumlaması alanlarında yardım sağlayan bir unsur olarak görülmektedir (Aytaş, 2013: 102).

Drama, içerik anlamında 5 temel basamaktan meydana gelmektedir. Bu basamaklar;

- Isınma ve rahatlama,
- Oyunlar,
- Doğaçalama,
- Oluşum ve
- Değerlendirme olarak sıralanmaktadır.

Drama ısınma ve rahatlama aşaması ile başlar ve drama içerisinde dahil bulunan kişilerin birbirlerine ısınması ve tanışması bu aşamada meydana gelir. Oyunlar çoğunlukla bilinen çocuk oyunları olmakla birlikte yeni temalar ve konularda işlenebilmektedir.

2.6.2. Dramanın Çeşitleri

2.6.2.1. Psikodrama

Yetişkinleri tedavi etmek amacıyla kullanılan psikolojik yöntemler arasında yer alan psikodrama, bazı durum ve şartlarda kişiye uygun olarak düzenlenerek çocuk ve gençlere de uygulanmaktadır. Psikodrama yönteminin uygulanmasındaki temel amaç tedaviye alınan bireyin katarsis elde etmesi ve kendi içine dönebilmesinin sağlanması ile gelişme sağlayarak psikolojik anlamda iyileşmesine yardımcı olmaktır. Bu yöntem bir terapi biçimi olup uzman psikologlar tarafından uygulanması gerekmektedir (Önder, 2012: 4).

Psikodrama, bireylerdeki üç özelliğe etki etmektedir. Bu özellikler: yaratıcılık, eylem ve spontanlık olarak sıralanmaktadır. Bu bağlamda Altınay'a göre (2012: 20-21), "İnsan eylemsiz olamaz. Eylemsizliğin en uç noktası katatonidir. İnsan yaratıcılığının tüm potansiyelini kullanabildiği ölçüde ve bunu dışa vurmasını, yani gözükmür hale gelmesini sağlayan spontanlığın yardımı ile sağlıklı yaşam sürebilir."

2.6.2.2. Eğitici Drama

Eğitici drama kavramının tanımlaması birden farklı biçimlerde yapılmaktadır. Lindvaag ve Moen tarafından (1980; akt. Önder, 2012: 6) yapılan tanımlama, "Eğitim amaçlı drama; özel olarak düzenlenen yaşantıları somut bir şekilde hissetme yolu ile sosyal, evrensel ve soyut kavramların, tarih, edebiyat gibi konuların canlandırılarak anlamlı hale getirildiği, öğrenildiği bir eğitim tekniği." biçimindedir.

Eğitici dramanın katılımcılara duygusal, zihinsel ve fiziksel anlamda katkıları bulunmaktadır. Kişinin özünü fark etmesi, kendine olan güveninin artması ve iletişim

becerileri elde edebilmesinde eğitici drama etki sahibidir. Ayrıca yaratıcılık ve empati duygularında da gelişme yaşanmaktadır (Sağlam, 2004; akt. Kara ve Çam, 2007: 146).

2.6.2.3. Sosyodrama

PDR hizmetleri içerisinde kullanılan sosyodrama tekniği, toplumsal sorunların canlandırılması çalışmalarını kapsamaktadır. Sadece toplumsal değil, grup içerisinde yer alan kişilerin sorunları da canlandırılabilir. Genellikle sosyal ve çoğunluğa etkisi bulunan olaylar ele alınmaktadır (Bozdoğan, 2003; akt. Karadağ ve Çalışkan, 2006: 46).

2.6.2.4. Yaratıcı Drama

Çalık (2007; akt. Yiğit, 2010: 3) tarafından yapılan yaratıcı drama tanımlamasına göre, "Doğaçlama, rol oynama, vb. tiyatro ya da drama tekniklerinden yararlanarak, bir grup çalışması içinde, bir yaşantıyı, bir olayı, bir fikri, kimi zaman soyut bir kavramı, gözlem, deneyim, duygu ve yaşantıların gözden geçirildiği süreçlerde anlamlandırılması, canlandırılması." yaratıcı drama olarak ifade edilmektedir.

Yaratıcı drama, tüm eğitimlerin içerisinde yer alabilecek bir alan olarak öne çıkmaktadır. Geniş kitlelere hitap eden ve yaygın bir kullanım alanı bulunan yaratıcı drama, içerik bakımından oldukça geniş bir yapıya sahiptir (Yeğen, 2008; akt. Yiğit, 2010: 4).

Yaratıcı drama, içerik bakımından genellikle katılımcıların yaşamlarına dokunan, onları ilgilendiren konuları içerik olarak belirlemektedir. Grubun değişkenleri ve grupta yer alan kişilerin yaşam biçimleri göz önünde tutularak konular belirlenmektedir. Grup içerisinde ortak problemleri olan kişilerin var olması ile birlikte

genel amaç bu sorunun ortadan kaldırılabilmesi için gerekli dramanın oluşturulmasıdır. Sosyal hayatın kurgusal bir yansıması olması itibariyle yaratıcı drama sorunları çözme noktasında yardımcı olabilmektedir (Güven, 2006; akt. Kangal ve Arı, 2013: 309).

Grup içinde yer alan tüm kişilerin gelişimi ve ilerleme yaşamaları yaratıcı dramaya bağlı olarak oluşmaktadır. Bireyin kendini keşfetmesi, çevresini anlaması, ilişkilerini geliştirmesi, iletişim becerileri kazanması ve hayatı anlaması yaratıcı drama sayesinde gelişen şeyler olarak görülmektedir. Bireysel yeteneklerin gelişmesinde de etkili olan yaratıcı drama, bireylerin kendilerine güvenmeleri ve özgür düşünmelerini destekleyici bir yapıya sahiptir (Adıgüzel, 2002: 166).

Bireyin özgür olması, yaratıcı dramanın ana hedefleri arasında yer aldığından dolayı, duyguların öne çıkması ve ifade edilmesi ile bireyin kendini özgür biçimde ifade edilebilmesi sağlanmaktadır. Drama, yalnızca duyguların ifade edilmesi değil, karşıdaki kişinin duygularının anlaşılması ve dünyaya onun gözünden bakabilme yetisini de kişilere kazandırmaktadır. Bunların yanı sıra bireye öz saygı kazandıran yaratıcı drama faaliyetleri; bireyin özünü keşfetmesinde, sosyal çevre farkındalığının artmasında ve daha mutlu bir hayat geçirebilmesinde de etki sahibi bir alan olarak öne çıkmaktadır (Ceylan ve Ömeroğlu, 2012: 65).

2.6.3. Türkiye’de Yaratıcı Drama ve Gelişimi

İkinci meşrutiyet sonrası dönemde Türkiye içerisinde tiyatro alanlarının ortaya çıkmasıyla ilgili düşünce ve girişimler bulunsada temelde ilk gelişmeler Cumhuriyet yıllarında başlamıştır. Bu anlamda ilköğretim dersleri içerisinde “temsil-dramatik” canlandırmaların bulunduğu ders içi etkinliklere yer verilmeye başlanması yaratıcı drama açısından ilk gelişmeler olarak görülmektedir. 1938 senesinde Selahattin Çoruh, “Okullarda Dramatizasyon” isimli eserinde okullarda yaratıcı drama eğitiminin olması

gerektiğini savunmuştur. Ayrıca eser içerisinde drama türlerine de yer vermiş ve dramayı çeşitlendirmiştir (Yiğit, 2007: 22).

Köy enstitüleri içerisinde yer alan programların incelenmesi sonrasında bu dönemlerde eğitim süreçleri içerisinde yaratıcı drama etkinliklerinin uygulanması için gerekli düzenlemelerin yapıldığı saptanmıştır (Akar, 2012: 9).

Günümüzde artık giderek yaygın kullanılan yaratıcı drama, günümüze çok da uzak olmayan tarihler içerisinde giderek gelişme ve yaygınlaşma göstermiştir. 1985’li yıllar sonrasında giderek genişleyen kullanım alanı, yaratıcı dramayı eğitim süreçleri içerisinde vazgeçilmez bir konuma koymaktadır (Akoğuz, 2002: 58).

Eğitim süreçleri içerisinde yer alan birçok dersin içerisinde artık yaratıcı drama etkinliklerinin bulunduğu açıkça ifade edilebilmektedir. Öğrencilerin daha etkili bir öğrenme sürecinden geçmesi amacıyla öğrenim süreçlerine dahil olan yaratıcı drama, konuların daha akılda kalıcı olması noktasında hem eğitimciye hem de öğrencilere yardımcı olmaktadır (Akar, 2012: 10)

2.6.4. Dünya’da Yaratıcı Drama ve Gelişimi

Johnson, tarihsel süreç içerisinde eğitim ve drama alanında ilk çalışmaları yapan bir yazar olarak dikkat çekmektedir. Johnson öğretmenlik mesleğini icra etmekle beraber “Öğretimin Dramatik Yöntemi” adlı eserini de literatüre kazandırmıştır. Bu kitap yaratıcı drama kapsamında yazılan ilk eserler arasında değerlendirilmektedir (Bolton, 1984).

1920’li yıllarda İngiliz asıllı yazar Peter Slade, drama çalışmalarında çocuk gruplarından yararlanmaya başlamıştır. Bu kapsamda Peter Slade 1954 yılında kendisine has drama tekniği geliştirmekle beraber “Çocuk Dramasına Giriş” adlı eserini yayımlamıştır (Önder, 2012: 8).

Brian Way ise Peter Slade'nin öğrencisi olarak bilinmekle beraber 2. Dünya Savaşı esnasında zorluklar yaşayan çocuklara yardımcı olma amacıyla drama eğitimi vermeye başlamıştır. "Drama Yolu ile Gelişim" adlı eserini yayımlayan Brian Way, bu eser içerisinde çocukların gelişmesine katkı sunan değişimleri aktarmıştır. Bununla beraber çocuklarını kendisini keşfetme, kazanma ve kullanma gibi yeteneklerinin ortaya çıkmasına yönelik de örnekler vermiştir (Önder, 2012: 8).

Amerika asıllı olan Winifred Ward ise 1923 yılında üniversitelerde yaratıcı drama kapsamında eğitimler vermiştir. Bununla beraber Ward 1952 yılında "Drama İçin Öyküler" adlı eserini ve 1957 yılında ise "Çocuklarla Oyun Hazırlama" eserini yayımlamıştır (Önder, 2012: 9).

"Tiyatro İçin Doğaçlama" adlı eseri 1963 yılında Viola Spolin tarafından yayımlanmıştır. Bununla beraber eser içerisinde çocukların kendilerini ifade etme teknikleri ve içinden geldiği gibi oynaması gerektiğini ifade etmiştir. Doroty Healtcote 1970'li yıllarda kullanmış olduğu dramayı 1960'lı yıllarda inşa etmiştir. Bununla birlikte drama kavramı yeniden tanımlanarak farklı bir ivme kazanmıştır (Akoğuz, 2002: 58).

"Eğitimde Dramanın Kuramına Giriş" adlı eserini 1979 yılında yayımlayan Bolton, drama ilişkin analitik ve bilişsel yönlerinde gelişmesi gerektiğini vurgulamıştır (Önder, 2012 :9).

2.6.5. Yaratıcı Drama Uygulamalarında Kullanılan Teknikler

Yaratıcı drama etkinliklerinde farklı yöntemler kullanılmaktadır. Bu yöntemler alt başlıklar şeklinde aktarılmaktadır.

2.6.5.1. Doğaçlama

Doğaçlama, belli bir düzenleme haricinde bir işlem olarak kabul edilerek genel olarak bireylerin hayal glerine göre şekillenmektedir. Bununla beraber kalıpların önceden belirlenmemesi doğaçlama unsurlarının temelini oluşturmaktadır. Hodgson, (1981). Doğaçlama faaliyetleri kaydedilerek ya da yazılarından ziyade zihin içerisinde canlandırma yapılarak gerçekleştirilmektedir. Adıgüzel (1993) doğaçlama kavramını *Doğalamada, süreç ile ürün i içedir, birbirinden kolayca ayırt edilmez. Doğalamayla ortaya çıkan süreç/ürün bir başkası tarafından yeniden ve aynen canlandırılmaz, kesinlikle yinelenemez. Ancak oyunun kaydından ya da raporlatırılmasından sonra yeniden oynanabilir ya da yorumlanabilir ki o zaman da doğaçlama olmaz, sadece doğaçlamadan yola çıkılarak ortaya koyulmuş estetik bir bütün olur.* eklinde ifade etmiştir.

Doğaçlama unsurları hakkında araştırma yapan Morgan ve Saxton (1995) doğaçlamanın kendiliğinden geliştiğini ifade etmekle beraber bireylerin hadiseler hakkındaki tutumu ve yaşantılarının da doğalamayı etkilediğini ifade etmişlerdir. Doğaçlama, ğrencilerin olaylara uygun bir bakış açılarıyla bakmaları için doğa bir çaba olarak ifade edilmektedir (O'Neill vd, 1976).

Senaryo veya bir hazırlık programı dışında ortaya çıkan tekrarlanmayan ve tamamen doğa olan davranışların tümüne doğaçlama adı verilmektedir. Doğaçlama faaliyetleri, öğrencilerin doğa ve tam konuşmalarına katkı sağlamakla beraber öğrencilerin yaratıcılık becerilerinin de gelişmesine katkı sağlamaktadır (Akar, 2000).

Grupsal ve bireysel yaratıcılık, doğaçlama unsurları içerisinde ön plana çıkan kavramlar arasında yer almaktadır. Bununla beraber daha önceden belirlenmeyen konuşmaların canlandırılması doğaçlama kapsamında değerlendirilmektedir. Doğaçlama faaliyetleri belirli üç kategoride toplanabilmektedir. Bunlar aşağıda sıralanmaktadır (www.egitimcigenc.net):

- Bireysel doğaçlama unsurları
- Kişilik çatışmalı doğaçlama unsurları
- Kişi zıtlığı kapsamında doğaçlama unsurları

2.6.5.2. Rol Oynama

Öğrencilerin farklı karakterlere bürünmesi ve karakterlerin düşüncelerini yansıtmaları rol oynama kapsamında değerlendirilmektedir. Literatürde rol oynama kavramına ilişkin tanımlamaların da neredeyse bu tanımlamaya yakın olduğu görülmektedir. Katılımcıların yapamadıkları veya söyleyemedikleri düşüncelerini rol kapsamında değerlendirmesi jest ve mimiklerin aktif olarak kullanılmasına yardımcı olmaktadır. Bu durum katılımcıların güven, cesaret ve güç becerilerini de geliştirmektedir. Katılımcılar genel olarak bürünüş oldukları role göre belirli bir durum ortaya koymaktadır. Bu çerçevede katılımcılar hareketli ve yaratıcı olmaları adına güvenli bir ortamda rol oynamayı istemektedir. Katılımcıların rol oynama durumları ile çocukların oynadıkları “doktorculuk” veya “öğretmencilik” oyunları arasında benzerlikler bulunabilmektedir. Her iki durum da gerçekleri yansıtmakla beraber yaratıcılık duygularının gelişmesine katkı sağlayabilmektedir. İnsanlar arasında iletişimin sağlanması konusunda da rol duygularının önemli bir gerekçe olduğu ifade edilmektedir (Aslan, 2007).

Rol oynama durumları pandomimle benzerlik göstermektedir. Öğrencilerin yapamadıkları ya da söyleyemedikleri içerikleri rol kapsamında ifade etmesi mimiklerin kullanımını kolaylaştırmaktadır. Ladousse (1987) bu konu hakkında şu ifadeleri kullanmaktadır:

Öğrenciler bir role büründüklerinde belli bir durumu ortaya koyarlar. Oynamak öğrencilerin olabildiğine yaratıcı ve hareketli olacakları güvenli bir ortamda bir role bürünmeleri anlamına gelir. Ders sırasında rol oynama etkinliği yapan öğrencilerle “öğretmencilik” ya da “doktorculuk” oynayan çocuklar arasında

birçok benzerlik vardır. Her ikisi de kendi gerçeklerini yaratır ve yansıtır, gerçek dünya ile ilgili bilgileri denerler ve insanlarla iletişim kurma yeteneklerini geliştirirler.

2.6.5.3. Bilinç Koridoru

Belirli bir karakterin yaşamı içerisinde çeşitli ikilemlerin olduğu ve bunlar arasında seçim yapması gerektiği bilinmektedir. Bilinç koridoru tekniğinde öğrenciler, karşılıklı bir şekilde dizilerek bir koridor oluşturmaktadır. Öğrencilerin bulunduğu koridordan ilerleyen karakter, öğrencilerin farklı cümleler kurmalarını istemektedir. Bu durumda öğrencilerin farklı paylaşımlarda bulunma ihtimalinin artması beklenmektedir. Karakterin koridor içerisinde ilerlemesi ile beraber öğrencilerden gelen seslerin şiddetinin artması beklenmektedir. Koridor içerisinde önerilen duygusal uyarımlar ve düşünceler karakterlerin belirli bir karara varmasına katkı sunmaktadır (www.egitimcigenc.net).

2.6.5.4. Geriye Dönüş

Drama kapsamında geçmiş zaman ve şimdiki zaman arasında bir bağlantının kurulması istenmektedir. Bu duruma “geriye dönüş” adı verilmektedir. Geçmiş yaşamdan sahnelerin gösterilmesi karakterlerin can alıcı bir şekilde hazırlanmalarına katkı sağlamaktadır (Neelands, 1990).

2.6.5.5. Öğretmenin Rol Alması

Öğretmenler yaratıcı drama eğitimlerinde meydana gelen kurguyu bozmak istememekle beraber belirli rollerin grup içerisinde dağılmasını sağlamaktadır.

"Öğretmenin role girmesi" ya da "öğretmenin rolde olması" yöntemleri yaratıcı drama etkinliklerinin başlangıç aşamalarında önem arz etmektedir. Bununla beraber öğretmenin ya da eğitmenin katılımcılarla beraber süreç içerisinde bulunması belirli bir hedefe ulaşılması açısından önemli bir husus olarak değerlendirilmektedir (Adıgüzel, 2010).

Öğrenciler ile beraber öğretmeninde drama etkinliklerinde rol alması bazı durumlarda karşımıza çıkabilmektedir. Heathcote drama aşamalarında öğretmenlerin drama içerisinde yer almasının öğrencilerin gelişimi adına önemli olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenlerin rol içerisine girmesi bazı durumların kullanımı için önemlidir. Bu durumlar aşağıda sıralanmaktadır (O'Neill ve Lambert, 1984):

- Rolün tanımlanması
- Çalışma olanaklarının düzenlenmesi
- Dramatik durumun hedefler kapsamında değerlendirilmesi
- Grubun elde tutulması
- Hedefin dışına çıkılmasını engelleme
- Kullanım olanağının artması

Öğretmenlerin yaratıcı drama çerçevesinde öğrenciler ile beraber role girmesinin belirli faydaları bulunmaktadır. Bu faydalar Tablo 1. içerisinde verilmektedir.

Geoff Gillham'a göre (1998), öğretmenin role girmesinin öğrenci ve öğretmen açısından birçok yararı vardır. Bu yararlar şu şekilde özetlenebilir:

Tablo.1. Yaratıcı Dramada Öğretmenin Role Girmesinin Faydaları (Gillham, 1998)

Öğretmenlerin rol alması yöntemi öğrenciler için olumlu bir durum olarak aktarılmaktadır. Bu olumlu durumların bazıları aşağıda sıralanmaktadır (Gilham, 1998):

Sahne düzeninin kurulmasını öğrenme

- Dramanın yaşanmasına katkı sağlama
- Rol kapsamında belirli alıştırımların yapılması
- Grubun rahat bir şekilde hazırlanması
- Utangaçlığın azalması
- İçerik kapanık olma durumunu engelleme

Tablo:1 (Yaratıcı Dramada Öğretmenin Role Girmesinin Faydaları)

• ÖĞRENCİ İÇİN YARARLAR • Öğrenciler; vazife bilinci oluşturma, yalnız kararlar verebilme ve liderlik yeteneklerini değerlendirme fırsatı bulmaktadır. • Rol içerisinde yer almanın öğrencilerde güven duygusunun oluşmasına katkı sunması, öğrencilerin tutumlarını ve bakış açılarını rahatça ifade etmelerine olanak sağlamaktadır. • Öğretmen ve öğrencilerin beraber rol oynamaları öğretmen ile öğrenci arasında bir güven duygusunun oluşmasına olanak sağlamaktadır. 10 yaşındaki bir öğrenci, öğretmeni ile beraber role girmesini şu biçimde açıklamıştır: “Evcil hayvan satış mağazası sahibi olarak siz Sağlık Bakanı rolünderken, sizinle tartıştığımda güzel şeyler hissettim. Fakat siz öğretmenken ve diğer arkadaşlarım bizi izlerken bunu yapmak çok zor.”	• ÖĞRETMEN İÇİN YARARLAR • Öğrenciler ile beraber rol oynayan öğretmen ler drama içerisinde neler olduğunu yakın dan takip etmesi açısından fayda sağla mak tadır. • Çalışmanın iç ritmiyle etkileşebildiği için çatışmanın önlenmesine katkı sağlayabil mektedir. • Öğretmenlerin drama içerisinde öğrencilerle sürekli olarak iç içe olması öğrencilerin motivasyonunu yükseltmektedir. Bununla beraber öğrencilerin cesaretlenmesi sağlana bilmektedir.
--	--

2.6.5.6. Sıcak Sandalye

Role konsantre olan ya da karakterin uyum sağladığı bir kişi ile röportaj yapılmasına sıcak sandalye yöntemi adı verilmektedir. Öğretmen ve katılımcılar çeşitli sorular yönelterek sıcak sandalye tekniğine başlanmaktadır. Bu hadise doğaçlama kapsamında yapılan hareketlerin kısıtlanmasını sağlamaktadır. Bununla beraber soruları yöneltmesi beklenen kişilerin karşı karşıya gelmesi adına sıcak sandalye diye hitap edilen yere oturulması sağlanmaktadır. Roller ve karakterlerin anlaşılması adına önem arz eden bu teknik, motivasyon açısından da önemli bir husus olarak değerlendirilmektedir (www.egitimcigenc.net).

Öğrencilerin sandalyeye karşı yüzleri dönük bir şekilde oturulması istenmektedir. Grup içerisindeki öğrenciler karaktere genel olarak değer yargıları, tutumları, ilişkileri, güdüler ve bunun gibi birçok sorular sormaktadır. Cevaplar ve sorular karakterlerin davranışlarının bulunmasında etkili bir yol olduğu ifade edilmektedir. Bu konuya ilişkin O'Neill ve Lambert (1984) "Şehitler, tarihçiler, sosyal hizmet uzmanları, yöneticiler, kimyagerler gibi roller de alabilirler. Eğer karakter stres altında veya yaşadığı bir dönüm noktasında sorgulanırsa, gerilim de oluşabilir." ifadelerini kullanmışlardır.

2.6.5.7. Donuk İmgeler

Donuk imgeler yaratıcı drama etkinliklerinde belirli bir teknik olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu teknikte grup üyelerinden bireysel ya da sınıflar halinde sessiz ve hareketsiz kalmaları istenmektedir. Donuk imgeler tekniği oldukça etkili bir yöntem olarak gösterilmekle beraber uygulama aşamaları da kolaylık göstermektedir. Heykel, fotoğraf, tablo ya da duruş şekli olarak da kullanılabilir. Yaratıcı drama sırasında önemli bir hadisenin oynanması halinde gruptaki üyeler hareketsiz kalmaktadır. Bu duruma ise donuk bir görüntü oluşturma adı da verilebilmektedir. Hareket, söz ve ses donuk imgeler tekniğinde karşımıza çıkmamaktadır. Grubun ya da

bireyin imgeyi yansıtmaya çabasını diğer grup üyelerinin anlaması tekniğin başarılı bir şekilde yansıtıldığının göstergesi olarak ifade edilmektedir. Belirlenen imgenin düşünce üretmeye uygun olması ve anlaşılır olması gerekmektedir (Karadağ, 2012: 62).

Öğretmen önderliğinde gerçekleştirilen teknik sırasında katılımcıların donuk bir görüntü vermeleri istenmektedir. Öğretmen ya da fotoğrafın dışında kalan grup üyelerinin donuk imgeleri anlamaları gerekmektedir (O'Neill ve Lambert, 1984).

Akar, (2012) bu konu Donuk imge ve fotoğraf karesi birbiri ile karıştırılan iki tekniktir. İkisi arasındaki temel fark; donuk imgede, öğretmenin dramada oluşum devam ederken belli bir noktada grubu durdurması ve grubun 'o an' üzerine tartışmasını sağlamasıdır." ifadelerini yer vermiştir.

2.6.5.8. Rol Kartları

Bu teknik kapsamında drama önderleri, katılımcıların oynayacakları ol ya da konu ile alakalı detaylı bilgilerin olduğu kartlar dağıtmaları gerekmektedir (www.egitimcigenc.net).

Rol kartları; drama kapsamında canlandırma yapacak olan kişilerin canlandırması beklenen kimlikleri ya da karakterlere yönelik bilgilerin bulunduğu, çatışmanın başlangıcı, çatışmanın durumu ve ortam gibi bilgilerin olduğu metinden meydana gelmektedir. Bununla beraber rol kartlarının içerisinde iki birey arasında geçen bir hikaye ve kendileri bakımından da bakışları anlatılmaktadır. Aktarılan hikaye de durumun başlangıcı, olayın kendisi, mekan ve zaman gibi öğelerin ortak bir yönde buluşması önem arz etmektedir. Rol kartlarının içerisinde karakterlere ilişkin detaylı genel bilgileri bulunması gerekmektedir.

Canlandırılma esnasında rol kartlarının içerisinde yazan bilgiler doğrultusunda üyelerin hareket etmeleri gerekmektedir. Rol kartlarında farklı mekanlar ve zamanların olmamasına özen gösterilmesi gerekmektedir. Rol kartları “siz” eki kullanılarak yazılmaya başlanmalı ve herkesin anlayabileceği bir durumda olmalıdır. Aktarılan rolü kapan üye, rolü benimseyerek rol içerisinde empati kurma becerisini de geliştirebilmektedir (Adıgüzel, 2010).

Rol kartları kullanılması beklenen içerik ve oynanması beklenen karakterler hakkında önemli bilgiler vermektedir. Bu teknik kapsamında öğretmenlerin rolleri belirli bir zaman içerisinde vermek istemeleri öğrenciler açısından faydalı olabilmektedir. Üyeler bu kartları takıldıkları yerde kullanması yönünden kartların işlevliği önemli bir etken olarak gösterilmektedir. Ülkemiz kapsamında yapılan drama çalışmalarında rol kartları yaygın olarak kullanılan teknikler arasında yer almaktadır (Somers, 1998).

Öğrencilerin birbirlerinde olan kartlara mümkün mertebe bakmaması rol kartlarının hazırlanma aşamalarında dikkat edilmesi gereken hususlar olarak dikkat çekmektedir. Ortak bilgilerin her iki kart içerisinde de bulunması gerekmektedir. Drama liderleri hazırlanan kartların diğer katılımcıların görmemeleri gerektiğini öğrencilere aktarmaktadır. Bununla beraber çalışmanın hedefinden sapmaması ve öğrencilerin sıkılmaması adına her kartın çalışma sınıflarında birer defa kullanılması gerekmektedir.

Ortaokul seviyesinde olan bir bireyin arkadaşları ve ailesi arasında bağlılık hususunda yaşamış olduğu karışıkları anlatan rol kartlarının örnekleri aşağıda verilmektedir (Somers, 1998):

“15 yaşında erkek bir birey olan Özgür Saner”;

“Siz, anneniz Gamze Saner ile yaşayan tek çocuksunuz. Babanız iki yıl önce alkolle ilgili kavgalardan sonra evi terk etti. Annenizle oldukça iyi bir ilişkiniz var ancak annenizle evin dışında alkol almamak konusunda yaptığınız anlaşmayı

uygulaması zor buluyorsunuz. Çünkü 17-18 yaşlarındaki çocukları içeren arkadaş grubunuz düzenli olarak barlara gidiyor.”

“Pazar akşamı tüm grup, bir partiye gitmeden önce barda buluşma kararı aldı. Siz de gittiniz ve ortaklaşa bir şişe viski aldınız partide viski içmediniz fakat iki küçük kutu bira içtiniz alkolsüz içecek yoktu. Partidekilerin çoğu 18 yaşının üzerindeydi.”

“Partiye 17 yaşındaki eski bir arkadaşınızla gittiniz. Arkadaşınız çok içmiş görünüyordu, ancak partinin verildiği yer evinize 12 km. uzakta olduğu için eve onunla dönmek dışında çok az alternatifiniz vardı. Yolda araba durduruldu ve arkadaşınıza alkol testi yapıldı. Sonuç pozitif çıktı ve arabadakiler karakola götürüldüler. İfadenizi verdiniz ve biraz gecikmeden sonra bir polis arabasıyla evinize getirildiniz. Giriş kapısı anahtarından bir tane de sizin olduğundan içeri girdiniz ve annenizi görmediniz.”

“Pazartesi sabahı siz okula, anneniz işe gitmeden önce kahvaltı sofrasında geçirdiğiniz birkaç dakika içinde annenize bu olaydan söz etmeye çekindiniz. Başlangıç noktası: Saat 7.30’da anneniz işten döndüğünde, sizi odanızdan mutfığa çağırmasıyla başlar.”

“40 yaşında ve anne olan Gamze Saner”;

“15 yaşında Özgür isimli oğlunuzla yaşayan bir annesiniz. Özgür’e sosyal yaşamında çok fazla özgürlük vererek onun ergenlik çağına yaklaşımını cesaretle karşılamaya hazırlanıyorsunuz. Bunun yanı sıra yaşı tutmayanların içki içmesi konusunda katı görüşleriniz var. Evliliğiniz eski eşinizin içki bağımlılığı yüzünden mahvoldu. Siz olmadan barlara gitmesini önlemek için Özgür’e evde bira, şarap gibi içkileri sundunuz.”

“İşteyken Özgür’ün bir arkadaşının babasından duydunuz ki onun oğluna Pazar gecesı polis alkol testi yapmış ve alkollü araç kullanmaktan suçlu bulunmuş. İş arkadaşlarınız ayrıca, Özgür’ün de o arabada olduğunu ve hepsinin biraz alkollü

olduğunu söyler, anlaşmanızın bir parçası olarak oğlunuzda da evin bir anahtarı var ve önceki gece siz uyuduktan sonra eve geldi. Onun eve gelişini duymadınız.”

“Pazartesi günü işten dönerken ki komşunuz Özgür’ün Pazartesi sabahı erken saatlerde eve polis arabasıyla getirildiğini söyledi. Başlangıç noktası: pazartesi akşamı saat 7.30’da Özgür’ü odasından mutfaka bu konuyu konuşmak için çağırmanızla başlıyor.”

Kartlar genel olarak temel doğaçlama yeteneklerinin varlığına göre hazırlanmaktadır. Doğaçlama genel olarak bir neticeye varılncaya kadar geçen sürede karakterlerin rollerini benimsemeleri adına da birer fırsat olarak görülebilmektedir (Somers, 1998).

2.6.5.9. Tüm Grupla Drama

Liderler ve diğer katılımcılar dramının içerisinde aynı anda yer almaktadır. Küme olarak tanımlanan katılımcıların herhangi bir olayla karşılaşmaları durumlarında liderlerine gerek duyulmaktadır. Bu kapsamda davranışlar ve konuşma durumları genel durumlarla sınırlı bir şekilde düzenlenmektedir. Bu durum küme kapsamında yapılması gereken tartışmaların mimikler ve jestlerle sembolik olarak canlandırılmasına olanak sağlamaktadır. Takım oyunları, küme etkinlikleri, film çalışması, tiyatro çalışmaları ve kümelerin çalışma durumlarına ilişkin sembolik düşünceler bu çalışmalar örnek olarak verilebilmektedir (O’Neill ve Lambert, 1984; Somers, 1994).

2.6.5.10. Toplantı Düzenleme

Drama etkinliklerine katılım gösteren bireyler genel olarak farklı durumlar için toplanmaktadır. Bu durumlar aşağıda sıralanmaktadır (Sommer, 1998):

- Plan kurma
- Sorunların çözümünün sağlanması
- Yeni edinilen bilgilerin paylaşılması
- Grup içerisinde ortak kararların alınması
-

Toplantılar genel olarak liderler tarafından yönetilmektedir. Bunun yanı sıra grup lidersiz de toplanabilmektedir. Lider olmadan toplanılma durumu farklı bir odak durumu yaratma olarak ifade edilmektedir. Grup etkinliklerinin konuşma kabiliyetleri ve iletişim seviyeleri de gelişmesi beklenen durumların arasında yer almaktadır.

Farklı grupların toplanması, gösteriler, parlamento toplantıları, aile toplantıları, protesto mitingleri ve sendika toplantıları toplantılara örnek olarak gösterilebilmektedir. Öğretmenler toplantıları yapılandırmakla beraber öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını da karşılayabilmektedir. Bununla beraber öğretmenler durumlar oluşturabilme, pazarlık yapabilme ve dengeleme gibi işlemlerden sorumlu tutulmaktadır. Bu çerçevede öğretmenler drama etkinliklerinin başlamasından ve yönetilmesinden sorumlu olarak görülmektedir (Öztürk, 2017).

Drama etkinlikleri durumları yönlendirme ve kontrol altına alınma gibi süreçleri etkisi altına alan bir teknik olarak görülmektedir. Grup içi etkinliklerinde farklı bir odak noktasının yaratılması istenmesi dramanın önünü açmaktadır. Katılımcıların iletişim becerilerinin artması ve gelişmesi drama açısından önem arz etmektedir (Neelands, 1990).

2.6.5.11. Telefon Görüşmeleri

Yaratıcı drama bünyesinde iletişim aracı olarak telefonlar kullanılmaktadır. Telefon görüşmeleri yaratıcı drama etkinliklerinin oluşmasında farklı bir teknik olarak kullanılmaktadır. Telefon çağrısı genel olarak hikâye, durum, birey ya da farklı bir

haber olarak algılanmaktadır. Dramatik bir durum veya haberler telefonlar vasıtasıyla verilmektedir. Gelen bilgiler telefonun önemini aktarmakla beraber dramanın başlangıç ya da bitiş noktasını belirleyebilmektedir. Bununla beraber telefonlar dramanın sonuçlanması, yönlendirilmesi ve biçimlendirilmesi açısından da önem arz etmektedir. Drama eğitmenleri ya da liderleri telefon görüşmelerinde durumu geliştirmek, dramaya bilgi eklemek ya çatışmayı azaltma gibi durumları ölçmektedir (Adıgüzel, 2010).

Telefon görüşmelerinde dinleyiciler yalnızca bir tarafı veya iki tarafı dinleyebilmektedir. Öğretmenler bu ifadeleri genel olarak hikâyeyi geliştirme dramaya bilgi ekleme ve konulma ekleme bakımından geliştirebilmektedir (O'Neill ve Lambert, 1984),(www.egitimcigenc.net).

2.6.5.12. Bölünmüş Ekran

Katılımcılar drama süreçlerinde farklı mekanlarda ve zamanlarda sahneler tasarlamaktadır. Bununla beraber tasarlanan bu sahnelerin bütünlük içerisinde yapılması gerekmektedir. Dramanın sahnelenme ölçülerinin çalışmanın bütünlüğünü bozmaması gerekmektedir. Sinema filmleri gibi dramalarda da bu sahnelerin geriye gitme şekilleri ya da olaylarının şekillenmesi gerekmektedir. İki durum ya da sahneler arasındaki ilişkilerin ve bağlantıların teknik bir şekilde verilmesi gerekmektedir. Sahnelerin ilişkileri, bağlantıları ve kurgularının dikkatli bir şekilde hazırlanması gerekmektedir (Karadağ, 2012).

Öğrencilerin çeşitli zamanlarda ve mekanlarda geçen sahnelerinin filmlerdeki gibi olması gerekmektedir. Bu durumda sahnelerin bağlantıları ve kurgularının önemli olduğu aktarılmaktadır (O'Neill ve Lambert, 1984).

2.6.5.13. Uzman Görüşü

Uzman görüşü yönteminin ana yaklaşımı öğrencilerin üzerine hâkim olan rollerin oynanmasından geçmektedir. Psikolog, hizmet uzmanı ve tarihçi gibi uzmanlıkların üstlenmesi görevlerin dağıtılması aşamalarında aktif rol oynamaktadır. Şehir yöneticileri, çocukların oyun ihtiyaçlarını karşılamaları gerekmektedir. Bununla beraber uzmanlarda bu rollere çözüm yolu aramaktadır (Karadağ, 2012).

2.6.5.14. Fotoğraf Karesi

Öğrenciler kendi vücutlarını kullanma suretiyle düşünceyi ya da bir yaşantıyı fotoğraf olarak yansıtmaktadır. Bununla beraber grup içerisinde birisi grup adına heykeltraşlık yapmaktadır. Bu durum drama içerisinde kâbus, rüya, gerçek ve hayal gibi kavramların gösterilmesine fotoğraf kareleri aktif rol oynamaktadır. Karşıt imgelerin kullanılması önemli bir etken olarak gösterilebilmektedir (www.olusumdrama.com).

Temaların gruplara verilmesi ile beraber planlama ve tartışma bölümlerinin grup içerisinde yapılması gerekmektedir. Sınıf gruplara ayrılarak çeşitli temalar üzerinde tartışabilmektedir. Bu gruplardan fotoğraf karelerinin oluşturulması istenmektedir. Anlamın beden olarak kabul görmesi ve heykel olarak işlenmesi şekilde fotoğraf karesi yöntemi betimlenebilmektedir. Bu teknik genel olarak kalabalık sınıflar içerisinde kullanılmaktadır. Akar (2012) bu konu hakkında “*Kısa bir masal, hikâye ya da öykü verilerek, küçük gruplara ayrılan öğrencilerin, verilen metni beş ardışık fotoğraf karesi ile anlatmalarını isteyebiliriz. Hatta her bir kareyi gruptan bir öğrenci “anlatıcı” olarak öne çıkıp açıklayabilir. Öğretmen isterse sadece bu tekniği kullanarak belli bir tema doğrultusunda fotoroman çalışması yaptırabilir. Ve bu*

çalışmayı sahneleyebilir. Bunun için yalnızca, küçük bir sahne, basit sahne ışıkları ve ufak tefek semboller (şapka, şal, gözlük, baston vb.) yeterli olacaktır.” şeklinde ifade etmektedir.

2.6.5.15. Aradaki Boşluk

Öğrenciler dramanın ilerleyen bölümlerinde karakterlerin yakınlaştığını belirterek düzenlemeler ya da değerlendirmeler yapmaktadır. Öğrencilerin karakterlerinden yakınlık ve uzaklık gibi kavramların ilişkilerinin anlaşılması gerekmektedir. Çalışma esnasına uzaklık ya da yakınlık gibi durumların artması veya azalması statülere göre yön vermektedir. Bununla beraber karakterlerin birbirlerine yakınlaşması ya da uzaklaşması değişim açısından değerlendirmeye alınabilmektedir (www.notoku.com).

2.6.5.16. Gerçek An

Drama açısından son sahnenin planlanmasına ve tasarlanmasına yönelik kurulan bir teknik olarak ifade edilmektedir. Odak noktasının oluşturulması sonuç sahnesi açısından önem arz etmektedir (Neelands, 1990).

2.6.5.17. İç Ses / Kafa Sesi

Drama etkinliklerinde öğrencilerin çeşitli sorunlarla karşılaşabilmektedir. Kafa sesi tekniği de öğrencilerin karmaşık yönlerini hafifletme adına kullanılan bir teknik olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu teknik sırasında çatışma içerisinde olan iki öğrenci seçilmekle beraber küme içerisinde de iki karakter seçilmektedir. Seçilen öğrenciler

çatışan öğrencilerin iç sesi olarak sesli olarak düşünüyormuş gibi bir durum ortaya çıkmaktadır. Kafa sesi genel olarak sahibinin sesi gibi düşünülmektedir.

Karakterler bu teknik sayesinde problemlerin ayrılma ölçülerini anlayabilmektedir. Bununla beraber öğrenciler düşüncelerini ifade ederek çatışmanın seyrini değiştirebilmektedir (www.notoku.com).

2.6.5.18. Mektuplar

Dramaya gerilim, odak ve düşünce katma hedefiyle öğretmen tarafından kümelere mektup verilmektedir. Bu mektup dramanın seyrini değiştirebilmektedir. Bununla beraber öğrencilerin ikilem durumlarında karar vermeleri bu mektup sayesinde gerçekleşmektedir. Mektup yazma yöntemi ile rol içerisinde yazma yöntemlerinin birbirinden karıştırılmaması gerekmektedir (www.notoku.com).

2.6.5.19. Pandomim

Çocukların beden dilini etkili kullanma ve bedenini tanıma gibi bölümler bu teknik içerisinde yaşam bulabilmektedir. Bununla beraber çalışmaya odaklama ve gözlem yapma gibi çeşitli alt dalları bulunmaktadır. Duygu ve düşüncelerin sözsüz oyun içerisinde ağzını açmadan ifade edilmesidir. Çocukların, jest ve mimiklerini, dil becerilerini ve yüz ifadelerini kullanma açısından bu teknik önem arz etmektedir (Öztürk, 2007).

Pandomim çocuklara dramayı anlatma bakımından en etkili araç olarak kullanılabilir. Bununla beraber çocuklar genel olarak pandomimden çok hoşlanmaktadır. Pandomim geçmiş yıllarda; hareketler ve mimikler kullanılarak ele alınmıştır. Bununla beraber pandomimde sözcüklerin kullanılmaması dikkat

çekmektedir. Gönen ve Dalkılıç (1998) bu konuya ilişkin “*Basit tekerlemeleri, halk öykülerini ve günlük faaliyetleri, pandomimle ifade etme alıştırmaları jest ve mimik yoluyla çocukların iletişim becerilerini geliştirmede yararlı olmakta, kendilerini ifade etmelerine fırsat vermektedir. Öğrenciler pandomim ortamı içinde geçmiş yaşantılarını hatırlamak için dikkatlerini yoğunlaştırırlar; gördüklerini hatırlamaya çalışırlar ve zihinsel olarak bütün bunları resimleyip şekillendirirler.*” ifadelerine yer vermişlerdir.

2.6.5.20. Görüşmeler-Sorgular

Öğrencilerin inançları ve değerlerine ilişkin bilgi edinme hedefiyle grup içerisinde bir kişi diğerlerini sorgulamaktadır. Röportaj olarak da ifade edilen bu kavramlar genel olarak konunun incelenmesi ile ortaya çıkmaktadır. Radyo ve televizyon programları da bu yapılan eylemler içerisinde değerlendirilmektedir. Röportaj ve söyleşi yöntemi hadiseler gazeteci gözüyle bakılmasından kaynaklanmaktadır. Televizyon röportajları, ön sayfa haberleri ve belgesel gibi programlar da genel olarak bu teknikler kullanılmaktadır. (Neelans ve Good, 2006).

2.6.5.21. Özel Mülkiyet

Karakterler genel olarak kostümler, mektuplar, kimlik belgeleri, raporlar ve nesneler gibi öğeler vasıtasıyla tanıtılmaktadır. Bu nesneler vasıtasıyla bilgilerin toplanması karakterlerin ilişkileri hakkında bilgi sahibi olunmasını sağlamaktadır (O’Neill ve Lambert, 1984).

2.6.5.22. Yarım Kalmış Materyaller

Bu teknikte genel olarak grup içerisinde şema, yazı ya da resim gibi tamamlanmamış öğeler sunulmaktadır. Grubun temel hedefi ise öğelerin tamamlanmasını sağlamak ya da bitmesine engel olan sorunların ortadan kaldırılmasını sağlamaktır. Özel mülkiyet ile yarım kalan materyaller drama etkinliklerinde aynı neticeye yönelik eylemler olarak ifade edilmektedir (O'Neill ve Lambert, 1984).

2.6.5.23. Rol İçinde Yazma

Katılımcılara içerik bağlamında ve rolleri bakımından mahkeme kararı yazısı, çağrı yazısı, mektup, rapor, kartpostal ve toplantı yazısı gibi duyurular yazmaları istenmektedir. Katılımcılar bu yazıları grup şeklinde ya da bireysel olarak yazabilmektedir. Neelands (1990) bu konuya ilişkin:“ Örneğin; çocuk bir kömür madeninin çalışması hakkında maden işletmesinin sahibine rapor yazan bir müfettiş rolünde iken seçeceği hitap sözcükleri kullanacağı kağıt ve yazım biçimi; kralın açtığı bir yarışmayı halka duyurmak için görevlendirilmiş kişi rolündeyken yazacağı duyuru yazısından çok daha farklı olacaktır.” ifadelerine yer vermiştir.

2.6.5.24. Heykel Formu ve Tablo Oluşturma

Yaratıcı drama etkinliklerinde öğrencilere tek tek ya da gruplara bir tablo verilmektedir. İş birliği içerisinde hareket eden öğrenciler grup içerisinde ortak kararlar ile tabloyu oluşturmaya başlamaktadırlar. Öğrenciler bu teknik ile beraber imgesel aktarım gerçekleştirmeleri ile dikkat çekmektedir. Bu teknik yaratıcı drama

kapsamındaki bir temadan daha fazla katkı sağlamaktadır. Tablo oluşturma ve heykel tasarlama teknikleri genel olarak gruplar halinde yapılmaktadır (Adıgüzel, 2010).

2.6.5.25. Dedikodu Halkası

Öğrencilerin tutum ve davranışları, topluluk bazında dedikodunun ve söylentilerin yayılımı biçiminde algılanmaktadır. Dramanın ilerleyen basamakları çelişkilerin ve gerginliklerin azalmasına katkı sağlamaktadır (www.egitimcigenc.net).

2.6.5.26. Ritüeller- Seremoniler

Öğrenciler drama kapsamında değerlerine ve inançlarına uygun olarak seremoniler ve ritüeller düzenlemektedir. Ritüelde genel olarak yaşamın taklidi yapılmaktadır. Toplu eylem ve toplu hareket ritüeller açısından önem arz etmektedir. Yıl dönümleri, ayinler ve törenler seremoniler açısından önemli değerler olarak aktarılmaktadır (Neelands, 1990).

2.6.5.27. Düşünce Takibi

Düşünce takibi yöntemi öğrencilerin düşüncelerinin dışarıya çıkarılması açısından önem arz etmektedir. Fotoğraf karesinde ya da donuk imgelerde bulunan öğrenciler bu teknik vasıtasıyla düşüncelerini de açığa çıkarmaktadır. Öğretmenler düşünce takibi tekniğinde dikkat ettikleri unsurlar bulunmakla beraber bazı yönergeleri de kullanabilmektedir. Bu yönergeler Somers, (1994) şu şekilde ifade etmiştir;

- “Omzuna dokunduğumda, patronun kararı hakkında ne düşündüğünü söyleyeceksin.”
- “Omzuna dokunduğumda, anne-babanın koyduğu yasakla ilgili fikrini söyleyeceksin.”
- “Fotoğraf karesinde yer alırken, üzerine spot ışık verildiğinde kraliçenin emri ile ilgili ne düşündüğünüzü birer birer söyleyeceksiniz”

Kempe ve Holyord (1994) ise bu tekniği “Belli bir anda dramanın içindeki karakterlerin aklından geçeni söylemesi.” şeklinde ifade etmektedir.

2.6.5.28. İmge Tiyatrosu

Agusto Boal’ın geliştirmiş olduğu imge tiyatrosu yöntemi öğrencilerin belirli bir sürede bir temayı heykel normunda meydana getirmesini ve rolün davranışları yansıtmasını amaçlamaktadır.

Katılımcılar hazırlık basamaklarında çözüm imgesi ve problem imgesi gibi çalışmaları gerekmektedir. Gruplar halinde yapılan bu teknik ilkökul düzeyindeki çocukların gelişimi açısından önem arz etmektedir (Akar, 2012).

2.6.5.29. Buzdağı

Eğitimde dramada ele alınacak soruna dair metin (şiir, gazete haberi, oyun metni, masal, vb.) tahtaya ya da büyükçe bir kâğıt üzerine çizilen bir buz dağı üzerinde tartışılır. Metinde görülen nedir? Görünenin arkasında ne bulunmaktadır.

Örneğin ilköğretim çocuklarında internet kullanımı ile ilgili bir sorunu içeren gazete haberi okunur. Patolojik internet kullanımının sonuçlarına işaret eden haberdeki görünen etkiler ve altında yatan nedenler buz dağı üzerinde tartışılabilir. Yine benzer

bir şekilde evden kaçan bir çocuğun hikâyesini anlatan bir şiir üzerinde çalışırken bu teknik kullanılabilir. Görünen nedenler ve görünenin altında yatabilecek nedenler bu teknik yoluyla ayrıştırılarak somut hale getirilebilir. Bu teknik özellikle hayat bilgisi ve sosyal bilgiler derslerinde çok etkilidir (Akar, Somers, 2012: 37).

2.6.5.30. Sevgili Günlük

Bu yöntem rollerin düşünce ve duygu bakımından kağıda yazılmasından dolayı önem arz etmektedir. Akar (2012) bu konuya ilişkin şu ifadeleri kullanmıştır:

Hansel ve Gretel masalındaki kahraman Gretel, akşam üvey annesinin onları ormana göndereceğini ve ormanda kaybolmaları için plan yaptığını duyar. Gretel, o gece günlüğüne neler yazar? Bu teknik, rol içinde yazma tekniği ile ilişkilidir. Bu teknik, öğrencinin rol içinde yaşadığı bir günün kendi içinde hesaplaşmasını sağlayacaktır. Bu nedenle de daha çok duyguların dile getirilmesine yönelik işlev görmekte ve günlüğe yazılanlar bireysel olmaktadır. Öğretmen her öğrencinin rol içinde yazdığı günlüğü tüm gruba okumasını istememeli, sadece gönüllüler okumalıdır.

2.6.5.31. Kukla ve Maske Kullanımı

Maskeler ve kuklalar öğretimin her kademesinde kullanılması beklenen işlevselliği olan bir araç olarak ifade edilmektedir. Eldiven ve parmak kuklalar bu tekniğe verilebilecek en güzel örnekler arasında yer almaktadır. Bu kuklalar genel olarak çocukların ilgisini çekmektedir (Akar, 2012).

2.6.5.32. Gölge Oyunu

Gölge oyunu eğitim ve öğretimden ziyade drama alanından kullanılması beklenen işlevsel ve estetik bir araç olarak ifade edilmektedir. Bununla beraber perdenin arkasında baston, şapka ve ışık gibi kullanılması beklenen nesneler rol kapsamında önem arz etmektedir. Rüya ve kâbus gibi rollerin canlandırılmasında bu teknik aktif olarak kullanılmaktadır. Gölge oyunu dendiğinde genel olarak akıllara Hacivat ve Karagöz gelmektedir (Akar, 2012).

2.6.5.33. Özel Eşyalar

Önemli bir karakter tanıtılırken ya da bir karakter oluşturulurken, o karaktere ait kişisel eşyaların uyarıcı olarak kullanımını ifade etmektedir. Madalyalar, ayakkabılar, kostümler, broşlar, mektuplar, kitaplar, fotoğraflar bu tekniğin kullanımı için uygun objelerdir (Akar, Somers, 2012: 41). Özellikle müze çalışmalarında özel eşyalar çoklukla kullanılmaktadır. Objelere kolay ulaşılması ve hedefe göre birçok obje arasından istenilenlerin seçilmesi olanağı olduğu için özel eşyaların uyarıcılığında tarihten birçok konu canlandırılarak konular ele alınmaktadır.

2.6.5.34. Yeniden Canlandırma

Sınıf içerisinde canlandırılan bir sahnenin tartışılması ya da analiz edilmesi sahnenin tekrarına neden olabilmektedir. İlköğretim aşamalarında hadiselerin detaylı bir şekilde tartışılması aktif bir çalışma alanı olarak değerlendirilmektedir (Akar, 2012).

2.6.5.35. Koro Halinde Konuşma

Öğretmenler sınıfı genel olarak küçük gruplara ayırmaktadır. Bununla beraber metnin hep bir ağızdan okunması istenmektedir. Metnin çocuklar tarafından hazırlanması öğrencilerin istekleri bakımından önem arz etmektedir. Kalabalık sınıflarda ise öğretmenlerin metni hazırlaması daha uygun olarak lanse edilmektedir. Tüm sınıfın aktif olarak değerlendirilmesi için koro halinde konuşma tekniği önemli bir unsur olarak değerlendirilmektedir (Akar, 2012).

2.6.5.36. Sirküler Drama

Yaratıcı drama etkinliklerinde bir karakterin merkezi bir role sahip olması karaktere ilişkin verilerin alınmasına sebep vermektedir. Akar (2012), bu konuya ilişkin *Elif 10 yaşında, çok utangaç, az konuşan, arkadaşlık kurmakta, duygu ve düşüncelerini ifade etmekte zorlanan bir çocuktur. Bu durum onun pek çok açıdan sorun yaşamasına neden olmaktadır açıklaması yapıldıktan sonra öğrencilerin küçük gruplara ayrılması ve Elif'in sorun yaşayabileceği ortamları yaratması istenir. Gruplar planlarını yaptıktan ve kurgularının kısaca anlattıktan sonra öğretmen Elif olarak role girer ve sırayla kesintisiz biçimde her bir grubun doğaçlamasına Elif olarak katılır. Böylece Elif'in hangi ortamlarda ve hangi durumlarda sorun yaşayabileceğine ilişkin, canlı bir fotoroman gibi sunulan doğaçlamalar pek çok alternatif üzerine de öğrencilerin düşünmesini sağlar*

2.6.5.37. Başlık Koyma

Başlık koyma tekniği genel olarak fotoğraf karesi ve donuk imge teknikleri ile beraber kullanılmaktadır. Sınıf içerisinde yer alan grupların belirli bir kareye isim koyması ile beraber teknik gelişim göstermektedir. Sınıf içerisinde “Bu imgeyi en iyi hangi sözcüklerle özetleyebilirsiniz?” ve “Yazarların romanlarına, ressamların tablolarına, şairlerin şiirlerine bir başlık koyması gibi bu imgeye bir isim vermek, başlık koymak isteseydiniz ne derdiniz?” şeklinde sorular sorulabilmektedir.

2.6.5.38. Kağıt Üzerinde Karakter Oluşturma

Yaratıcı drama çalışmalarında hikâyenin merkezi karakteri meydana getirildiğinde karakterle ilgili ayrıntıların çıkarılması gerekmektedir. Bu teknik etkili bir teknik olarak dikkat çekmektedir. Öğretmenin “Bu karakterin kendi içinde yaşadığı duyguları silüet içine, etrafında olup bitenleri dışına yazabilirsiniz.” gibi yönergeleri etkinliğin başlamasına olanak sağlamaktadır. Akar (2012) bu konuya ilişkin şu ifadelerle yer vermiştir: *Örneğin, sınıfa yapılacak drama çalışmasının konusu sokak suçları ise kâğıdın üzerine sokakta meydana gelen bir olay sonucunda yaralanan, bir insanın silüetini çizebilirsiniz. Bu kişinin cinsiyeti, kaç yaşlarında olabileceği, niçin yaralanmış olabileceği, yaralandığı sırada sokakta ne işinin olduğunu vb. sorularla çalışmaya başlayabilirsiniz. Sonrasında bu karakteri, kendi içinde yaşadıklarını silüetin içine, nasıl bir çevrede büyüdüğünü ve etrafında neler olup bittiğini dışına yazmalarını isteyebilirsiniz.*

2.6.5.39. Dramanın Geçtiği Kurgusal Mekânın Oluşturulması

Bu teknik özellikle okul öncesi ile ilköğretim döneminin I. kademesinde çok sık kullanılmaktadır. Teknik; köy, ada, uzay gemisi, denizaltı, dağ eteğinde kurulu şato vb. kurgusal mekânlarda geçen drama çalışmasının somutlaşmasını sağlamaktadır. Diğer yandan da bu mekânı oluşturmaya çalışan öğrencilerin kroki yapma, yönlere göre nesneleri konumlandırma, üç boyutlu kavrama vb. becerileri de işe koşulmuş olacaktır. Öğretmen eldeki olanaklara göre yalnızca kumaş, gazete kâğıtları ve kâğıt kalem kullanılabileceği gibi; tahta bloklar, renkli şeritler, kurdeleler de kullanılabilir (Akar, Somers, 2012: 44).

2.6.5.40. Bir Başkasının Role Girmesi

Öğretmenin role girmesi yöntemi ile benzerlik gösteren bu teknik farklı bir teknik şeklinde algılanmaktadır. Bu tekniğin işlevselliğinin fazla olması ve merak duygusunu artırması bakımından önem arz etmektedir. Tarihi karakterlerle daha fazla çalışan bu teknik çalışmaların odak noktası haline gelebilmektedir (Akar, 2012).

2.6.5.41. Dans Drama

Drama çalışmalarında sıklıkla müzik ya da ritim eşliğinde, düşüncelerin hareket yoluyla ifade edilmesi amacıyla kullanılan bir tekniktir (Akar, Somers, 2012: 30). Isınma çalışmalarıyla birlikte de kullanılabilir. Vücudun çeşitli organları müzikle birlikte hareket ederek çalışmalara kolay katılımı sağlamaktadır.

2.6.5.42. Ses Takibi

Öğrencilerin bedenleri ve kendi sesleri ile ritimler yaratması ve eğitim sırasında bu ritimlerin yakalanması gruba olumlu bir hava katmaktadır. Öğrenciler ritim ve ses elde etmek için çeşitli teknolojik araçlardan da yardım alabilmektedir. Bu duruma Akar (2012) "Arabasıyla seyahat eden bir adam, otoyola çıkabilmek için karanlık ve büyük bir ormandan geçmek zorundadır. Ormandan geçerken duyduğu sesler çok güçlü ve ürkütücüdür." şeklinde örnek vermektedir.

2.6.5.43. Forum Tiyatrosu

İzleyenlerin ya da katılımcıların oyunu izlerken bazı durumlara özen göstermesi gerekmektedir. Bununla beraber izleyicilerin oyunun seyrine etki etmemeleri için forum tiyatro uygulamalarının yönetilmesi gerekmektedir. Forum tiyatrosundaki kurallar aşağıda sıralanmaktadır:

- Karakterlerin ideolojileri ve tutumlarının açık bir şekilde gösterilmesi gerekmektedir.
- Hasım ve kahraman için sahnelerin oluşturulması gerekmektedir.
- Karakterler yalnızca konuşmak yerine çeşitli hareketler de bulunmalıdır.
- Kahramanın yapacağı küçük bir hata başarısızlık olarak sonuçlanabilmektedir.
- Seyirciler aralarında yer değiştirebilmektedir.
- Seyirciler dur diyerek oyuna çeşitli bir yön verilebilmektedir.
- Kahramanın kazanması durumunda hasımın farklı bir seyirci üyeye değişmesi gerekmektedir.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

“Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması” Almanca dil eğitim sürecinde dört temel dil becerisinin gelişmesine nasıl katkı sağlayabilir? sorusu doğrultusunda çalışmanın araştırma süreci başlamıştır. Araştırma sürecinden önce yaratıcı drama ile Almanca öğretimi hakkında araştırma yapılmış ve bilgi toplanmıştır. Sonraki aşamada yaratıcı dramanın derslerde kullanılması amacıyla oturum örneklerinin hazırlanmıştır. Ders örneklerinin oluşturulma sürecinde hazırlanan oturumların hedef kitlenin beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte olmasına özen gösterilmiştir. Bu sebeple oturum örnekleri oluşturma sürecinde materyal tasarlama ilkeleri, ders planı hazırlama kriterleri göz önünde bulundurulmuş ve oturumların eğitici nitelikte olmasına önem verilmiştir. Aynı zamanda örnek oturumlar oluşturulurken hedef kitlenin özelliklerine de önem verilmiştir. Dikkat edilen kriterler: amaç, hedef kitle, hedef kazanım, içerik, oturum süresi, dil, uygulama ve etik değerlere uygunluk olarak sıralanabilir. Hedef kitlenin özellikleri ise Almanca öğretmen adayı olması ve yaratıcı drama ile Almanca öğretiminin dört temel beceriye etkisini değerlendirebilecek nitelikte olması olarak sıralanabilir.

Yaratıcı drama oturumlarının oluşturulmasındaki en temel sebep bu yöntemin her türlü eğitim içeriğine uygun olması, günümüzde eğitim materyali olarak rahatlıkla kullanılabilmesi, eğlenceli ve etkili şekilde kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmesi, bu durumun öğrencileri özellikle dört temel beceriyi geliştirmesine güdülemesidir. Dört temel beceri yabancı dil eğitiminde ön plandadır ve bu sebeple yaratıcı dramanın Almanca öğrenenlerin dört temel becerilerinin geliştirilmesinin dil öğrenme süreçlerini genel anlamda hızlandıracağı düşünüldüğünden örnek drama oturumları hazırlanmıştır. Oturumların hazırlanmasındaki en önemli noktalardan biri ise derse uygun bir materyal olmasıdır.

Almanca öğretmen adaylarının Almanca dört dil becerilerinin yaratıcı drama yöntemiyle geliştirilmesi ile ilgili görüşlerini toplamayı ve analiz etmeyi amaçlayan bu çalışma betimsel tarama modeli kullanılarak desenlenmiştir. Olayları veya durumları tasvir etmeyi amaçlayan araştırmalar betimsel tarama modelinde yapılmış araştırmalardır. Betimsel tarama, geniş gruplar üzerinde yürütülen, gruptaki bireylerin bir olgu ve olayla ilgili görüşlerinin, tutumlarının alındığı, olgu ve olayların betimlenmeye çalışıldığı araştırmalardır (Karakaya 2012, 59).

Çalışmada nicel veri toplama aracı olarak likert ölçeği kullanılmıştır. Yaratıcı drama oturumları uygulanmadan önce katılımcıların yaratıcı drama hakkındaki düşünce ve tutumlarını görmek ve oturumları uyguladıktan sonra ne düşündüklerini ölçmek amacıyla katılımcılara ön test ve son test uygulanmıştır. Katılımcıların düşünce ve tutumlarını belirlemek amacıyla uygulanan ön test ve son test, likert modelde hazırlanmış 30 adet sorudan oluşan ankettir. Ön test uygulandıktan sonra oturumlar katılımcılara tanıtılmış ve uygulanmıştır. Katılımcılara oturumlar aracılığıyla Almanca dört temel dil becerilerini yaratıcı drama yöntemiyle Almanca öğrenimi sürecinde nasıl geliştirebilecekleri anlatılmıştır. Likert modelde anket uygulamalarından sonra katılımcılara yaratıcı drama yönteminin avantajlarını yorumlamaları istenmiştir. Açık uçlu bir sorudan oluşan soru kâğıdı verilerek nitel veriler toplanmıştır. Çalışmada toplanan nicel ve nitel veriler ayrı ayrı betimsel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Çalışmada toplanan nitel veriler katılımcıların verdiği cevapların tekrar sıklığına bakılarak sayılmış ve hesaplanmıştır. Nicel ve nitel veriler ayrı ayrı hesaplanarak analiz edildikten sonra sayı ve yüzde olarak tabloya dönüştürülmüştür. Analiz edildikten sonra tabloda gösterilen veriler çalışmanın bulgular bölümüne eklenmiştir.

3.1. Durum Çalışması

Tek bir durum veya olayın boylamsal olarak derinlemesine incelendiği, sistematik olarak verilerin toplandığı ve gerçek ortamda olup bitenlerin incelendiği yöntemle durum çalışması denmektedir (Subaşı ve Okumuş 2017, 420). Durum

çalışmasında hem nicel hem de nitel veriler bir arada kullanılabilir. Bu yöntem, bir olayı veya durumu derinlemesine incelemek ve olay veya durumun nedenlerini ve sonuçlarını anlamak ve açıklamak için kullanılır. Ozan Leymun, Odabaşı ve Kabakçı Yurdakul (2017), eğitim bilimleri alanında üretilen kuramların uygulanmasında ve uygulamaların geliştirilmesinde durum çalışmasının önemli bir işleve sahip olduğunu belirtmişlerdir.

Cohen, Manion ve Morrison (2000: 184; aktaran Aytaçlı, 2012) eğitim araştırmalarında örnek olay çalışmalarının tercih edilme nedenlerini şu şekilde sıralamaktadır:

- 1) Durum çalışmaları yoluyla elde edilen veriler gerçeklik bağlamında çok güçlüdür.
- 2) Durum çalışmaları, bir olaya veya bir olaydan bir kategoriye genellemeye izin verir.
- 3) Durum çalışmaları, sosyal gerçeklerin en ince ayrıntısına kadar işlenerek derinlemesine özümsemesine olanak tanır.
- 4) Durum çalışmalarının sonuçları doğrudan yorumlanmaya ve kullanıma hazırdır. Bir kişiye, akademik kadroya ya da kuruma yönelik çalışmalar bir "eğitim ortamı" geliştirmeye kadar gidebilir.
- 5) Örnek olay incelemeleri, anlama ve yorumlama açısından diğer araştırma raporlarından daha "kamuya açıktır".

Çalışmanın bu bölümünde örnek olay ele alınmıştır. Diğer bölümde ise Likert tipi ölçekleme tekniği hakkında bilgi verilecektir.

3.2. Likert Ölçekleme Tekniği

Rensis Likert tarafından geliştirilen Likert ölçme tekniği, sosyal bilim

araştırmalarında en yaygın kullanılan ölçekleme tekniklerinden biridir. Amacı bireylerin tutum düzeylerini ölçmektir. Likert ölçeği kısa sürede geliştirilebilen uygulaması kolay ve güvenilir bir tutum ölçeğidir.

Likert tipi ölçek tekniğinde (cevap türleri) puanlamada bilinen ve sıklıkla kullanılan dört farklı puanlama yönteminden söz edilebilir: üç puanlık ölçek puanı, dört puanlık ölçek puanı, beş puanlık ölçek puanı ve yedi puanlık ölçek puanı (Cullins ve Gullione, 200: 74-93; Akt. Bayat 2015, 18). Puanlama skalası, iki zıt nokta arasında sıralama yapılarak oluşturulur. Örneğin; katılıyorum, kısmen katılıyorum, katılmıyorum (üç puan) veya tamamen katılıyorum, katılıyorum, katılmıyorum, kesinlikle katılmıyorum (beş puan). Ölçekteki maddeler belirli bir sırada (en yüksekten en düşüğe, en yüksekten en düşüğe vb.) verilir.

3.3. Betimsel Analiz Yöntemi

Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleriyle elde edilen verilerin önceden belirlenmiş temalara göre özetlenip yorumlanmasını içeren bir nitel veri analizi türüdür (Özdemir 2010, 336). Betimsel analiz yönteminde veriler hazırlanan temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Şimşek ve Yıldırım (2011), betimsel analiz yönteminin amacını, bulguların yorumlanması, düzenlenmesi ve okuyucuya sunulması olarak tanımlamıştır.

Baltacı (2019, 379), betimsel analizin betimsel analiz için çerçeve oluşturma, tematik çerçeveye göre veri işleme, bulguları tanımlama ve bulguları yorumlama olmak üzere dört aşamalı bir süreçten oluştuğunu belirtmektedir.

3.3.1. Betimsel Analiz İçin Çerçeve Oluşturma

Araştırma sorularına, araştırmanın kavramsal çerçevesine veya görüşme ve/veya gözlemin içerdiği boyutlara dayalı olarak veri analizi için bir çerçeve oluşturulur (Karataş 2017, 78). Hazırlanan çerçeveden elde edilen veriler işlenir ve düzenlenir.

3.3.2. Tematik Çerçeveye Göre Verilerin İşlenmesi

Bu aşamada elde edilen veriler önceden oluşturulan çerçeveye göre okunur ve düzenlenir (Karataş 2017, 79). Bu aşamada, veriler mantıksal olarak bir araya getirilir.

3.3.3. Bulguların Tanımlanması

Bulguların tanımlanması aşamasında, düzenlenmiş veriler tanımlanır ve gerektiğinde doğrudan alıntılarla desteklenir (Baltacı 2019, 379).

3.3.4. Bulguların Yorumlanması

Bulguların yorumlanması, çalışmada açıklanan bulguların yorumlanmasıdır. Bulguların yorumlanması sırasında tanımlanan bulgular açıklanır, ilişkilendirilir ve yorumlanır (Baltacı 2019, 379).

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bulgular “Ön Test” ve “Son Test” olarak tablolarda art arda belirtilmiştir.

4.1. Katılımcılar Olarak 1. Sınıfların Ön Test ve Son Test Bulguları

Tezin bu bölümünde katılımcılar olarak 1. sınıf A ve B gruplarının ön test ve son test verileri sunulmuştur. Sunulan bu bulgular 3 temel başlık altında incelenmiştir.

- Yaratıcı Drama ve Dil Eğitimine Yönelik Sorular(1-10) - Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitimine Yönelik Sorular(11-20) - Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorular(21-30)	Katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Katılmıyorum	
N:17 A GRUBU ÖN TEST	%	Kişi	%	Kişi	%	Kişi
1.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılır.	70,59	12	29,41	5	-	-
2.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha pratik kazandırılır.	94,12	16	5,88	1	-	-
3.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha esnek kazandırılır.	76,47	13	23,53	4	-	-
4.Yaratıcı Drama yöntemiyle dört temel beceri eş zamanlı olarak kazanılmaktadır.	35,29	6	64,71	11	-	-
5.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler aktif değildir .	-	-	11,76	2	88,24	-
6.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenirler.	88,24	15	11,76	2	-	-
7.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetileri gelişir.	76,47	13	23,53	4	-	-
8.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetileri gelişir.	100	17	-	-	-	-
9.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetileri gelişir.	88,24	15	11,76	2	-	-
10. Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde iletişim kurmayı sağlar.	88,24	15	11,76	2	-	-
11. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteği artar.	76,47	13	23,53	4	-	-
12.Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlar.	88,24	15	5,88	1	-	-

13.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimleri öğrenilir.	70,59	12	29,41	5	-	-
14.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile hakim olunur.	52,94	9	47,06	8	-	-
15.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu artırır.	82,35	14	17,65	3	-	-
16.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile karşı özgüven duygusu gelişir.	82,35	14	17,65	3	-	-
17.Yaratıcı Drama yöntemi kalıcı dil öğrenimini sağlar.	52,94	9	41,18	7	5,88	-
18.Yaratıcı Drama yöntemi hedef dili aktif kullanma imkânı sağlar.	94,12	16	5,88	1	-	-
19.Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimini olumlu etkiler.	100	17	-	-	-	-
20.Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimine katkı sağlamaz.	-	-	-	-	100	
21.Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkânı sağlar.	82,35	14	17,65	3	-	-
22.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil eder.	52,94	9	41,18	7	5,88	1
23.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar ders içi verimlilikte artış sağlar.	82,35	14	17,65	3	-	-
24.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici değildir.	-	-	23,53	4	76,47	13
25.Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırır.	70,59	12	41,18	7	-	-
26.Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilir.	88,24	15	11,76	2	-	-
27.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkânı sağlar.	76,47	13	23,53	4	-	-
28.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlar.	88,24	15	11,76	2	-	-
29.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dili etkili öğretir.	82,35	14	11,76	2	5,88	1
30.Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dil daha rahat bir biçimde anlatılır.	82,35	14	17,65	3	-	-

Tablo:2 (1. Sınıf A Grubu Ön Test Sorularına Dair Yüzdelik Dilimde Gösteren Veriler)

- Yaratıcı Drama ve Dil Eğitimine Yönelik Sorular(1-10) - Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitimine Yönelik Sorular(11-20) - Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorular(21-30)	Katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Katılmıyorum	
N:17 A GRUBU SON TEST	%	Kişi	%	Kişi	%	Kişi
1.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılır.	88,24	15	5,88	1	5,88	1
2.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha pratik kazandırılır.	82,35	14	17,65	3	-	-
3.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha esnek kazandırılır.	88,24	15	11,76	2	-	-
4.Yaratıcı Drama yöntemiyle dört temel beceri eş zamanlı olarak kazanılmaktadır.	82,35	14	11,76	2	5,88	1
5.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler aktif değildir.	-	-	5,88	1	94,12	16
6.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenirler.	100	17	-	-	-	-
7.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetileri gelişir.	94,12	16	5,88	1	-	-
8.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetileri gelişir.	94,12	16	5,88	1	-	-
9.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetileri gelişir.	94,12	16	5,88	1	-	-
10. Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde iletişim kurmayı sağlar.	94,12	16	5,88	1	-	-

11. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteği artar.	70,59	12	29,41	5	-	-
12. Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlar.	94,12	16	5,88	1	-	-
13. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimleri öğrenilir.	70,59	12	29,41	5	-	-
14. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile hakim olunur.	58,83	10	29,41	5	11,76	2
15. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu artırır.	88,24	15	11,76	2	-	-
16. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile karşı özgüven duygusu gelişir.	88,24	15	11,76	2	-	-
17. Yaratıcı Drama yöntemi kalıcı dil öğrenimini sağlar.	70,59	12	17,65	3	11,76	2
18. Yaratıcı Drama yöntemi hedef dili aktif kullanma imkanı sağlar.	100	17	-	-	-	-
19. Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimini olumlu etkiler.	100	17	-	-	-	-
20. Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimine katkı sağlamaz.	-	-	5,88	1	94,12	16
21. Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlar.	88,24	15	11,76	2	-	-
22. Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil eder.	82,35	14	17,65	3	-	-
23. Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar ders içi verimlilikte artış sağlar.	94,12	16	5,88	1	-	-
24. Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici değildir.	-	-	23,53	4	76,47	13
25. Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırır.	76,47	13	23,53	4	-	-
26. Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilir.	88,24	15	11,76	2	-	-
27. Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlar.	88,24	15	11,76	2	-	-
28. Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlar.	94,12	16	5,88	1	-	-
29. Yaratıcı Drama eğitimi hedef dili etkili öğretir.	82,35	14	11,76	2	5,88	1
30. Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dil daha rahat bir biçimde anlatılır.	94,12	16	5,88	1	-	-

Tablo:3(1. Sınıf A Grubu Son Test Sorularına Dair Yüzdelik Dilimde Gösteren Veriler)

- Yaratıcı Drama ve Dil Eğitimine Yönelik Sorular(1-10) - Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitimine Yönelik Sorular(11-20) - Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorular(21-30)	Katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Katılmıyorum	
N:20 B GRUBU ÖN TEST	%	Kişi	%	Kişi	%	Kişi
1. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılır.	85	17	10	2	5	1
2. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha pratik kazandırılır.	90	18	5	1	5	1
3. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha esnek kazandırılır.	65	13	30	4	5	1
4. Yaratıcı Drama yöntemiyle dört temel beceri eş zamanlı olarak kazanılmaktadır.	40	8	50	10	10	2
5. Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler aktif değildir.	-	-	95	19	5	1
6. Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenirler.	90	18	5	1	5	1
7. Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetileri gelişir.	55	11	40	8	5	1
8. Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetileri gelişir.	85	17	10	2	5	1
9. Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetileri gelişir.	85	17	10	2	5	1
10. Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde iletişim kurmayı sağlar.	90	18	-	-	10	2

11. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteği artar.	65	13	10	2	25	5
12.Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlar.	80	16	15	3	5	1
13.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimleri öğrenilir.	85	17	10	2	5	1
14.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile hakim olunur.	70	14	25	5	5	1
15.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu artırır.	70	14	25	5	5	1
16.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile karşı özgüven duygusu gelişir.	75	15	20	4	5	1
17.Yaratıcı Drama yöntemi kalıcı dil öğrenimini sağlar.	55	11	35	7	10	2
18.Yaratıcı Drama yöntemi hedef dili aktif kullanma imkanı sağlar.	85	17	10	2	5	1
19.Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimini olumlu etkiler.	90	18	5	1	5	1
20.Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimine katkı sağlamaz.	-	-	-	-	100	20
21.Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlar.	95	19	-	-	5	1
22.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil eder.	70	14	25	5	5	1
23.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar ders içi verimlilikte artış sağlar.	90	18	5	1	5	1
24.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici değildir.	5	1	20	4	75	15
25.Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırır.	70	14	25	5	5	1
26.Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilir.	70	14	25	5	5	1
27.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlar.	60	12	35	7	5	1
28.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlar.	80	16	10	2	10	2
29.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dili etkili öğretir.	90	18	5	1	5	1
30.Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dil daha rahat bir biçimde anlatılır.	75	15	10	2	15	3

Tablo:4 (1. Sınıf B Grubu Ön Test Sorularına Dair Yüzdelik Dilimde Gösteren Veriler)

- Yaratıcı Drama ve Dil Eğitimine Yönelik Sorular(1-10) - Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitimine Yönelik Sorular(11-20) - Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorular(21-30)	Katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Katılmıyorum	
N:20 B GRUBU SON TEST	%	Kişi	%	Kişi	%	Kişi
1.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılır.	90	18	5	1	5	1
2.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha pratik kazandırılır.	90	18	10	2	-	-
3.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha esnek kazandırılır.	100	20	-	-	-	-
4.Yaratıcı Drama yöntemiyle dört temel beceri eş zamanlı olarak kazanılmaktadır.	85	17	10	2	5	1
5.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler aktif değildir.	-	-	-	-	100	20
6.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenirler.	95	19	5	1	-	-
7.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetileri gelişir.	90	18	10	2	-	-
8.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetileri gelişir.	100	20	-	-	-	-
9.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetileri gelişir.	90	18	10	2	-	-
10. Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde iletişim kurmayı sağlar.	100	20	-	-	-	-

11. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteği artar.	90	18	10	2	-	-
12.Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlar.	100	20	-	-	-	-
13.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimleri öğrenilir.	80	16	20	4	-	-
14.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile hakim olunur.	85	17	10	2	5	1
15.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu artırır.	90	18	10	2	-	-
16.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile karşı özgüven duygusu gelişir.	90	18	10	2	-	-
17.Yaratıcı Drama yöntemi kalıcı dil öğrenimini sağlar.	80	16	15	3	5	1
18.Yaratıcı Drama yöntemi hedef dili aktif kullanma imkanı sağlar.	90	18	10	2	-	-
19.Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimini olumlu etkiler.	100	20	-	-	-	-
20.Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimine katkı sağlamaz.	5	1	-	-	95	19
21.Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlar.	100	20	-	-	-	-
22.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil eder.	95	19	-	-	5	1
23.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar ders içi verimlilikte artış sağlar.	90	18	10	2	-	-
24.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici değildir.	5	1	5	1	90	18
25.Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırır.	90	18	10	2	-	-
26.Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilir.	90	18	10	2	-	-
27.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlar.	85	17	10	2	5	1
28.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlar.	90	18	10	2	-	-
29.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dili etkili öğretir.	100	20	-	-	-	-
30.Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dil daha rahat bir biçimde anlatılır.	100	20	-	-	-	-

Tablo:5 (1. Sınıf B Grubu Son Test Sorularına Dair Yüzdelik Dilimde Gösteren Veriler)

4.1.1. Yaratıcı Drama, Yabancı Dil Eğitimi ve Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorulara A Grubuna Dair Ön Test Bulguları

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 70,59'u “Yaratıcı drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılır” kısmına katılıyorum cevabını verirken % 29,41'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılabilceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 94,12'si “Yaratıcı drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha pratik kazandırılır.” kısmına katılıyorum cevabını verirken % 5,88'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgilerin daha pratik kazandırılabilceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 76,47'si “Yaratıcı yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha esnek kazandırılır.” kısmına katılıyorum cevabını verirken % 23,53'ü kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgilerin daha esnek kazandırılabilceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 64,71'i “Yaratıcı drama yöntemiyle dört temel beceri eş zamanlı olarak kazanılmaktadır.” kısmına kısmen katılıyorum cevabını verirken % 35,29'u katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle dört temel becerinin eş zamanlı olarak kazandırılabilceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü “Yaratıcı drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler aktif değildir.” kısmına katılmıyorum cevabını verirken % 11,76'sı kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin aktif olabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü “Yaratıcı drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenirler.” kısmına katılıyorum cevabını verirken % 11,76'sı kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 76,47'si “Yaratıcı drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psikomotor yetileri gelişir.” kısmına katılıyorum cevabını

verirken % 23,53'ü kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psikomotor yetilerinin gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 100'ü “Yaratıcı drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetileri gelişir.” kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetilerinin gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü “Yaratıcı drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetileri gelişir.” kısmına katılıyorum cevabını verirken % 11,76'sı kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetilerinin gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü “Yaratıcı drama yöntemi hedef dilde iletişim kurmayı sağlar.” kısmına katılıyorum cevabını verirken % 11,76'sı kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yönteminin hedef dilde iletişim kurmayı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 76,47'si “Yaratıcı drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteği artar.” kısmına katılıyorum cevabını verirken %23,53'ü kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteğinin artabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü “Yaratıcı drama yöntemi hedef dilde yaratıcı olma imkânı sağlar.” kısmına katılıyorum cevabını verirken %5,88'i kısmen

katılıyorum, %5,88'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yönteminin hedef dilde yaratıcı olma imkânı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 70,59'u "Yaratıcı drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimleri öğrenilir." kısmına katılıyorum cevabı verirken %29,41'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimlerinin öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 52,94'ü "Yaratıcı drama yöntemiyle hedef dile hakim olunur." kısmına katılıyorum cevabını verirken % 47,06'sı kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle hedef dile hakim olunabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 82,35'i "Yaratıcı drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu artırır." kısmına katılıyorum cevabını verirken % 17,65'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu artırabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 82,35'i "Yaratıcı drama yöntemiyle hedef dile karşı öz güven duygusu gelişir." kısmına katılıyorum cevabını verirken % 17,65'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle hedef dile karşı öz güven duygusunun gelişilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 52,94'ü "Yaratıcı drama yöntemi kalıcı dil öğrenimini sağlar." kısmına katılıyorum cevabını verirken % 41,18'si kısmen katılıyorum, %5,88'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yönteminin kalıcı dil öğrenimini sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 94,12'si “Yaratıcı drama yöntemi hedef dili aktif kullanma imkanı sağlar.” kısmına katılıyorum, %5,88'i ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yönteminin hedef dili aktif kullanma imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden % 100'ü “Yaratıcı drama yöntemi dil öğrenimini olumlu etkiler.” kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yönteminin dil öğrenimini olumlu etkileyebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön teste katılan 17 öğrenciden %100'ü “Yaratıcı drama yöntemi dil öğrenimine katkı sağlamaz.” kısmına katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yönteminin dil öğrenimine katkı sağladığı sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 17 öğrenciden % 82,35'i „ Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlar. kısmen katılıyorum, %17,65'i ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkânı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 17 öğrenciden % 52,94'ü „ Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil eder.“ kısmına katılıyorum, %41,18'i kısmen katılıyorum, %5,88'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil edebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 17 öğrenciden % 82,35'i „ Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar ders içi verimlilikte artış sağlar. “kısmına katılıyorum, %17,65'i kısmen katılıyorum, %5,88'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı

Drama etkinliklerindeki oyunların ders içi verimlilikte artış sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 17 öğrenciden % 76,47'si „Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici değildir. kısmına katılmıyorum, %23,53'ü ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici olabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 17 öğrenciden % 70,59'u „Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırır. “ kısmına katılıyorum, %41,18'i ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü „Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilir. “ kısmına katılıyorum, %11,76'ı ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 17 öğrenciden %76,47'si „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlar. “ kısmına katılıyorum, %23,53'ü ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 17 öğrenciden %88,24'ü „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlar. “ kısmına katılıyorum, %11,76'sı ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitiminin hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 17 öğrenciden %82,35'i „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dili etkili öğretir.“ kısmına katılıyorum, %11,76'sı kısmen katılıyorum, %5,88'i ise

katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitiminin hedef dili etkili öğretebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 17 öğrenciden %82,35'i „Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dil daha rahat bir biçimde anlatılır.“ kısmına katılıyorum, %17,65'i ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dilin daha rahat bir biçimde anlatılabileceği sonucuna varılmaktadır.

4.1.2. Yaratıcı Drama, Yabancı Dil Eğitimi ve Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorulara A Grubuna Dair Son Test Bulguları

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü „Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılır.*“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 5,88'i kısmen katılıyorum, %5,88'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılabilceği* sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 82,35'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha pratik kazandırılır.*“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 17,65'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgilerin daha pratik kazandırılabilceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü „Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha esnek kazandırılır.*“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 11,76'sı kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgilerin daha esnek kazandırılabilceği* sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 82,35'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle *dört temel beceri eş zamanlı olarak kazanılmaktadır.*“ kısmına katılıyorum cevabını

verirken, % 11,76'sı kısmen katılıyorum, %5,88'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle *dört temel becerinin eş zamanlı olarak* kazandırılabilceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 94,12'si „Yaratıcı Drama yöntemiyle *dil öğreniminde öğrenciler aktif değildir.*“ kısmına katılmıyorum cevabını verirken, % 5,88'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin aktif *olabileceği* sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 100'ü „Yaratıcı Drama yöntemiyle *dil öğreniminde öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenirler.*“ kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 94,12'si „Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetileri gelişir.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 5,88'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetilerinin gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son teste katılan 17 öğrenciden % 94,12'si yaratıcı drama yöntemiyle “Dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetileri gelişir.” kısmına katılıyorum cevabını verirken %5,88'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetilerinin gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 94,12'si „Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetileri gelişir.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %5,88'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetilerinin gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 94,12'si „Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde iletişim kurmayı sağlar.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %5,88'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin hedef dilde iletişim kurmayı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden %70,59'u „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteği artar.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %29,41'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteğinin artabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden %94,12'si „Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlar.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %5,88'i ise kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden %70,59'u „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimleri öğrenilir.“ kısmına katılıyorum cevabı verirken, %29,41'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimlerinin öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 58,82'si „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile hakim olunur.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %29,41'i kısmen katılıyorum, %11,74'ü ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile hakim olunabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu artırır,“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 11,76'sı kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu arttırabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile karşı özgüven duygusu gelişir.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 11,76'sı kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile karşı öz güven duygusunun gelişilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 70,59'u „Yaratıcı Drama yöntemi kalıcı dil öğrenimini sağlar.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 17,65'i kısmen katılıyorum, %11,76'sı ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin kalıcı dil öğrenimini sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 100'ü „Yaratıcı Drama yöntemi hedef dili aktif kullanma imkanı sağlar.“ kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin hedef dili aktif kullanma imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 100'ü „Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimini olumlu etkiler.“ kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin dil öğrenimini olumlu etkileyebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 94,12'si „Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimine katkı sağlamaz.“ kısmına katılmıyorum, %5,88'i ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin dil öğrenimine katkı sağladığı sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü „Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlar.“ kısmına katılıyorum, %11,76'sı ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 82,35'ü „Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil eder.“ kısmına katılıyorum, %17,65'i ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil edebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 94,12'si „Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar ders içi verimlilikte artış sağlar.“ kısmına katılıyorum, %5,88'i ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunların ders içi verimlilikte artış sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 76,47'si „Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici değildir. “ kısmına katılmıyorum, %23,53'ü ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici olabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 76,47'si „Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırır. “ kısmına katılıyorum, %23,53'ü ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü „Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilir. “ kısmına katılıyorum, %11,76'ı ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden % 88,24'ü „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlar. “ kısmına katılıyorum, %11,76'ı ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden %94,12'si „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlar.“ kısmına katılıyorum, %5,88'i ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitiminin hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden %82,35'i „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dili etkili öğretir.“ kısmına katılıyorum, %11,76'sı kısmen katılıyorum, %5,88'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitiminin hedef dili etkili öğretebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 17 öğrenciden %94,12'si „Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dil daha rahat bir biçimde anlatılır.“ kısmına katılıyorum, %5,88'i ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dilin daha rahat bir biçimde anlatılabileceği sonucuna varılmaktadır.

4.1.3. Yaratıcı Drama, Yabancı Dil Eğitimi ve Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorulara B Grubuna Dair Ön Test Bulguları

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden %85'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılır.*“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %10'u kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılabilceği* sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha pratik kazandırılır.*“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %5'i

kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgilerin daha pratik kazandırılılabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 65'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha esnek kazandırılır.*“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 30'u kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgilerin daha esnek* kazandırılılabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 55'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle *dört temel beceri eş zamanlı olarak kazanılmaktadır.*“ kısmına kısmen katılıyorum cevabını verirken, % 40'ı katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle *dört temel becerinin eş zamanlı olarak* kazandırılılabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 95'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle *dil öğreniminde öğrenciler aktif değildir.*“ kısmına kısmen katılıyorum cevabını verirken, % 5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin aktif *olabileceği* sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama yöntemiyle *dil öğreniminde öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenirler.*“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 5'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 55'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetileri gelişir.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 40'ı kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetilerinin gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 85'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetileri gelişir.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %10'u kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle *dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetilerinin gelişebileceği* sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 85'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetileri gelişir.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %10'u kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetilerinin gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 17 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde iletişim kurmayı sağlar.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 10'u ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin hedef dilde iletişim kurmayı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden %65'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteği artar.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %10'u kısmen katılıyorum, %25'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteğinin *artabileceği* sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden %80'i „Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlar.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %15'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden %85'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimleri öğrenilir.“ kısmına katılıyorum cevabı verirken, %10'u kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama

yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimlerinin öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 70'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile hakim olunur.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 25'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile hakim olunabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 70'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu artırır.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 25'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu arttırabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 75'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile karşı özgüven duygusu gelişir.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 20'si kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile karşı öz güven duygusunun gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 55'i „Yaratıcı Drama yöntemi kalıcı dil öğrenimini sağlar.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 35'i kısmen katılıyorum, %10'u ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin kalıcı dil öğrenimini sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 85'i „Yaratıcı Drama yöntemi hedef dili aktif kullanma imkanı sağlar.“ kısmına katılıyorum, %10'u kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin hedef dili aktif kullanma imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimini olumlu etkiler.“ kısmına katılıyorum, %5'i kısmen katılıyorum, %5'i ise

katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin dil öğrenimini olumlu etkileyebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 100'ü „Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimine katkı sağlamaz.“ kısmına katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin dil öğrenimine katkı sağladığı sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden %95'i „Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlar.“ kısmına katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 70'i „Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil eder.“ kısmına katılıyorum, %25'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil edebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar ders içi verimlilikte artış sağlar.“ kısmına katılıyorum, %5'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunların ders içi verimlilikte artış sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 75'i „Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici değildir.“ kısmına katılmıyorum, %20'si kısmen katılıyorum, %5'i ise katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici olabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 70'i „Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırır.“ kısmına katılıyorum,

%25'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden % 85'i „Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilir.“ kısmına katılıyorum, %10'u kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden %60'ı „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlar. “ kısmına katılıyorum, %35'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden %80'i „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlar. “ kısmına katılıyorum, %10'u kısmen katılıyorum, %10'u ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitiminin hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden %90'ı „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dili etkili öğretir.“ kısmına katılıyorum, %5'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitiminin hedef dili etkili öğretebileceği sonucuna varılmaktadır.

Ön Test'e katılan 20 öğrenciden %75'i „Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dil daha rahat bir biçimde anlatılır.“ kısmına katılıyorum, %10'u kısmen katılıyorum, %15'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dilin daha rahat bir biçimde anlatılabileceği sonucuna varılmaktadır.

4.1.4. Yaratıcı Drama, Yabancı Dil Eğitimi ve Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorulara B Grubuna Dair Son Test Bulguları

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılır.*“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 5'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre yaratıcı drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılabilceği* sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha pratik kazandırılır.*“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 10'u kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgilerin daha pratik kazandırılabilceği* sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 100'ü „Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgiler daha esnek kazandırılır.*“ kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle *hedef dile ait yeni bilgilerin daha esnek kazandırılabilceği* sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 85'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle *dört temel beceri eş zamanlı olarak kazanılmaktadır.*“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 10'u kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle *dört temel becerinin eş zamanlı olarak kazandırılabilceği* sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden %100'ü „Yaratıcı Drama yöntemiyle *dil öğreniminde öğrenciler aktif değildir.*“ kısmına katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle *dil öğreniminde öğrencilerin aktif olabileceği* sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 95'i „*Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenirler.*“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %5'i ise kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetileri gelişir.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 10'u kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetilerinin gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 100'ü „Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetileri gelişir.“ kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle *dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetilerinin gelişebileceği* sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetileri gelişir.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %10'u kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetilerinin gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 100'ü „Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde iletişim kurmayı sağlar.“ kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin hedef dilde iletişim kurmayı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden %90'ı „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteği artar.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %10'u kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteğinin artabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden %100'ü „Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlar.“ kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden %80'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimleri öğrenilir.“ kısmına katılıyorum cevabı verirken, %20'si kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimlerinin öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 85'i „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile hakim olunur.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, %10'u kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile hakim olunabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu artırır.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 10'u kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu arttırabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile karşı öz güven duygusu gelişir.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 10'u kısmen katılıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile karşı özgüven duygusunun gelişebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 80'i „Yaratıcı Drama yöntemi kalıcı dil öğrenimini sağlar.“ kısmına katılıyorum cevabını verirken, % 15'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum demiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin kalıcı dil öğrenimini sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden %90'ı „Yaratıcı Drama yöntemi hedef dili aktif kullanma imkanı sağlar.“ kısmına katılıyorum, %10'u ise kısmen katılıyorum

cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin hedef dili aktif kullanma imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 100'ü „Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimini olumlu etkiler.“ kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin dil öğrenimini olumlu etkileyebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 95'i „Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimine katkı sağlamaz.“ kısmına katılmıyorum, %5'i ise katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama yönteminin dil öğrenimine katkı sağladığı sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 100'ü „ Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlar. “ kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 95'i „ Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil eder.“ kısmına katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil edebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 89,47'si „ Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar ders içi verimlilikte artış sağlar.“ kısmına katılıyorum, %10,53'ü ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunların ders içi verimlilikte artış sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „ Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici değildir. “ kısmına katılmıyorum, % 5'i kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı

Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici olabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırır. “ kısmına katılıyorum, %10'u ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 90'ı „Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilir. “ kısmına katılıyorum, %10'u ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden % 85'i „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlar. “ kısmına katılıyorum, %10'u ise kısmen katılıyorum, %5'i ise katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden %90'ı „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlar. “ kısmına katılıyorum, %10'u ise kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitiminin hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlayabileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden %100'ü „Yaratıcı Drama eğitimi hedef dili etkili öğretir.“ kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya göre Yaratıcı Drama eğitiminin hedef dili etkili öğretebileceği sonucuna varılmaktadır.

Son Test'e katılan 20 öğrenciden %100'ü „Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dil daha rahat bir biçimde anlatılır.“ kısmına katılıyorum cevabını vermiştir. Bu bulguya

göre Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dilin daha rahat bir biçimde anlatılabileceği sonucuna varılmaktadır.

TABLO:6 A VE B GRUBU ÖN TEST – SON TEST VERİLERİ YÜZDELİK DİLİMİ

- Yaratıcı Drama ve Dil Eğitimine Yönelik Sorular(1-10) - Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitimine Yönelik Sorular(11-20) - Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorular(21-30)	Ön Test		Son Test		Fark	
N:37 A VE B GRUBU ÖN TEST - SON TEST	%	Kişi	%	Kişi	%	Kişi*
1.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılır.	77,79	19	89,12	33	11,33	14
2.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha pratik kazandırılır.	92,065	34	86,17	32	5,89	-2
3.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait yeni bilgiler daha esnek kazandırılır.	70,70	26	94,12	35	23,42	9
4.Yaratıcı Drama yöntemiyle dört temel beceri eş zamanlı olarak kazanılmaktadır.	57,35	21	83,67	31	26,32	10
5.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler aktif değildir.	91,62	34	97,06	36	5,44	2
6.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenirler.	89,12	33	97,50	36	8,38	3
7.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetileri gelişir.	65,73	24	92,06	34	26,33	12
8.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetileri gelişir.	92,50	34	97,06	36	4,56	2
9.Yaratıcı Drama yöntemiyle dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetileri gelişir.	86,60	32	92,06	34	5,46	2
10. Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde iletişim kurmayı sağlar.	89,12	33	97,06	36	7,94	3
11. Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme isteği artar.	70,73	26	80,29	30	9,56	4
12.Yaratıcı Drama yöntemi hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlar.	91,18	31	97,06	36	5,88	5
13.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile ait farklı konuşma biçimleri öğrenilir.	70,59	29	75,29	28	4,7	-1
14.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile hâkim olunur.	55,88	23	71,90	27	16,02	4
15.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dili öğrenme motivasyonunu artırır.	85,29	28	89,12	33	3,83	5
16.Yaratıcı Drama yöntemiyle hedef dile karşı özgüven duygusu gelişir.	85,29	29	89,12	33	3,83	4
17.Yaratıcı Drama yöntemi kalıcı dil öğrenimini sağlar.	61,76	20	75,29	28	5,88	8
18.Yaratıcı Drama yöntemi hedef dili aktif kullanma imkânı sağlar.	97,06	36	95	35	2,06	-1
19.Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimini olumlu etkiler.	100	37	100	37	-	-
20.Yaratıcı Drama yöntemi dil öğrenimine katkı sağlamaz.	97,06	37	94,56	35	2,50	-1
21.Yaratıcı drama faaliyetleri grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlar.	88,67	33	94,12	35	5,45	2
22.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil eder.	61,47	23	88,67	33	27,20	10
23.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar ders içi verimlilikte artış sağlar.	86,17	32	92,06	33	5,89	1
24.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar öğrenciler için ilgi çekici değildir.	75,73	28	83,23	31	7,50	3
25.Yaratıcı Drama etkinlikleri kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırır.	70,29	26	83,23	31	12,94	5
26.Yaratıcı Drama etkinlikleri aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilir.	79,12	29	89,12	33	10	4
27.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkânı sağlar.	68,23	25	86,60	32	18,37	7
28.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlar.	84,12	31	92,06	34	7,94	3

29.Yaratıcı Drama eğitimi hedef dili etkili öğretir.	86,17	32	91,17	34	5	2
30.Yaratıcı Drama eğitimiyle hedef dil daha rahat bir biçimde anlatılır.	78,67	29	97,06	36	18,39	7

Tablo: 6 (1. Sınıf A ve B Gruplarını Yüzdelik Dilimde Gösteren Ön Test – Son Test Verileri)

Likert tipli anket olan ön test ve son test uygulandıktan sonra elde edilen veriler karşılaştırılmış ve yaratıcı drama yönteminin Almanca öğretiminde kullanılmasının faydalı olduğu sonucuna varılmıştır. 1. Sınıf A ve B Gruplarını Yüzdelik Dilimde Gösteren Ön Test – Son Test Verileri tablo 6’da karşılaştırmalı olarak sunulmuştur.

4.1.5. Yaratıcı Drama ve Almanca Dil Becerilerinin Gelişimine Yönelik Nitel Veriler

Likert tipli anket olan ön test ve son test uygulandıktan sonra elde edilen verilerin güvenilirliğini artırmak ve verileri doğrulamak amacıyla nitel doküman analizi yapılmıştır. Dokümantasyon çalışmasında belirlenen Almanca dört temel becerisinin gelişimine ilişkin nitel veriler Tablo 7’de gösterilmektedir:

Yaratıcı Drama ve Almanca Dil Becerilerinin Gelişimine Yönelik Nitel Veriler						
Soru Alanları	Kodlanan Alt Başlıklar					
	Öğrenci Motivasyonu ve Dikkat Çekme	Almanca Dil Becerilerindeki Gelişim	Öğretim Yöntemi Olarak Yaratıcı Dramanın Avantajları	Yaparak yaşayarak Dil Öğrenmede Yaratıcı Drama	Öz güvenli olmada Yaratıcı Dramanın rolü	Ort.
Frq	29	28	25	22	20	24,8
%	78,38	75,68	67,57	59,46	54,05	67,02

Tablo 7: (Yaratıcı Drama ve Almanca Dil Becerilerinin Gelişimine Yönelik Nitel Verileri Yüzdelik Dilimde Gösteren Veriler)

Nitel verilerin ölçülmesine yönelik çıkan çalışmada %67,02'lik bir ortalama değer elde edilmiş; öğrenci motivasyonu ve dikkat Çekme %78,38, Almanca dil becerilerindeki gelişim %75,68, öğretim yöntemi olarak yaratıcı dramının avantajları %67.57, yaparak yaşayarak dil öğrenmede yaratıcı drama %59,46 ve öz güvenli olmada yaratıcı dramının rolü %54,05 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca dil öğrenmeye yeni bakış açıları öğretir %13, etkileşimli öğrenme %12, alışılmışın dışında ders %11, modern zengin anlatım %10 gibi daha düşük frekansta nitel veri kodlamaları da tespit edilmiştir.

Bu sonuçları açıklamak amacıyla alınmış bazı öğrenci görüşlerine aşağıda yer verilmiştir. Katılımcı görüşlerinin kodlanmış olarak sunulması, nitel verileri ve çalışmayı daha somut hale getirecek ve anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Seçilen Nitel ifadeler (12 Erkek 25 Kız Öğrenci)

E.Ö.8 -Erkek Öğrenci 8 kodunu ifade eder; K.Ö.10: Kız Öğrenci 10 nolu kodlamayı ifade eder.

1. Öğrenci Motivasyonu ve Dikkat Çekme:

E.Ö.4: Almanca dil öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanılması öğrencinin motivasyonunu artırıp, öğrenciyi dil öğrenimine dahil eder, bu yüzden çoğu bariyeri kaldırır.

K.Ö.15: Dil öğrenme zorlu bir süreçtir ve etkili yöntemler kullanılmadığı müddetçe süreç zorlaşır ve öğrenciler motivasyonunu yitirebilir.

K.Ö.24: Derse isteği ve motivasyonu olmayan öğrencileri bile çekecektir.

1. Almanca Dil Becerilerindeki Gelişim:

E.Ö.11: Dili öğrenmede kolaylık yaşadım. Konuşma, okuma ve dinleme becerilerim öncesine göre daha hızlı gelişti.

K.Ö.4: Beni dil öğrenmeye motive ederek 4 yönden birden dil bilgimi pratik yaparak artırdı.

K.Ö.18: Almanca dil öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanılması ders içi verimliliğimi artırarak, kelime öğrenmemi ve kendimi iyi ifade etmemi sağladı.

2. Öğretim Yöntemi Olarak Yaratıcı Dramanın Avantajları:

K.Ö.20 Bu eğitim yöntemi dili aktif olarak günlük hayatımızda kullanmamızı sağlar.

E.Ö.9: Öğrencilerin stres altında zorlanarak öğrenmeye çalıştığı hiçbir bilgi olumlu sonuç göstermez. Eğlendirerek ve dili sevdirek öğrenme hızı artırılabilir. Böylece öğrenciler basit bir paragraf okurken veya konuşma yaparken çekinmeden kendini ifade eder.

K.Ö.14: Görsel, işitsel ve fiziksel etkinliklerle bilgiler daha kalıcı hale gelir.Öğrenme isteğini artırır.

3. Yapararak yaşayarak Dil Öğrenmede Yaratıcı Drama:

E.Ö.2: Tamamen eğlenerek, hiç sıkılmadan aktiviteler yaptık. Bu sayede ilgi çekici halde yeni bilgiler öğrendim.

K.Ö.24: Etkinlikleri yaparken çok eğlendim, sınıf ortamında daha çok kaynaştık. Herkes eşitti, hiç çekinmedim.

K.Ö.8: Şu ana kadar görmediğim bir öğretim yöntemiymi açıcası. Ama keşke şu ana kadar bu şekilde öğretilseydi. Bence çok etkiliydi.

4. Öz güvenli olmada Yaratıcı Dramanın rolü:

E.Ö.12: Özellikle yeni bir dili edinmeye çalışan utangaç ve kendine bu konuda tam olarak güvenemeyen öğrencilerin kendine gelişimi ve özgüven edinimi konusunda yardımcı olacağını düşünüyorum.

K.Ö.9: Almanca konuşmaya çekinen ve motivasyonumu sürdürmekte zorlanan biriydim.

K.Ö.11: Sosyal etkinliklerde çekimserliğimi yıktım ve daha öz güvenli , telaffuz sorunu yaşamaktan korkmadan konuştum.

BÖLÜM 5

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Günümüzde birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da çağa göre sürekli değişim ve gelişmelerin olduğu görülmektedir. Bunun doğal bir sonucu olarak öğrenenler için bu değişim ve gelişime uygun en etkili öğretim yöntemlerinin neler olduğu her geçen gün yeni baştan araştırılmakta ve farklı yöntemler denenmektedir. Bu araştırmada Almanca öğrenen yetişkinler üzerinde durulmuş, Almanca dışındaki dillerin öğretiminde özellikle de İngilizce öğretiminde yaygın olarak kullanılan yaratıcı drama yönteminin Almanca öğrenimine sağlayabileceği yararlar incelenmiş ve Sinisi'nin (2009) belirttiği gibi geleneksel dil öğretim metotlarının yanı sıra ve onlardan farklı olarak, yaratıcı drama yönteminin Almanca dil öğretiminde uygulandığında öğrencilere öğrenilen dili sevdirdiği ve Almancayı öğrenmeye ilişkin ilgilerini çekmeye katkıda bulunduğu, bu noktada yaratıcı drama yönteminin Almancayı kolay öğrenmelerine yardımcı olduğu ve öğrencilere geleneksel öğretim yaklaşımıyla kazandırılması mümkün olmayan pek çok niteliği kazandırabileceği noktasında faydalı olacağı sonucuna varılmıştır.

Bu çalışma kapsamında gerçekleştirilen literatur taraması sonucunda yaratıcı drama yönteminin ele alındığı çalışmaların ağırlıklı olarak kitap ve yayınlanmış tez şeklinde olduğu sonucuna varılmış, ilgili kitap ve tezlerde daha çok İngilizce öğretiminde yaratıcı drama üzerinde durulduğu gözlemlenmiştir. Her ne kadar Almanca ve Türkçe yazılmış kaynaklara rastlanılmışsa çalışmaların çoğunun İngilizce dilinde kaleme alındığı görülmüş, bu sebeple kaynakçada Almanca yazılmış çok az sayıda kaynağa yer verilebilmiştir. Veriler kitap ve tezlerde ağırlıklı olarak yaratıcı drama yönetimi ile ilgili teorik bilgilere yer verildiğini veya derleme niteliğinde

olduğunu göstermiş, son yıllarda kitap ve tezler yanı sıra makale ve bildirilerde uygulamalı çalışmalara da yer verildiğini ortaya koymuştur. Uygulamalı çalışmalar arasında yaratıcı drama yöntemiyle Almanca öğretimi ile ilgili çalışmaların da bulunduğu görülmüş ancak bu çalışmaların İngilizce öğretimi konusundaki çalışmalara oranla sayıca oldukça az olduğu sonucuna varılmıştır.

Doküman incelemesi sonucunda yaratıcı drama ile ilgili olduğu belirlenen çalışmalarda genel olarak yaratıcı drama yöntemi ile ilgili öğrencilerin dil becerileri üzerinde olumlu etki yarattığı (Bkz. Özgür, 2018), yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin dört temel dil becerilerinin gelişimine daha yüksek katkı sağladığı (Bkz. Tutuman, 2011), yaratıcı drama yönteminin eleştirel düşünme eğilimine, yansıtıcı düşünme düzeyine ve öğrencilerin dil dersine yönelik tutumlarına olumlu etki ettiği (Bkz. Akın, 2016) ifade edildiği görülmüştür. Bunun yanı sıra yurt dışında yapılan çalışmalarda sınıfta bir müfredat dahilinde yaratıcı dramanın kullanımı ile deneyimsel öğrenmenin desteklenebileceği ve geliştirilebileceği ve öğrenci odaklı bir sürecin gerçekleştirilebileceği belirtilmiştir (Bkz. Annarella, 1992). Bu yöntemin öğrencilerin farklı düşünme becerilerini, yaratıcılıklarını, bilişsel düşünme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabileceği gibi aynı zamanda sözlü ve yazılı iletişim becerilerinin gelişimini de teşvik edebileceğine dikkat çekilmiştir. Böttger ve Bührig (2000) yaratıcı dramanın derslerde kullanılmasıyla kişinin kendi mesleki bilgilerini kullanması yanı sıra, kişinin kendi ve yabancı kültürel algıları hakkında bilgi alışverişinde bulunmasına olanak sağladığını ve dolayısıyla derslerin öğrenci odaklı bir şekilde gerçekleşebileceğini ifade etmişlerdir. Sinisi (2009) ise çalışmasında katılımcıların yaratıcı drama etkinlikleri ile daha yüksek düzeyde öz güven ve empati kazandığını ifade etmiştir.

Bu çalışma kapsamında drama etkinliği öncesi gerçekleştirilen ön test ve drama etkinliği sonrası uygulanan son test ile elde edilen veriler ve öğrencilerin açık uçlu sorulara “Motivasyonumu artırdı.”, “Ders içi etkinlikler çok dikkatimi çekti.”, “Derse isteğim arttı.” ve “Dört temel becerim eskiye oranla daha hızlı gelişti.” şeklinde verdikleri cevaplar, Lütge’nin (2007), Sinisi’nin (2009) alışlagelmiş derslere oranla yaratıcı dramanın kullanıldığı derslerde “daha keyifli ve daha hızlı bir öğrenmenin

gerçekleştiği iddiasını” Adıgüzel (2017) ve Tutuman’ın (2011) yaratıcı dramının öğrencilerde motivasyonu artırdığı, ilgilerini çekmede yardımcı olduğu, kültür aktarımına ve karşılaştırmasına faydası olduğu ve sınıf içi işbirliğini ve etkileşimi sağladığı, çeşitli dil seviyelerine uygulanabileceği ve dil becerilerinin gelişimine katkı sağlayacağı görüşünü büyük ölçüde desteklemiştir. Katılımcılardan, yaratıcı drama yöntemi ile öğrenilen bilgiler **aynı** anda günlük hayat ile ilişkilendirilebildiğinden öğrenmenin daha kalıcı izli olduğuna ve bu yöntemle dile karşı ön yargıların ortadan kalktığına ve dil öğrenmeye ilişkin meraklarının arttığına ilişkin dönütler alınmıştır. Wendy (2008) yaratıcı dramının küçük çocukların dil becerileri üzerinde etkin bir rol oynadığına ve yaratıcı dramının erken çocukluk müfredatına dahil edilmesi gerekliliği üzerinde durmuştur. Bu çalışma kapsamında elde edilen veriler ise yaratıcı dramının yönteminin yetişkinlerde uygulandığında benzer faydalar sağlayacağı sonucunu ortaya koymuştur.

Kardash ve Wright’ın (1987) çalışmalarında yaratıcı dramının dört temel beceri olan okuma, yazma, konuşma, dinleme üzerinde olumlu etki ettiğine ve bu durumun yaş skalasına göre farklılık gösterdiğine değinmişler. Almanca öğretmeni adayları olan Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği Lisans Programı 1. sınıf öğrencileriyle uygulamış olduğumuz ön test ve son testten elde edilen okuma, yazma, konuşma, dinleme becerilerinin geliştirilmesine ilişkin bulgularına bakıldığında Tutuman’ın da (2011) ifade ettiği gibi yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleştirilen derse katılan Almanca öğretmen adaylarının da yaratıcı drama etkinlikleriyle dört temel dil becerisinin kazandırıldığı, geliştirildiği, duyguların daha kolay ifade edildiği, katılımcılar arasında iletişim ve etkileşim halinde olunduğu ve yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleştirilen etkinliklerde hedef dili uygulama imkânı sağlandığı görüşünde oldukları görülmüştür (bkz. Tablo 2, 4, 6 ve Tablo 8). Buradan hareketle yaratıcı drama yönteminin yabancı dil öğrenen yetişkinlerde de okuma, yazma, konuşma, dinleme becerilerini geliştirdiği, bu becerilere katkı sağladığı söylenebilir. Bu sonuca ön test ve son test verilerine bakıldığında son testte yaratıcı drama etkinlikleriyle hedef dilin daha anlaşılır olduğu, hedef dil odaklı olarak öğreneni daha aktif kıldığı, motive ettiğini

düşünen katılımcıların sayısında ciddi oranda artış olduğu görülmüştür neticesinde varılmıştır (Bkz. Tablo 4 ve Tablo 8).

Tablo 3, 4, 7 ve Tablo 8'deki verilere bakıldığında yaratıcı drama yöntemi aracılığıyla Almancada dört dil becerisinin geliştirilebileceği, bu yöntemin hedef dili iyi kavramaya katkı sağlayacağı, anlamayı kolaylaştıracağı tespit edilmiştir. Böylelikle Tutuman'ın (2011), Böttger, Bührig,'in (2000) ve San'ın (2002) da net bir şekilde ifade ettiği gibi, Almancada öğretiminde ve öğreniminde dört dil becerinin geliştirilmesi açısından ve öğrencilerin daha aktif olması bakımından yaratıcı drama yönteminin faydalı olduğu görülmüştür. Bununla birlikte yaratıcı drama yönteminin dilsel gelişimi olumlu desteklediği Tablo 3, 4, 7 ve 8'deki ön test ve son test verilerine bakıldığında son test verilerinde bu maddeye katılan katılımcı sayısının yükselmesinden anlaşılmaktadır. Buradan yola çıkılarak Tutuman (2011) ve San'ın (2002) da ortaya koydukları üzere yaratıcı drama yöntemi öğretmen adaylarının dört dil becerisini geliştirdiği ve yaratıcı drama yönteminin hedef dil olan Almancayı anlamayı kolaylaştırdığı sonucuna rahatlıkla varılabilir.

Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği Lisans Programı 1. sınıf öğrencilerine uygulanmış olan ön test ve son test bulgularındaki nicel veriler incelendiğinde ve dört temel dil becerisine ilişkin bulgulara bakıldığında, katılımcıların yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleştirilen etkinlikler neticesinde dört temel dil becerisine karşı aynı zamanda farkındalık kazandıkları da açıkça görülebilmektedir (Bkz. Tablo 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve Tablo 8).

Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği Lisans Programı 1.sınıf öğrencileri ile sınıf ortamında yapılan uygulamalarda genel olarak büyük bir sorunla karşılaşılmamıştır. Ancak bazı oyun ve rollerin canlandırılmasında daha fazla boş alana ihtiyaç duyulduğu gözlemlenmiştir. Bu sorunu aşmak için sıraların bulunduğu alandan arta kalan boş alana göre hareket edilmiş ve önceden planlanmış olan oturum örneklerinde beliren sorunu giderecek küçük değişikliklere gidilmiştir. Bununla birlikte, uygulamaya dair komut ve açıklamaların açık bir şekilde iletilmesi gerektiği ve ihtiyaç duyulan durumlarda komutların ana dilde de verilmesinin büyük önem arz ettiği ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmenin de zaman zaman aktif olarak oyunlara

katılması ve belli roller üstlenmesi ve katılımcılar ile birlikte oynama etkinliklerine katılmasının, katılımcılarda Almancaya, derse ve öğretmene karşı olumlu bir tutumun gelişmesi konusunda oldukça faydalı olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırma uygulama örneklerinin kullanıldığı dersin başlangıç aşamasında bazı tereddütler yaşayan öğrencilerin, yaratıcı drama oturumlarının uygulama aşmasında giderek daha rahat ve öz güvenli bir şekilde derse katılım sağladıklarını ortaya koymuş, bu da Sinisi'nin (2009) eylem ve beceri odaklı öğrenmeyle katılımcıların daha yüksek düzeyde öz güven ve empati kazanacaklarına ilişkin söylemini kanıtlamıştır.

Bu çalışma bir dil öğretim sürecinin baştan sona sadece yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleşmesinin mümkün olamayacağını ancak bilinen diğer yöntemlerin yanı sıra belli aralıklarla belli konuların öğretilmesinde yaratıcı drama yönteminin uygulanabileceğini ve tercih edilebileceğini göstermiştir. Bilhassa motivasyonu düşük gruplarda motivasyonu artırmak ve konuşmaya yönelik dil öğrenenlerin cesareti artırmak için yaratıcı drama yöntemi ile dil öğretiminin faydalı olacağı görülmüştür.

Bu çalışmada elde edilen bulgular göz önünde bulundurularak genel bir değerlendirme yapıldığında araştırmanın sorularından biri olan “Yaratıcı drama yöntemi dil öğretim sürecine olumlu katkılar sağlıyor mu?” sorusuna katılımcıların genel anlamda olumlu cevaplar verdiği; yaratıcı drama yönteminin katılımcılarda Almancadaki dört temel becerinin geliştirilmesi, eğlenceli bir öğrenme ortamı yaratılması, öğrenci motivasyonunun yükseltilmesi ve öğrencilerin ilgisinin çekilmesi, Almanca dil becerilerindeki gelişimi konusunda olumlu etki sağladığı nitel ve nicel bulgular ile tespit edilmiştir. Buradan yola çıkarak, yaratıcı drama yöntemi hakkında öğretmen adaylarından genel anlamda oldukça olumlu dönütler alındığı ve bu dönütlerin Adıgüzel (2017) Tutuman (2011), Böttger, Bührig (2000), San (2002), Sinisi (2009) ve Lütge (2007) adlı bilim insanlarının görüşlerini desteklediği söylenebilir.

Araştırma sorusu olan “Almanca dil öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanımı dört temel dil becerilerini olumlu etkiler mi?” ve “Almanca dil öğretiminde yaratıcı drama yönteminin, kullanımı tercih edilmeli midir?” sorusuna, öğretmen

adaylarının “Dil becerisini geliştirdiğine inanıyorum.”, “Eğlendiricidir.”, “Hedef dilin kültürünü tanıma imkânı sağlar.”, “Motive edici etkiye sahiptir.” ve “Etkileşimli öğrenme için fırsatlar yaratır.” şeklinde verdikleri dönütler ile Almanca dil öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanımının öğretmen adaylarının dört temel dil becerilerinin geliştirilmesi ile ilgili beklenti ve taleplerini karşıladığını göstermiştir. Araştırma sonucunda toplanılan dönütler, bu konuda Tutuman (2011), Böttger ve Bührig (2000), San (2002), Sinisi (2009), Lütge (2007) ve Adıgüzel’in (2017) daha önce bahsi geçen bulguları ile örtüşmektedir.

Araştırma sonucunda yaratıcı drama yönteminin; öğretmen adaylarının öğrenme motivasyonunu arttırdığı, öğrenme sürecini daha etkili ve keyifli bir hale getirdiği, katılımcıların ilgisinin çekildiği, Almanca dil becerilerindeki gelişime katkı sağladığı, öğretim yöntemi olarak yaratıcı drama yönteminin bazı yöntemler ile karşılaştırıldığında avantajlar sağladığı, kültür ve dil aktarımına katkıda bulunduğu ve uygulamaların dil becerilerinin gelişimine yardımcı olduğu açıkça görülmektedir. Buradan hareketle yaratıcı drama yönteminin diğer yaş skalalarında olduğu gibi yetişkinlerde dört temel dil becerinin geliştirilmesinde kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Ön test ve son test bulguları genel olarak değerlendirildiğinde ise yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleştirilen etkinlikler sonrasında adayların dört temel dil becerisi ve yaratıcı drama yöntemi konusunda ciddi düzeyde bir farkındalık kazandıkları ve geleneksel öğretim yaklaşımıyla kazandırılması mümkün olmayan pek çok niteliğin kazandırabileceği noktasında güdülendikleri söylenebilir (bkz. Tablo 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve Tablo 10).

5. 2. Öneriler

Bu çalışma her ne kadar yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı derslerde öğrenci motivasyonun arttığını, eğitim sürecinin daha keyifli olduğunu, öğrencilerin derse ilişkin ilgilerinin arttığını, öğrenmenin daha kalıcı izli olduğunu ve etkileşimli

öğrenmenin gerçekleştiğini ve dört dil becerisinin de gelişmesinde etkili olduğunu ortaya koymuş olsa da yabancı dil derslerinde diğer yöntemler yanı sıra yaratıcı drama yöntemi ile bazı etkinliklerin yapılması planlandığında mutlaka ülke şartları, fiziki mekan şartları, öğrencilerin öğrenme alışkanlıkları, yönetmelikler ve yönergeler, ders programları, ders kitapları, ek ders materyalleri, öğretmen yeterlikleri vs gözden geçirilmeli yabancı dil derslerinde yaratıcı drama yönteminin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi ve yukarıda sayılan faydaların Almanca öğretiminde ve öğreniminde de elde edilebilmesi için gerekli yeni düzenlemelere gidilmelidir.

- Türkiye'deki Almanca yabancı derslerinin diğer yöntemler yanı sıra aynı zamanda yaratıcı drama yöntemi ile de işlenebilmesi için başta Türkiye'deki eğitim fakültelerindeki Almanca Öğretmenliği Lisans Programlarının gözden geçirilmesi ve bu yöneme ilişkin bilgilerin aktarılabilmesi ve uygulamaların yapılabileceği yeni düzenlemelere gidilmesi gerekmektedir. Almanca öğretmen adaylarının ileride kendi öğrencileriyle bu yöntemle ders yapabilmeleri için alınabilecek önlemlerden bir tanesi 4 yıllık Almanca Öğretmenliği Lisans Programında yer alan çeşitli öğretim yöntemlerinin ele alındığı zorunlu derslerin konu başlıklarının arasına alternatif metotlar ve yaratıcı drama yönteminin de dahil edilmesidir. Örneğin özel öğretim yöntemleri gibi derslerde geleneksel yöntemler yanı sıra yaratıcı drama yöntemi ile dil öğretme deneme etkinlikleri tasarlanabilir ve uygulanabilir. Diğer bir seçenek seçmeli ders havuzlarına yaratıcı drama yönteminin etraflıca ele alındığı ve uygulamaların yapıldığı seçmeli derslerin açılması ve seçmeli ders havuzuna bu türden derslerin eklenmesini sağlamaktır. Ölçme ve değerlendirme derslerinde öğretmen adaylarına bir dersin yaratıcı drama yöntemi ile yapılması durumunda hangi ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin uygun olabileceği konusunda bilgiler sunulabilir.
- Yaratıcı drama yöntemi ile ilgi verilecek bilgilerin sadece teoride kalmaması için aynı zamanda öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında okullarda öğretmen adaylarının yapacakları ve değerlendiremeye tabii tutulacakları örnek derslerin bir bölümünde yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleştirebilecekleri etkinlikler tasarımları ve uygulamaları istenebilir.

- Almanca öğretmen adaylarının gerek hazırlık eğitimi süresince gerekse lisans programının ilk yarıyıllarındaki 4 dil becerisinin daha üst düzeylere çıkarılmasının amaçlandığı derslerde yaratıcı drama yöntemi ile etkinliklerin yapılması suretiyle Almanca öğretmen adayları yaratıcı drama yöntemi ile Almanca öğretiminde ve öğreniminde nasıl fayda sağlayabileceği konusunu deneyimlemeleri sağlanabilir.
- Bu bağlamda bir taraftan öğretmen yetiştirim süreci süresince öğretmen adaylarına öğretmenlik mesleği yeterliklerini kazandırmayı hedefleyen program değişikliği hedeflerken derslerde kullanılan kaynakların güncellenmesinde ve yaratıcı drama yöntemini de içine alacak içeriklerin yeniden oluşturulmasında fayda vardır.
- Ders kitaplarının içeriği ile ilgili güncelleme çalışmaları sadece öğretmen yetiştirim süreci süresince kullanılacak olan kaynaklarla sınırlı kalmamalı, aynı zamanda okul öncesi, ilkokul ve orta öğretim kurumlarında kullanılmakta olan Almancayı yabancı dil ders kitaplarının da gözden geçirilmesi ve yaratıcı drama ile verilmesi durumunda büyük fayda görülecek içeriklerin yaratıcı drama yöntemi ile verilmesine olanak sağlayacak düzenlemelere gidilmesi gerekmektedir.
- Kitap içeriklerinin yaratıcı drama etkinliklerine yer verecek biçimde yeniden düzenlenmesi yanı sıra basılı ve dijital ek materyaller hazırlanmasında yarar vardır.
- Almanca öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini deneyimleyebilecekleri dijital uygulama ve ortamların hazırlanmasında fayda vardır.
- Almanca öğretmeni olarak çalışmakta olan öğretmenlere de derslerde yaratıcı drama yöntemi ile ne tür etkinlikler gerçekleştirebilecekleri konusunda teorik bilgilerin aktarılacağı ve gözlem ve uygulamaların yapılabileceği hizmet içi kurslar düzenlenmelidir.
- Yaratıcı drama yöntemi lisansüstü derslerinde de ele alınmalı, araştırma konusunu yapılarak bu yöntemin daha farklı yaş gruplarında faydalarının neler olabileceği araştırılmalı, bu konuya ilişkin daha genel geçer bulgular elde

edilmelidir. Belli bir zaman diliminde az sayıda tek bir yılda ve aynı üniversitenin öğrencileri gerçekleştirilen bu çalışmanın bir benzeri daha uzun süreli uygulamalar ile farklı yaş gruplarında farklı üniversitelerde ve farklı okul türlerinde önceden hazırlanmış oturum modelleri ile gerçekleştirilmeli ve daha genel geçer sonuçlara varılmalıdır. Bu konu ile ilgili yapılabilecek diğer bir araştırmalar yaratıcı drama yönteminin Türk öğrencisine uygunluğunun tartışılması, bu yöntemin farklı gruplarda başarıya etkisinin ölçülmesi, ders modellerinin oluşturulması, ek materyallerin hazırlanması, öğretmen adaylarına yaratıcı drama yöntemi konusunda bilgi verilmesiyle ilgili müfredat değişikliğine gidilmesi, Almanca öğretmen adaylarına yaratıcı drama ile Almanca öğretme yeterliğini kazandırmak için bazı derslerin içeriğine ilaveler yapılması veya seçmeli ders havuzlarına eklenecek yeni seçmeli derslerin içeriğinin oluşturulması, yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleştirilen etkinliklerde ölçme ve değerlendirmenin nasıl olması gerektiğine ilişkin araştırmaların yapılmasıdır.

KAYNAKÇA

Adıgüzel, Ö. (2002). *Yaratıcı Drama 1985-1995 yazılar*. Ankara: Naturel Kitap Yayıncılık.

Adıgüzel, Ö. (2014). *Eğitimde Yaratıcı Drama*. Ankara: Pegem Akademi.

Adıgüzel, Ö. (2017). *Eğitimde Yaratıcı Drama* (10. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Ağcihan, E. (2015). *Yetişkin Eğitimi Alanında Eğitim Veren Eğitimcilerin Yetişkin Eğitimi Alanındaki Yeterlilikleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Akar, R. (2000). *Temel Eğitimin II. Aşamasında Drama Yöntemi İle Türkçe Öğretimi Dorothy Heathcote'un Uzman Rolü Yaklaşımı*. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana

Akar, R, & Vuralve Somers John W. (2011). *Hümanist İlköğretim Programları için İlköğretimde Drama: Kuram ve Uygulama*. Ankara: PegemA Yayınları.

Akar, R, & Vuralve Somers John W. (2011). *Hümanist İlköğretim Programları için İlköğretimde Drama: Kuram ve Uygulama*. Ankara: PegemA Yayınları. (2. Baskı)

Akpınar, M. (2010). *Deyim ve Atasözlerinin Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Kullanımı Üzerine Bir Araştırma*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Akoğuz, M. (2002). *İletişim Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Dramanın Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Akyol, A. K. (2003). Drama ve Dramanın Önemi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, cilt: 1 Sayı: 2.

Altınay, D. (2012). *Psikodrama*. İstanbul: Sistem Yayıncılık. (9. Basım)

Altınova, H. H. (2009). *Yaratıcı Drama Yönteminin Kadınların Özsaygı Düzeyine ve Toplumsal Cinsiyet Bilincine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara

Arısoy, B. (2007). *Örgütsel İletişimin Motivasyon ve İş Doyumu Üzerine Etkiler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi (YYLT), Marmara Üniversitesi (MÜ), Sosyal Bilimler Enstitüsü (SBE), İstanbul

Asutay, H. & Sağman, A. (2021). Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması. *Programlanabilen Eğitim. Ethem Nazif Bayazitoğlu'na Armağan Kitap*, Edirne:Paradigma Akademi.

file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/asutay---arife-sagman-ethem-bey-ani-kitabi-2021.pdf, (E: 2023)

Aytaş, G. (2013). Yaratıcı Dramanın Algısal Öğrenmedeki Rolü. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 101-106.

Bencik Kangal, S. & Arı, M. (2013). Üstün Yetenekli ve Normal Gelişim Gösteren Çocukların Ahlaki Yargı Düzeyine Yaratıcı Drama Programlarının Etkisinin İncelenmesi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*. Cilt 38, Sayı 170

Böttger, C., Bührig, K. (2000), Zum Einsatz von literarischen Texten im Unterricht Wirtschaftsdeutsch

http://www.gfl-journal.de/2-2000/boettger_buehrig.html, (E:2024)

Bülbül, S. (1987). Dünya Ve Ülkemizde Yaygın Eğitim. Yaygın Eğitim Ve Sorunları. *TED 11. Eğitim Toplantısı*. 12-13 Kasım Dizisi.

Bülbül, S. (1991). *Halk Eğitimine Giriş. Yetişkin Eğitimi. Türkiye'de Halk Eğitimi. Toplum Kalkınması*. Eskişehir: Açık öğretim Ön Lisans Programı Yayınları, No: 213.

Celep, C. (2003). Halk Eğitimi (3.Baskı), Ankara: Anı Yayıncılık.

Ceylan,Ş. & Ömeroğlu, E. (2012). Yaratıcı Drama Eğitimi Alan ve Almayan 60-72 Aylar Arasındaki Çocukların Sosyal-Duygusal Davranışlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi* Ocak 2012 Cilt:20 No:1. S. 63-80.

Çağlar, İ. & Kılıç, S. (2009). Genel İletişim (2. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Çalık, T. (2009). *Eğitim Bilimine Giriş*. L. Küçükahmet (Editör). Ankara: Nobel Yayıncılık

Çoban, A. (2017). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. G. Ocak (Editör). Ankara: Pegem Akademi.

Demir, A. (2010). *Yabancılar Türkiye Türkçesi Öğretiminde Kültürlerarası Yaklaşımdan Hareketle Metinlerin İncelenmesinde Dikkat Edilecek Noktalar*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Demircan, Ö. (1990). *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri*. İstanbul: Ekin Eğitim-Yayıncılık ve Dağıtım.

Demirel, Ö. (2012). *Yabancı Dil Öğretimi: Dil Pasaportu, Dil Biyografisi, Dil Dosyası* (Yedinci Baskı). Ankara: Pegem Yayınları.

Demirel, Ö. & Kaya, Z. (2007). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Demirel, Ö. (2016). *Yabancı Dil Öğretimi*. 9. Baskı. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Dökmen, Ü. (2004). *İletişim Çatışmaları Ve Empati* (27. Basım). İstanbul: Sistem Yayıncılık, İstanbul.

Eker, N. (2019). *Popüler Kültürün Reklamlar Üzerine Olan Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Erden, M. (2009). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

Erkan, H. (1975). *Halk Eğitimi Ve Toplum Kalkınması*. Adana: Gürpınar Matbaası.

Freeman, D. L. (2000). *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford: Oxford Press.

Gün, M. (2013). İletişimsel Yöntem (Comunicative Method). Durmuş M., Okur A. (Editör). *Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.

Güneş, F. (2011). Dil Öğretim Yaklaşımları ve Türkçe Öğretimindeki Uygulamalar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 8/15, 123-148

Güney, S. (2012). *Örgütsel Davranış* (2. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Güvenç, B. (1974). *İnsan ve Kültür*. 2. Baskı. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Güzel, A. & Barın, E. (2013). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Işık, A. (2008). Yabancı Dil Eğitimimizdeki Yanlışlar Nereden Kaynaklanıyor? *Journal Of Language And Linguistic Studies* Vol.4, No.2

Kara, Y. & Çam F. (2007). Yaratıcı Drama Yönteminin Bazı Sosyal Becerilerin Kazandırılmasına Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 32:145-155

Karadağ, E. & Çalışkan, E. (2006). İlköğretim Birinci Kademesi Öğrencilerinin Drama Yöntemine Karşı Tutumlarının Değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(19), 45-57.

Kaya, B. (2016). *Örgütsel İletişim ve İş Tatmini, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi*. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul

Kılınç, A. & Şahin, A. (Ed.) (2012). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi* (2.Baskı), Ankara: Pegem Akademi

MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü (2017). Ortaöğretim Almanca Dersi Öğretim Programı. Ankara: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı.

MEGEP (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi), (2006). Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Drama Çalışmaları. Ankara: MEB.

Miser, R. (1999). *Halk Eğitimi ve Toplum Kalkınması*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Nutku, Ö. (1989). *Oyun, Çocuk, Tiyatro*. İstanbul: Özgür Yayınları.

Okçabol, R. (2006). *Halk Eğitimi (Yetişkin Eğitimi)*. 3. Baskı. Ankara: Ütopya Yayınevi.

Ortaş, Yaman, B. (2005). Senaryo Tabanlı Öğrenme Yaklaşımına (Stöy) Dayalı Eğitimde Drama Yönteminin, İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Cilt 14, Sayı 2, s.465-482 <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/50249>, (E:2023)

Önder, A. (2012). *Yaşayarak Öğrenme İçin Eğitici Drama*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Özbek, M. (1991). *Popüler Kültür ve Orhan Gencebay Arabeski*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Özel, S. (2010). *Yabancılarla Türkçe Öğreten Resmi Kurumlarda Dilbilgisi Öğretimi*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Peçenek, D. (1999). İletişimci Yaklaşımda Sözel Beceri Öğretimi. *Dil Dergisi*, Sayı:75-Ocak, s.5-17

Peynirci, G. (2014). *Yetişkin Eğitimi Kurslarının Yetişkin Eğitimi ve Yetişkin Öğrenen İlke ve Özelliklerine Göre İncelenmesi*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

Rızaoğlu, F. (2006). Bringing Life to EFL Classes by Creative Drama. *Yaratıcı Drama Dergisi*, Sayı 1, s115-125

Sabuncuoğlu, Z. & Vergiliel Tüz, M. (2013). Örgütsel Davranış (5.Baskı). Bursa: Alfa Akademi Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.

San, İ. (1991). Yaratıcı Drama-Eğitsel Boyutları. Buca Eğitim Fakültesi 1.İzmir Eğitim Kongresi,25-27 Kasım 1991, İzmir 1991, s.558-565.

Sarpkaya, R. & Tanrıögen, A. (2009). Eğitim Bilimine Giriş. Ankara: Anı Yayıncılık.

Seyratlı, E. (2014). *Türkiye’de 2003-2013 Yılları Arasında Uygulanan Yabancı Dil Eğitimi Politikalarının Analizi*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Sinisi, B. (2009) 'Drama im DaF-Unterricht zur Förderung der Sprechfertigkeit', *Scenario: A Journal of Performative Teaching, Learning, Research*, III(2), pp. 22-46. <https://doi.org/10.33178/scenario.3.2.3>, (E:2024)

Soğuksu, A. F. (2013). *Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programındaki İletişimsel Yaklaşımın Sınıf İçi Uygulamalara Yansımaları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

Şimşek, S. (2009). Eğitimle İlgili Temel Kavramlar, N. Saylan (Editör). Eğitim Bilimine Giriş (3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

Tekerek, N. (2007). Yaratıcı Dramanın Özgürlüğü, Alışkanlıkların Kalıpları ve Bir Uygulama Örneği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, xx 189,219

Ulaş, H. & Topal, Y. (2006). Eğitici/Yaratıcı Drama Etkinliklerinin İlköğretimde Sözlü İfade Becerilerini Geliştirmeye Etkisi. *Ekev Akademi Dergisi*, Yıl:10, s:29 (Güz), 251-258

Ulukaya, Ü. (2015). *Halkevlerinin Halk Eğitimindeki Etkin Rolü*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya

Yaylı, D. & Bayburt, Y. (2011). Yabancılar Türkçe Öğretimi Politika Yöntem ve Beceriler. Ankara: Anı Yayıncılık.

Yazar, T. (2012). Yetişkin Eğitiminde Hedef Kitle, *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(7), 21-30.

Yiğit, Ç. (2010). Müzikte Yaratıcı Drama. *Eğitim Fakültesi Dergisi XXIII* (1), 2010, 1-10

Yiğit, H. (2007). *Drama ve Tiyatro Uygulamaları*. İstanbul: Denge Kitap Yayın Dağıtım.

İNTERNET KAYNAKLARI

<http://www.egitimcigenc.net/dokuman/2011/drama-teknikleri.pdf>

<http://notoku.com/dramada-teknikler/>

<http://www.olusumdrama.com/default.aspx?pid=19366&nid=15315>

mimesis-dergi.org/2011/05/oyunun-tanimi-ve-toplum-yasantisindaki-yeri/

EK 1

1. Etik Kurul Belgesi

Evrak Tarih Sayısı: 27.04.2023-443468

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu Başkanlığı

Sayı : E-29563864-050.03.04-443468
Konu : Kararlar

27.04.2023

Sayın Prof. Dr. Sevinç SAKARYA MADEN

Danışmanlığımı yaptığımız, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Alman Dili ve Eğitimi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Arife SAĞLAM tarafından, Trakya Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'nun 26.04.2023 tarihli toplantısında alınan 04/01 numaralı kararı ile uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Ayhan GENÇLER
Başkan

Ek: Etik Kurul Kararı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSESL775UH Pin Kodu : 30382

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/trakya-universitesi-ebys>

Adres : Trakya Üniversitesi Rektörlüğü Balkan Yerleşkesi 22030 Edirne

Bilgi için : Ceyda DURSUN

Telefon : 2842234004 Faks : 2842234203

Unvanı : Sekreter

e-Posta : ozelkalem@trakya.edu.tr Web: <http://www.trakya.edu.tr/>

Kep Adresi : trakyauni@hs01.kep.tr

2. Etik Kurul Tutanağı

**T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK
KURULU**

Oturum Sayısı: 2023/04

KARAR NO: 2023.04.01

Karar Tarihi: 26.04.2023

Akademik Danışmanlığını Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. Sevinç SAKARYA MADEN'in yaptığı, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Alman Dili ve Eğitimi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Arife SAĞLAM tarafından, Trakya Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'nda değerlendirilmek üzere gönderilen "Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması: Trakya Üniversitesi Örneği" başlıklı araştırma dosyası incelenmiştir. Araştırmanın; gerçekleştirilmesinde etik bilimsel standartlar açısından sakınca bulunmadığına mevcudun oy birliği / ~~oy çokluğu~~ ile karar verilmiştir.

Prof.Dr. Ayhan GENÇLER

Başkan

Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok

Toplantı Katılım ☒Evet ☐hayır

Prof.Dr. Ahmet Hamdi ZAFER

Üye

Devlet Konservatuarı

Araştırma ile ilişkisi ☐var ☐yok

Toplantı Katılım ☐Evet ☒hayır

Prof.Dr. Daniş BAYKAN

Üye

Edebiyat Fakültesi

Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok

Toplantı Katılım ☒Evet ☐hayır

Prof.Dr. Semra HASANÇEBİ

Üye

Proje Koordinasyon Uyg. ve Arş. Merk.

Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok

Toplantı Katılım ☒Evet ☐hayır

Prof.Dr. Yeşim FAZLIOĞLU

Üye

Eğitim Fakültesi

Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok

Toplantı Katılım ☒Evet ☐hayır

Prof.Dr. Ahmet Emre DAĞTAŞOĞLU

Üye

İlahiyat Fakültesi

Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok

Toplantı Katılım ☒Evet ☐hayır

Doç.Dr. Esma MİLLİYANLAR

Üye

Mimarlık Fakültesi

Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok

Toplantı Katılım ☒Evet ☐hayır

EK 2

1. OTURUM

DERS	: Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması
KONU	: Aile üyelerinin Almanca isimleri
SAYI	: 20
SÜRE	: 120 dakika
YÖNTEM-TEKNİK	: Doğaçlama, Lider rolde, Küçük grupla rol oynama, Canlandırma.
ARAÇ GEREÇ	: CD-Çalar, A4 kâğıt, kurşun kalem, boya kalemi, makas, Fotokopiler (Ek1-Ek2-Ek3, Ek4, Ek5.), yapıştırıcı,
AMAÇ	: Aile üyelerinin isimlerini Almanca olarak tanıtmak.
KAZANIMLAR	: 1. Aile üyelerinin isimlerinin Almanca yazılışını bilir. 2. Aile üyelerinin isimlerinin Almanca telaffuzunu bilir. 3. Yaratıcılığını kullanarak içinde aile üyelerinin olduğu bir ürün tasarlar.

Hazırlık	Lider, katılımcıların oyun ve doğaçlama aşamasında canlandıracakları aile üyelerinin Almanca isimlerinin yazılı olduğu fotokopileri katılımcılara dağıtmak üzere önceden hazırlar. (Bkz. Ek 1) Lider etkinlik bölümünde kullanılacak olan, aile fertlerinin isimlerinin olduğu fotokopileri dağıtmak üzere önceden hazırlar. (Bkz. Ek 2) Lider etkinlik bölümünde kullanılacak resimlerin olduğu fotokopiyi önceden hazırlar. (Bkz. Ek 3) Lider doğaçlama bölümünde kullanılacak kâğıtları önceden hazırlar. (Bkz. Ek 4) Lider duvara asılacak olan aile ağacı fotokopisini önceden hazırlar. (Bkz. Ek 5)
1. Etkinlik (15. Dakika)	Isınma Lider katılımcılardan çember oluşturmalarını ister. Hep birlikte aile konusunu işleyeceklerini açıklayarak, katılımcıların alanda serbest olarak dolaşmalarını isteyerek müziği başlatır (Heidi 2015 Film müziği-Soundtracks-Anuk Steffen Bruno Ganz). “Şimdi Almanya’nın bir köyünde olduğunuzu hayal edin. Her yer yemyeşil, gürültüsüz ve sakin. Bu gün güneşli bir gün. Sizler ailenizle birlikte bir evde yaşıyorsunuz. Evinizin bahçesinde biraz ileride annenizi gördünüz. Gidip sarıldınız. Ondan ayrılıp yürümeye devam ediyorsunuz. Babanız, halanızla birlikte elma topluyor. Yanlarına gidip, selam veriyor ve bir elma alıp yürümeye devam ediyorsunuz. Dayınız (Almanca: der Onkel), teyzeniz (Almanca: die Tante) ve amcanız (Almanca: der Onkel) birlikte konuşuyorlar. Onlara da selam verdiniz, biraz sohbet edip, yürümeye devam ediyorsunuz. O da ne? Uzakta bir ağacın altında oturan Büyükanmeniz (Almanca: die Oma) erkek kardeşiniz (Almanca: der Bruder), kız ve erkek kuzeninize (Almanca: die Cousine- der Cousin) masal anlatırken, büyükbabanız (Almanca: der Opa) da kız kardeşinizi (Almanca: die Schwester) salıncakta sallıyor. Onları da bir süre izleyip yürümeye devam ediyorsunuz. Son olarak kız ve erkek yeğenlerinizi (Almanca: die Nichte-der Neffe) görüyorsunuz. Birlikte yakalamaca oynuyorlar. Onlarla biraz oynayıp, gidip balkonda oturuyor ve onları uzaktan seyre dalıyorsunuz. Lider katılımcıların çember olmasını ister ve yeni etkinliklerini açıklar. Katılımcıların müzik başladığında (Wir sind die Helden-Nur ein Wort) alanda serbest dolaşmalarını ister. Lider müziği her durdurduğunda, katılımcılar daha önceden duvarlara asılmış olan resimlerin üzerinde liderin söylediği aile üyesini bulmalıdırlar.
2. Etkinlik (15. Dakika)	Oyun Lider gruba bir oyun oynayacaklarını, katılımcıların çember olarak oturmalarını ve liderin elindeki fişlerden birer adet çekmelerini ister. Katılımcılar çektikleri fişleri gerektiğinde bakmak üzere önlerinde yere koymalıdırlar. Daha sonra herkes avuç içleri yukarı bakacak şekilde ellerini her iki yanındaki arkadaşının elinin üzerine koyar. Herkesin sağ eli avuç içi görünecek şekilde açık olarak, diğer arkadaşının sol elinin üzerinde olmalıdır. Lider “Ich bin – du bist (ben –sen)” oyununun kurallarını anlatır: Her katılımcı önce ısınma aşamasında seçtiği ismi, daha sonrada sol yanındaki kişinin ismini söyleyip, sağ eliyle sol yanındaki arkadaşının avuç içine vuracaktır. Ör: Ich bin der Onkel- Du bist die Oma. Bu şekilde oyunu ilk başlatan katılımcıya kadar gelindikten sonra bu sefer oyuna yeni bir kural eklenir. Sırası gelen katılımcı “stop” der ve oyun ters istikamette soldan sağa doğru devam edecektir. Bu sefer herkesin sol eli üstte, sağ eli yanındaki katılımcının elinin altında olmalıdır. Hızlı hareket edilir.

3. Etkinlik (20. Dakika)	Etkinlik Lider katılımcıları sayı verme tekniğiyle 4 gruba ayırır. Her bir gruba içinde 12 adet Almanca aile üyesi isminin karışık halde bulunduğu kâğıtlar (Bkz. Ek 2) dağıtır. Her grubun bu isim ve artikelleri doğru şekilde birleştirmesi ve ellerindeki kâğıtta çöp kadın şeklinde çizilmiş resmin altına dişil yani “die” ile başlayan aile ferdi isimlerini, çöp adam resminin altına eril yani “der” ile başlayan aile ferdi isimlerini dizmelerini ister (Bkz. Ek 3). Toplamda 6 die -6 der artikelli isim olmalıdır.
4. Etkinlik (30. Dakika)	Doğaçlama Lider katılımcıları 4 gruba ayırır ve her bir gruba bir kâğıt çektirir (Bkz. Ek 4). Gruplardan, çektikleri kâğıtta yazan durumu, karşısındaki kişinin bir önceki etkinlikte kullandığı Almanca ismini söyleyerek doğaçlamalarını ister. Bu isim dışında başka bir konuşma olmayacaktır. 4 dk. Hazırlık sonrasında tüm gruplardan sırayla doğaçlamalarını yapmalarını ister.
5. Etkinlik (30. Dakika)	Oluşum: Lider katılımcıların her birinin, kendi aile üyelerinden oluşan bir soy ağacını/ aile şemasını oluşturmasını ister.
6. Etkinlik. (10. Dakika)	Değerlendirme Lider katılımcılardan gönüllü olanlardan aşağıdaki soruların cevaplarını isteyerek değerlendirme aşamasını tamamlar: • Öğrendiğiniz Almanca aile üyesi isimlerinin hangilerini hatırlıyorsunuz? • Öğrendiğimiz kelimelerin tamamını sayabilecek olan var mı? Hangi kelimelerin söylenişi daha ilginçti, farklıydı?

Tablo 8 (1. Oturum Uygulama Tablosu)

DOĞAÇLAMA 1 ADET

- 1) Ailenizdekilerle birlikte restoranda yemek siparişi veriyorsunuz.
- 2) Ailenizdekilerle birlikte tatil planı yapıyorsunuz.
- 3) Ailenizdekilerle birlikte sinemada film seçiyorsunuz.
- 4) Ailedekileri gece dışarı çıkmak için ikna etmeye çalışıyorsunuz.
- 5) Eve yeni mobilya alınıp alınmayacağına karar veriliyor.

OYUN (2 ADET)

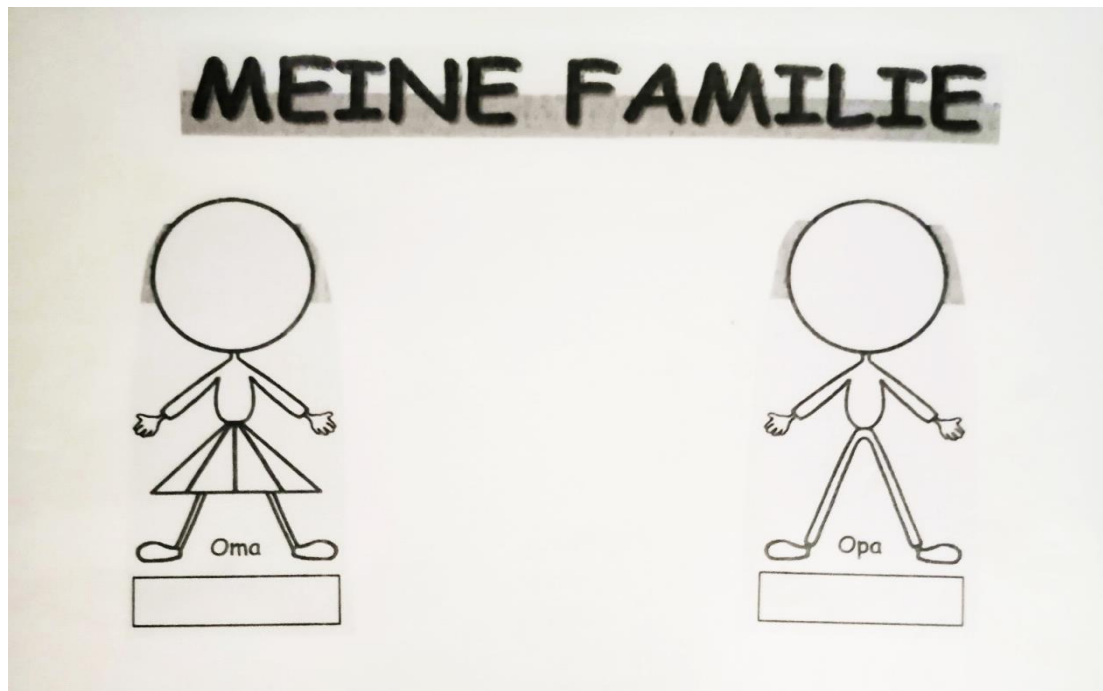
"der Vater"
 "die Mutter"
 "der Onkel"
 "die Tante"
 "der Opa"
 "die Oma"
 "der Bruder"
 "die Schwester"
 "die Cousine"
 "der Cousin"
 "die Nichte"
 "der Neffe"

ETKİNLİK (5 ADET)

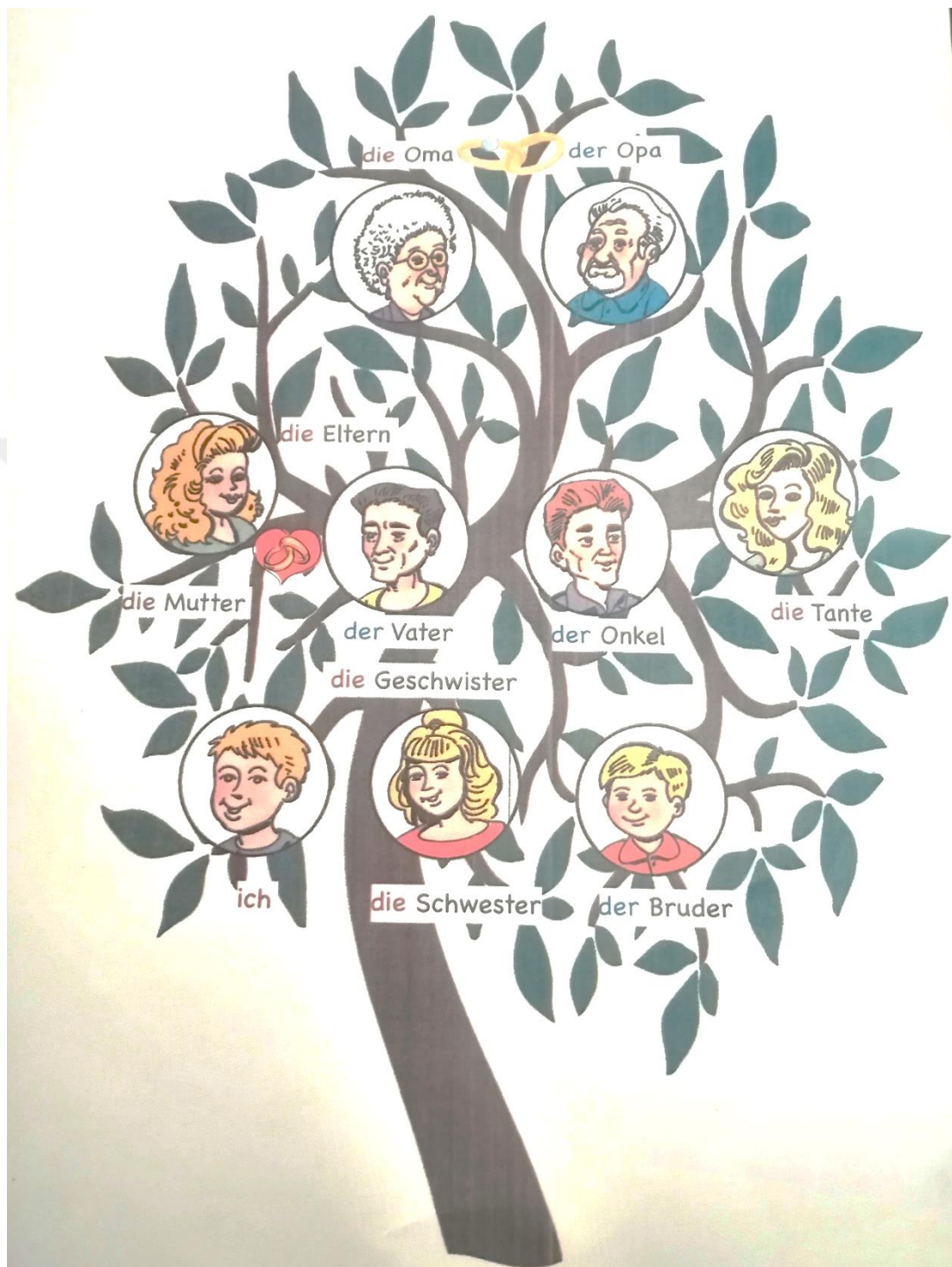
der	Va	ter.
die	Mutt	er.
der	On	kel.
die	Tan	te.
der	O	pa.
die	O	ma.
der	Bru	der.
die	Sch	west er.
die	Cou	sine.
der	Cou	sin.
die	Nich	te.
der	Neff	e

Kelime Tablosu:1

Kelime Tablosu:2

Resim 1

Resim 2

EK 3

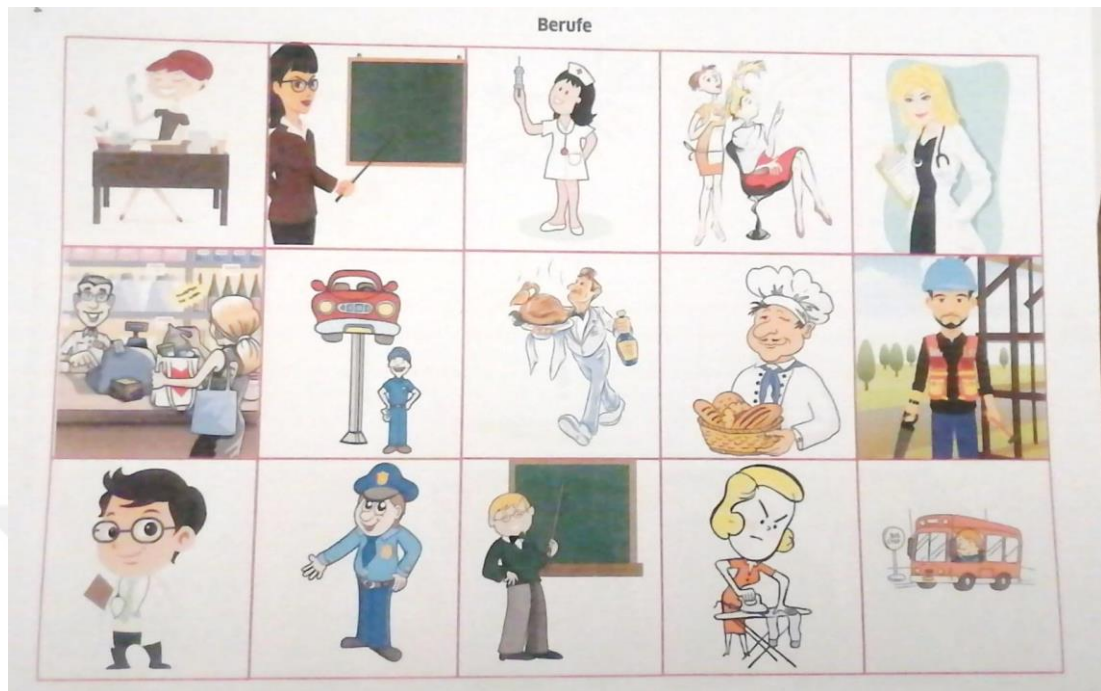
2. Oturum

DERS	: Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması
KONU	: Almancada Meslekler
SAYI	: 20
SÜRE	: 120 dakika
YÖNTEM-TEKNİK	: Canlandırma, pantomim, lider rolde, küçük grupla doğaçlama.
ARAÇ GEREÇ	: A4 kâğıtları, kalem, kelime çıktıları, oyun hamuru. Cd çalar.
KAZANIMLAR	: 1. Meslekleri tanır. 2. Mesleklerin Almanca yazılışını bilir. 3. Mesleklerin Almanca telaffuzunu bilir. 4. Yaratıcılığını kullanarak içinde mesleklerin olduğu bir ürün tasarlar.

Hazırlık Lider oturumdan önce duvara asacağı ve katılımcılara dağıtacağı çıktı ve kâğıtları hazırlar.	
1. Etkinlik (15. Dakika)	Isınma Lider katılımcıları çemberde toplar ve meslekleri öğreneceklerini açıklar. Elindeki resimli kartları göstererek meslek isimlerini söyler. Lider katılımcılardan alanda serbest bir şekilde yürümelerini isteyerek müziği başlatır. Müzik durduğunda elindeki kartlardan herhangi birini göstererek “Wer ist das? (Bu kim?)” diye sorar ve resimdeki mesleğe sahip birisi gibi davranmalarını söyler. Bu olay bir kaç kez tekrar edilir (Bkz. Resim1). Meslekler : der Arzt/ die Ärztin,(erkek ve kadın doktor) der Koch/ die Köchin,(erkek ve kadın aşçı) der Kellner / die Kellnerin,(erkek ve kadın garson) der Lehrer / die Lehrerin,(erkek ve kadın öğretmen) der Fotograf / die Fotografin,(erkek ve kadın fotoğrafçı) der Fahrer/ die Fahrerin,(erkek ve kadın şoför) der Singer / die Singerin,(erkek ve kadın şarkıcı) der Ingenieur/ die Ingenieurin,(erkek ve kadın mühendis) der Anwalt / die Anwältin,(erkek ve kadın avukat) der Pilot / die Pilotin,(erkek ve kadın pilot).
2. Etkinlik (20. Dakika)	Oyun Lider katılımcıların bir çember oluşturmasını ister ve aynı meslekten ikişer kart olacak şekilde gruba dağıtır. Çemberin ortasında bir kişi ebe olacaktır. Lider “die Ärzte” (doktorlar) dediğinde elinde doktor kâğıdı olan katılımcılar yer değiştirecektir. Bu esnada ebe olan kişi boş bulduğu yeri kapacaktır. Lider “die Berufe” (meslekler) dediğinde ise tüm gruptaki katılımcılar yer değiştirecektir. Açıkta kalan kişi ebe olacaktır.
3. Etkinlik (15. Dakika)	Etkinlik Lider katılımcıların çember olmasını ister ve gönüllü olan katılımcılardan birini seçer. Bu katılımcı salonun ortasına gelir ve müzik eşliğinde dans ederek aklındaki mesleğini tanıtmaya çalışır. Diğer katılımcılar ise o kişinin anlatmaya çalıştığı mesleği tahmin ederler.

4. Etkinlik (30. Dakika)	Doğaçlama Lider katılımcıları sayı verme tekniğine göre 5 gruba ayırır. Lider gruplara bir partiye davetli olduklarını ve gruptaki kişilere sorular sorarak mesleğini bulmaları gerektiğini söyler. Daha sonra lider bazı katılımcıların omuzuna dokunur ve omzuna dokunduğu kişilerin yer değiştirmelerini ister. Böylece diğer gruplardaki katılımcıları tanıma fırsatı yakalayacaklardır. Yeterince katılımcı yer değiştirdikten sonra doğaçlama yapmak üzere eski grup üyeleri bir araya gelir. Bu aşamada, farklı meslekten kişilerden oluşan gruplar, içinde çatışma barındıran durumları doğaçlama yaparlar.
5. Etkinlik (30. Dakika)	Oluşum: Lider aynı grupların bir araya gelmesini ister ve onlara oyun hamuru dağıtır. Lider katılımcılardan doğaçlama yaptıkları mesleğe ait bir figür yapmalarını ister. Daha sonra katılımcılar sırayla her grubun hazırladığı figürün ne olduğunu ve hangi mesleğe ait olduğunu tahmin ederler. Figürü yapan katılımcılar eserlerini diğer katılımcılara tanıtırlar.
6. Etkinlik (10. Dakika)	Değerlendirme Lider katılımcıların çember olmasını ister. Oturumun değerlendirilmesi amacıyla aşağıdaki soruları sorar; 1- Hangi meslekleri öğrendiniz, Almanca ifade ediniz? 2- Almandada meslekleri ifade ederken ne gibi farklılıklar vardı?

Tablo 9 (2. Oturum Uygulama Tablosu)

Resim 3

der Arzt / die Ärztin
 der Koch / die Köchin
 der Kellner / die Kellnerin
 der Lehrer / die Lehrerin
 der Fotograf / die Fotografin
 der Fahrer / die Fahrerin
 der Singer / die Singerin
 der Ingenieur / die Ingenieurin
 der Anwalt / die Anwältin
 der Pilot / die Pilotin

Kelime Tablosu:3

EK 4

3. Oturum

DERS	: Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması
KONU	: Almancada Kıyafetler (die Kleider)
SINIF	: Yetişkin
SAYI	: 20
SÜRE	: 120 dakika
YÖNTEM-TEKNİK	: Lider rolde, pantomim, doğaçlama, canlandırma, küçük grupla rol oynama, dedikodu halkası.
ARAÇ GEREÇ	: CD-Çalar, A4 kağıt, kurşun kalem, boya kalem, makas, Fotokopiler(Ek1-Ek2-Ek3, Ek4.), prit/ yapıştırıcı.
AMAÇ	: Almancadaki kıyafet isimlerini tanıtmak.
KAZANIMLAR	: 1. Kıyafet isimlerinin Almanca yazılışını bilir. 2. Kıyafet isimlerinin Almanca telaffuzunu bilir. 3. Kıyafetlerin kullanım alanlarını bilir.

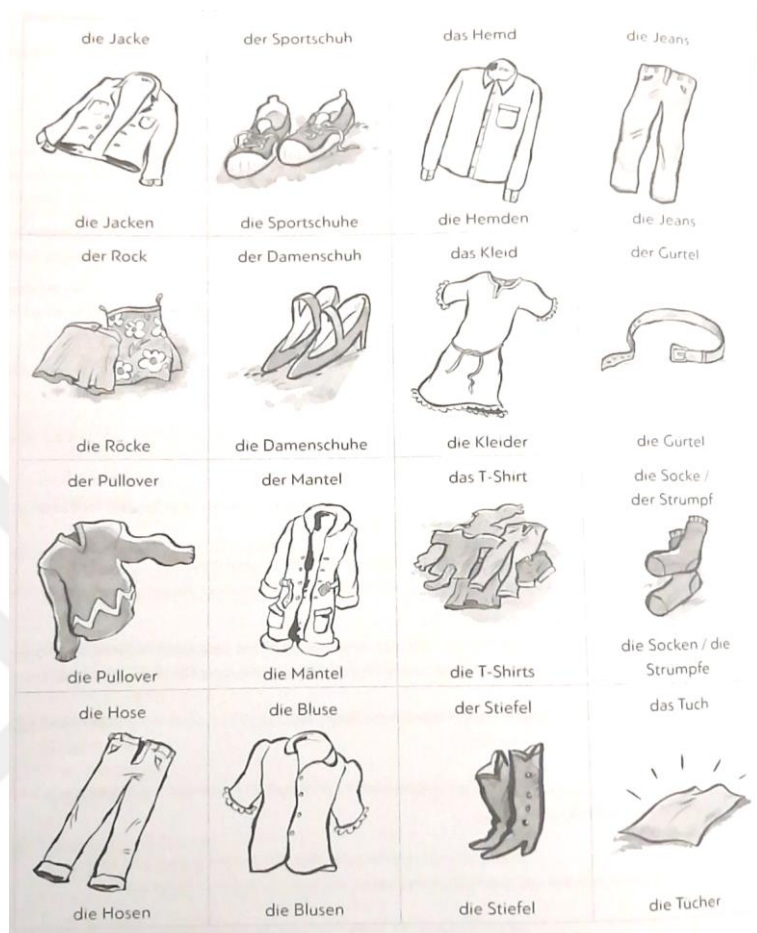
Hazırlık Lider, oturumda kullanacakları araç ve gereçleri önceden hazırlar.	
1. Etkinlik (10. Dakika)	Isınma Lider katılımcılara bir kıyafet mağazasında dolaştıklarını söyleyerek müzik eşliğinde alanda serbestçe yürümelerini ister. Daha sonra lider sırayla kıyafet isimlerini söyledikçe, katılımcılar bunları giyiniyormuş gibi yapıp kıyafetleriyle dolaşacaklardır. Lider karışık sırayla tişört (Almanca: das T-Shirt), gömlek (Almanca: das Hemd), bluz (Almanca: die Bluse), pantolon (Almanca: die Hose), etek (Almanca: der Rock), elbise (Almanca: das Kleid), ayakkabı (Almanca: die Schuhe), palto (Almanca: der Mantel), ceket (Almanca: die Jacke), kazak (Almanca: der Pullover) kelimelerini söyler (Bkz. Ek 7). Daha sonra, kıyafet isimlerini daha hızlı söyleyerek katılımcıların bu kıyafeti kendi bedeninde tarif etmesini ister.
2. Etkinlik (15. Dakika)	Oyun Lider katılımcıları 2'şerli gruplara ayırır. Her gruba bir kıyafet isminin yazılı olduğu fişini verir ve diğer gruplardaki kıyafet resmiyle eşleştirmelerini ister. Böylece gruplar birbirleriyle iletişime geçip "Ist das der Rock?", "Ist das die Hose?" diye sorarak birbirlerinin fişlerini kontrol ederler. Diğer grup uygun fişe sahipse "Ja, das ist der Rock." değilse "Nein, das ist nicht die Hose." diye cevaplar.
3. Etkinlik (30. Dakika)	Doğaçlama Lider sayı verme tekniğine göre katılımcıları beş gruba ayırır ve doğaçlama konusunu verir: Hepiniz bir modacının kreasyonunda yer alan birer kıyafetsiniz ve şu an bir kıyafet mağazasındasınız. Birazdan ünlü biri mağazaya gelecek ve beğendiği kıyafetleri satın alacaktır. Kıyafetler kendi aralarında dedikodu yaparlar. Her biri "Beni seçecek." der ve kendini övmeye başlar. Müşteri geldiği anda susarlar. Gittiğinde ise konuşmaya devam eder ve kendilerinin seçilme sebeplerini sunarlar. En son çatışma durumuna bir çözüm bulunmalıdır.
4. Etkinlik (10. Dakika)	Etkinlik Lider öğrendikleri kıyafet isimleriyle bingo oyunu oynayacaklarını söyler. Her grubun elinde, diğer gruptan farklı kıyafet resimlerinin bulunduğu oyun kartı vardır. Liderin söylediği kıyafet isimleri kendi kartında bulunan kişi, o resmin üzerine bir kağıt parçası koyar ve kağıdındaki tüm resimler söylendiğinde "Bingo." der (Bkz. Resim 1).

5. Etkinlik (30. Dakika)	Doğaçlama Katılımcılar bir önceki etkinliktekiyle aynı karakter olacaklar ve içinde çatışma barındıran doğaçlamalar yapacaklardır. Lider sayı verme tekniğine göre katılımcıları dört gruba ayırır ve doğaçlama konularını verir: 1. Grup: Pazardasınız. 2. Grup: İkinci el kıyafet satan bir mağazadasınız. 3. Grup: Moda haftasında bir defiledesiniz. 4. Grup: Ünlülerin alışveriş yaptığı bir mağazadasınız.
6. Etkinlik. (15. Dakika)	Oluşum Lider katılımcılardan defile için davetiye tasarımlarını ister ve gerekli malzemeleri dağıtır.
7. Etkinlik. (10. Dakika)	Değerlendirme Lider katılımcılara oturumun değerlendirilmesi için sorularını yöneltir: 1) Bugün hangi kıyafetleri öğrendiniz? 2) Yeni kelimelerin tamamını saymak isteyen var mı?

Tablo 10 (3. Oturum Uygulama Tablosu)

Tişört (das T-Shirt), Gömlek (das Hemd), Bluz (die Bluse), Pantolon (die Hose), Etek (der Rock), Ist das der Rock? (Bu etek mi?) Ist das die Hose? (Bu pantolon mu?) Ja, das ist der Rock. (Evet bu etek.) Nein, das ist nicht die Hose. (Hayır, bu pantolon değil)	elbise (das Kleid), ayakkabı (die Schuhe), palto (der Mantel), kazak (der Pullover) ceket (die Jacke),
---	--

Kelime Tablosu: 4

Resim: 4

EK 5

4. Oturum

DERS	: Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması
KONU	:Sıfatlar (die Adjektive)
SINIF	:Yetişkin
SAYI	:20
SÜRE	:120 dakika
YÖNTEM-TEKNİK	:Pantomim, doğaçlama, canlandırma, küçük grupla rol oynama, lider rolde.
ARAÇ GEREÇ	: Resimler, kalem, A4 kağıdı, boya kalem, oyun hamuru, makas, yapıştırıcı, cd çalar.
AMAÇ	: Almancada sıfatları tanıtmak.
KAZANIMLAR	:1. Sıfatların Almanca yazılışını bilir. 2.Sıfatların Almanca telaffuzunu bilir. 3.Sıfatların cümlede kullanılacağı yeri bilir. 4. Zıt anlamlı sıfatları bilir. 5.Sıfatları günlük hayatında kullanabilir.

Hazırlık Lider kullanacağı malzemeleri oturumdan önce hazırlar.	
1. Etkinlik (10. Dakika)	Isınma Lider katılımcıların alanda serbest yürümelerini ister. İlk defa geldikleri bir ülkeyi gezdiklerini hayal etmelerini ister. Yolun her iki tarafında sıralanmış, kısa (Almanca: kurz) ve uzun (Almanca: lang) ağaçlar görürler. Biraz daha ileride güzel (Almanca: schön) bir kadınla çirkin (Almanca: hässlich) bir adam sohbet etmektedir. Onların hemen karşısındaki bankta yaşlı (alt) bir adam ve genç (Almanca: jung) bir kadın kitap okumaktadırlar. Karşı kaldırımdan iki turist bavullarını çekerek size doğru gelmektedirler. Birinin bavulu büyük (Almanca: groß), diğerinin ise küçüktür (Almanca: klein). Büyük olan bavul oldukça ağır (Almanca: schwer) iken diğerininki hafiftir (Almanca: leicht). O sırada yan caddeden hızlı (Almanca: schnell) bir araba geçmiştir. Onun arkasındaki araba ise oldukça yavaştır (Almanca: langsam). Hızlı arabanın şoförü şişman (Almanca: dick) iken, yavaş arabanın şoförü zayıftır (Almanca: dünn). Etrafınızdaki bazı evler çok eskidir (alt). Artık otelinizin önüne geldiniz. Sizin oteliniz oldukça yenidir (Almanca: neu).
2. Etkinlik (20. Dakika)	Oyun Lider katılımcıların tam karşısında durur ve söylediği sıfatlara uygun hareket etmelerini söyler. Örneğin groß(büyük) dediğinde ellerini iki yana açacak, klein (küçük) dediğinde ise ellerini az bir mesafe kalacak şekilde yaklaştıracaklardır. Bu şekilde öğrenilen tüm sıfatlar için birer işaretle oyun sürecektir. Hareketi yanlış yapan, şaşırın katılımcı, liderin yanında gözetmen olarak ona destek verecektir. Tüm sıfatları şaşırmadan yaparak sona kalan kişi kazanacaktır.
3. Etkinlik (20. Dakika)	Etkinlik Lider katılımcıların çemberde toplanmasını ister ve sıfatları gösteren resimleri sırasıyla göstererek Almancasını söyler. Resimleri arkası dönük olan katılımcılardan bazılarının sırtına rastgele yapıştırır ve katılımcıların alanda serbest dolaşmalarını ister. Boşta kalan katılımcılar, resim taşıyan herhangi bir katılımcının önünde durarak ona taşıdığı sıfatı tarif eder ve tahmin etmesini ister. Doğru cevabı aldığında başka bir katılımcıya gider. Diğer kelimeler için de aynı şekilde devam edilir ve tüm sıfatlar bitinceye kadar devam edilir.
4. Etkinlik (40. Dakika)	Doğaçlama Lider katılımcıları sayı verme tekniğine göre dörtlü gruplara ayırır. Her gruba, bir önceki etkinlikte öğrenilen sıfatlardan 2 adet verir. Her grubun, içinde verilen iki sıfatın geçtiği ve çatışma barındıran bir doğaçlama yapmalarını ister. Konuşma

	olmayacak, pantomim yönteminden faydalanılacaktır. Seyirciler, doğaçlamanın hangi sıfatları anlattığını tahmin ederler.
5. Etkinlik (20. Dakika)	Oluşum Lider katılımcılara oyun hamuru, boya kalemleri ve kağıt vererek sıfatları anlatan şekiller oluşturmalarını ister.
6. Etkinlik. (15. Dakika)	Değerlendirme Lider katılımcılara oturumun değerlendirilmesi için sorularını yöneltir: 1) Hangi sıfatları öğrendiniz? 2) Birbirinin zıttı olan sıfatları saymak isteyen var mı? 3) Sıfatları bize hareketlerle anlatmak isteyen var mı?

Tablo 11 (4. Oturum Uygulama Tablosu)

Lang	kurz
Schön	hässlich
Jung	alt
Leicht	schwer
Groß	klein
Schnell	langsam
Dünn	dick
Alt	neu

Kelime Tablosu: 5

Resim 5

EK 6

5. Oturum

DERS	: Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması
KONU	: Tanışma / selamlaşma (Almanca: sich vorstellen / Begrüßung)
SINIF	: Yetişkin
SAYI	: 20
SÜRE	: 120 dakika
YÖNTEM-TEKNİK	: Lider rolde, doğaçlama, canlandırma, pantomim.
ARAÇ GEREÇ	: Kelime çıktıları, cd çalar, boya kalemleri, makas, yapıştırıcı, kurşun kalem.
AMAÇ	: Almancada kendini tanııtma ve selamlaşmayı tanıtmak.
KAZANIMLAR	: 1.Almanca olarak kendini tanıtabilir. 2.Almanca olarak kişileri selamlayabilir. 3.Almancada kendini tanııtma ve selamlaşma kelimelerinin yazılış ve okunuşunu bilir.

● “<i>Wer bist du ?</i>” (<i>Sen kimsin?</i>) ● “<i>Ich bin <u>Ayşe</u>.</i>” (<i>Ben Ayşe’yim</i>) ● “<i>Freut mich.</i>” (<i>Memnun oldum</i>) ● “<i>Ich wohne in <u>Kadıköy</u>.</i>” (<i>Kadıköy’de oturuyorum</i>) ● “<i>Ich komme aus <u>İzmir</u>.</i>” (<i>Ben İzmirliyim</i>).	● Partide tanışma ● Okulda tanışma ● Apartman toplantısında tanışma ● İşyerinde tanışma
--	--

Hazırlık Lider kullanacağı malzemeleri oturumdan önce hazırlar.	
1. Etkinlik (15. Dakika)	Isınma Lider katılımcıları çemberde toplar ve söylediği yönergelerle uyararak alanda serbest dolaşmalarını ister. Katılımcılar müzik eşliğinde alanda yürürken, lider aşağıdaki yönergeleri verir: Gözünüzle selamlaşın. Şimdi omzunuz ve dizlerinizle selamlaşın. Başınızla selam verirken, birbirinize “Grüß dich!” (selam) deyin. Şimdi el sıkışın ve “Servus!” (Merhaba) diyerek selamlaşın. Derse geç kaldınız hızlıca gidip arkadaşınıza sarılın “Hallo!” (merhaba) ‘deyin ve ayrılırken “Tschüs” (Hoşça kal) deyip ayrılın. Şimdi ise uzun süredir görmediğiniz bir arkadaşınızı görmüş gibi birbirinize sarılın, ayrılırken “Auf Wiedersehen!” (Görüşmek üzere) deyip ayrılın. Lider her komutu bir kaç kez yaptırır (Bkz. Ek 5-1).
2. Etkinlik (15. Dakika)	Oyun Lider katılımcıları çemberde toplar. Ping-Pong oyunu oynayacaklarını söyleyerek oyunu açıklar: Bir kişi oyun için ebe olarak seçilir. Ebe seçilen kişi çemberin ortasına geçer ve bir kişiyi işaret ederek “pong” ya da “ping” der. Eğer ebe “pong” derse işaret edilen kişi sağ tarafında oturan kişinin adını söylemelidir, ebe “ping” derse sol tarafındaki kişinin adını söylemelidir (Das ist Ayşe, das ist Ali vs. gibi). Eğer işaret edilen kişi yanında oturan kişilerin ismini yanlış söylerse ebe olarak ortaya geçmektedir. Ebenin uzun süre değişmediği durumlarda ebe, “ping pong” diye bağırarak herkesin yer değiştirmesini sağlamaktadır (Bkz. Ek 5- 2).
3. Etkinlik (15. Dakika)	Etkinlik Lider katılımcıları çemberde toplayarak 3’erli gruplara ayırır. Her gruptaki kişiler A, B ve C olarak gruplandırılırlar. Katılımcılar ‘Kuş kafesi’ isimli oyunu oynayacaklardır. Bunun için, iki kişi karşılıklı olarak her iki elleriyle el ele tutuşurlar ve bir kafes hazırlarlar ve 3. kişiyi bu kafesin içine alırlar. Önce A’lar, sonra sırayla ‘B’ler ve C’ler iki dakika boyunca kafeste kendini anlatır. Daha sonra, yer değiştirerek farklı kişileri kafese alır ve tanıma şansı yakalarlar.

4. Etkinlik (40. Dakika)	Doğaçlama Lider katılımcıları çemberde toplayarak, sayı verme tekniğiyle 5’erli gruplara ayırır. İçerisinde çatışma barındıran durumları doğaçlama yöntemiyle çözüme kavuşturacaklardır. Her bir grup için konu başlıkları aşağıdaki gibidir: • Partide tanışma • Okulda tanışma • Apartman toplantısında tanışma • İşyerinde tanışma (Bkz. Ek 5-4)
5. Etkinlik (25 Dakika)	Oluşum: Lider katılımcıları bir önceki etkinliktekiyle aynı gruplarına ayırır ve onlardan, yeni mektup arkadaşlarına kendilerini kısaca tanıtacakları bir kartpostal hazırlamalarını ister (Bkz. Ek 5- 1).
6. Etkinlik. (10. Dakika)	Değerlendirme Lider katılımcılara oturumun değerlendirilmesi için sorularını yöneltir: 1)Almancada selamlaşma ve vedalaşma kelimelerini hatırlıyor musunuz? 2) Yeni öğrendiğiniz tanışma cümlelerini ve anlamlarını hatırlıyor musunuz? 3)Bugünkü Almanca kelimelerden size en ilginç geleni hangisi oldu?

Tablo 12 (5. Oturum Uygulama Tablosu)

1:

“Grüß dich!”(selam)

“Servus!” (Merhaba)

“Hallo!” (merhaba)

“Tschüs” (Hoşça kal)

“Auf Wiedersehen!”

(Görüşmek üzere)

2:

Das ist Ayşe. (Bu Ayşe’dir)

EK 7

6. Oturum

DERS	: Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması
KONU	: Almancada Artikeller (die Artikel)
SINIF	: Yetişkin
SAYI	: 20
SÜRE	: 120 dakika
YÖNTEM-TEKNİK	: Lider rolde, pantomim, doğaçlama, canlandırma, küçük grupla rol oynama.
ARAÇ GEREÇ	: CD-Çalar, A4 kağıt, kurşun kalem, boya kalemi, makas, gazete kağıdı,
	Fotokopiler(Ek1-Ek2-Ek3.), prit/ yapıştırıcı.
AMAÇ	: Almancadaki artikel kavramını tanıtmak.
KAZANIMLAR	: 1. Artikel isimlerinin Almanca yazılışını bilir. 2. Artikel isimlerinin Almanca telaffuzunu bilir. 3. Artikellerin kullanım alanlarını bilir. 4. Artikellerin genel özelliklerini bilir. 5. Artikellerin hangi cinsiyetleri ifade ettiğini bilir. 6. Kadın, erkek, çocuk ve çocuklar kelimelerinin Almancasını ve artikellerini bilir.

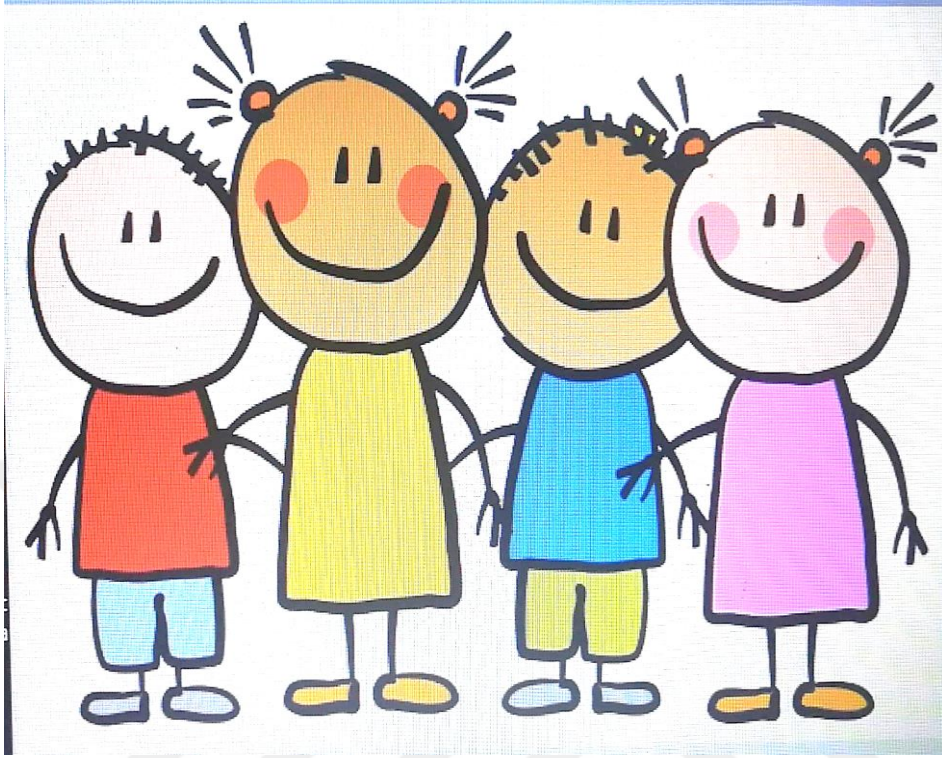
Hazırlık Lider, oturumda kullanacakları araç ve gereçleri önceden hazırlar.	
1. Etkinlik (10. Dakika)	Isınma Lider katılımcıların müzik eşliğinde alanda serbestçe yürümelerini ister ve yaklaşık bir dakika sonra yönergelerini verir. Öncelikle lider “der” dediğinde katılımcılar oldukları yerde yere çömelip kalkarlar, “die” dediğinde zıplarlar, “das” dediğinde oldukları yerde ayakta dururlar. “Plural die” dediğinde ise kollarını yukarıya kaldırır. Lider birer birer artikelleri söyleyip katılımcıların hareketleri yapmalarını ister. Daha sonra gittikçe tempoyu yükselterek ve arka arkaya artikelleri söyleyerek katılımcıların belirtilen hareket dizgilerini uygulamalarını ister.
2. Etkinlik (15. Dakika)	Oyun Lider 4 adet gazete kağıdını yere dağınık bir şekilde koyar. Her bir gazete kağıdı bir adayı sembolize etmektedir. Ada isimleri “der”, “die”, “das” ve “plural die”dir. Müzik eşliğinde katılımcıların adaların etrafında alanda yürümelerini ister. Lider bir kağıdın adını söyleyerek ada battı der. Bu sırada herkes o ada dışında başka bir adaya gidip ayağını basmak durumundadır. Lider, sırayla birer gazete kağıdı eksilterek adaları batırır ve dışarda kalan kişiler oyun dışı olur.
3. Etkinlik (30. Dakika)	Doğaçlama Lider sayı verme tekniğine göre katılımcıları beş gruba ayırır ve doğaçlama konusunu verir: Der, die ve das’lar aralarında toplantı yapmaktadırlar. Sadece “der”, “die” ve “das” artikelleri kullanılarak bir olay anlatılmalıdır. Bu kelimeler dışında başka sözcük kullanılmayacaktır. Her grup giriş, gelişme ve sonucu olan, içinde çatışma barındıran bir olayı doğaçlayacaktır (Bkz. Ek 1).
4. Etkinlik (10. Dakika)	Etkinlik Lider Artikellerin isimlerle kullanımının anlaşılması için her bir artikele ait birer cinsiyet örneği söyler ve anlamlarını açıklar. Örneğin “der” için “der Mann” (erkek), “die” için “die Frau” (kadın), “das” için “das Kind” (çocuk) ve “plural die” için ise “die Kinder” (çocuklar). Lider katılımcılardan, bu etkinlikte hangi kelimeyi söylerse, daha önce duvara asılmış olan resimlerden o kelimeyi parmakla işaret etmelerini ister. Karışık olarak yeni kelimeleri söyler (Bkz. Ek 2).

5. Etkinlik (30. Dakika)	2. Doğaçlama Lider sayı verme tekniğine göre katılımcıları beş gruba ayırır ve doğaçlama konusunu verir: Sadece “ <i>der Mann, die Frau, das Kind ve die Kinder</i> ” kelimeleri kullanılarak bir olay anlatılmalıdır. Bu kelimeler dışında başka sözcük kullanılmayacaktır. Her Grup giriş, gelişme ve sonucu olan, içinde çatışma barındıran bir olayı doğaçlayacaktır (Bkz. Ek 3).
6. Etkinlik. (15. Dakika)	Oluşum Lider öğrenilen kelimelerin isimlerinin olduğu kağıtları katılımcılara dağıtır. Herkes öğrendiği her kelime için bir resim çizer ve bu isimleri etiketleriyle birlikte resimlerin altına yazar. Bu resimleri yeni bir kağıda yapıştırıp, yaratıcılığını kullanıp, kendi tarzında dizayn ederek kelime kartları haline getirir (Bkz. Ek 3).
7. Etkinlik. (10. Dakika)	Değerlendirme Lider katılımcılara oturumun değerlendirilmesi için sorularını yöneltir: 1) Hareket ile beraber artikel ve kelimeleri ezberlemek kolay mıydı? 2) Yeni öğrendiğiniz kelimeleri ve anlamlarını hatırlıyor musunuz? 3) Gönüllü olarak tüm yeni kelimeleri saymak isteyen var mı?

Tablo 13 (6. Oturum Uygulama Tablosu)

1 Der Die Das	2 “ <i>der Mann</i> ” “ <i>die Frau</i> ” “ <i>das Kind</i> ” “ <i>die Kinder</i> ”
--	---

Kelime Tablosu: 7

Resim 6

die Frau

der Mann

EK 8

7. Oturum

DERS	: Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması
KONU	: Günün bölümleri (die Tageszeiten)
SINIF	: Yetişkin
SAYI	: 20
SÜRE	: 120 dakika
YÖNTEM-TEKNİK	: Pantomim, doğaçlama, canlandırma, küçük grupla rol oynama.
ARAÇ GEREÇ	: Resimler, kalem, A4 kağıdı, boya kalemi, cd çalar.
AMAÇ	: Almancada günün bölümlerini tanıtmak.
KAZANIMLAR	:1. Günün bölümlerinin Almanca yazılışını bilir. 2.Günün bölümlerinin Almanca telaffuzunu bilir. 3.Günün bu bölümlerinde hangi kelimelerle selamlaşıldığını/ vedalaşıldığını bilir.

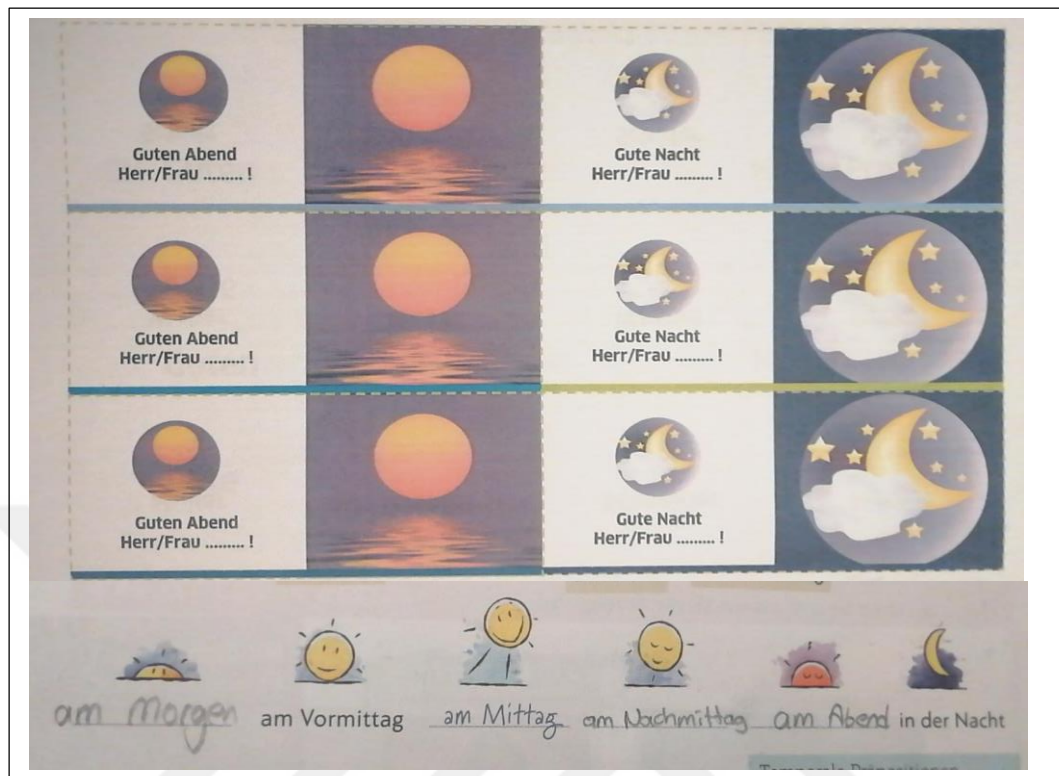
1. Etkinlik (10. Dakika)	Isınma Lider katılımcıların alanda serbest yürümelerini ister. Öncelikle hareketler eşliğinde sabah, öğleden önce, öğlen, öğleden sonra, akşam ve gece kelimelerinin Almancalarını öğretir. Daha sonra alanda birbirlerini öğrendikleri kelimelerle selamlamalarını ister.
2. Etkinlik (15. Dakika)	Oyun Lider katılımcıların yakalarına günün bölümlerinin yazılı olduğu kağıtları yapıştırır ve alanda serbest yürümelerini ister. Bir süre sonra katılımcıların oldukları yerde gözlerini kapamalarını ve sabah-öğleden önce-öğlen-öğleden sonra-akşam-gece sıralamasına göre tek sıra olmalarını ister. Daha sonra lider katılımcıların gözlerini açmalarını isteyerek sıralamanın doğru olup olmadığı hep beraber kontrol edilir (Bkz. Ek 1).
3. Etkinlik (30. Dakika)	Doğaçlama Lider katılımcıları sayı verme tekniğine göre beşli gruplara ayırır. Her gruba günün bir bölümünü verir ve pantomim yöntemi ile her grubun konusuna göre, içinde çatışma barındıran bir doğaçlama yapmalarını ister. Seyirciler, doğaçlamanın günün hangi bölümü olduğunu tahmin ederler.
4. Etkinlik (15. Dakika)	Etkinlik Lider katılımcıların çemberde toplanmasını ister ve günün bölümlerini gösteren resimleri sırasıyla göstererek bu zaman diliminde nasıl selamlaşıldığını öğretir. Örneğin sabah (Almanca: der Morgen) “Guten Morgen!” dendiğini, öğlen (Almanca: der Mittag) “Guten Tag!”, akşam (Almanca: der Abend) “Guten Abend!” ve gece (Almanca: die Nacht) “Gute Nacht!” dendiğini anlatır. Resimleri arkası dönük olan katılımcılardan bazılarının sırtına rastgele yapıştırır ve katılımcıların alanda serbest dolaşmalarını ister. Lider örneğin “Guten Morgen!” dediğinde sabah resmini taşıyan katılımcı, diğer katılımcılar tarafından etrafı sarılarak çember içerisine alınır. Diğer kelimeler için de aynı şekilde devam edilir ve bir kaç kez tekrar edilir (Bkz. Ek 2).
5. Etkinlik (25. Dakika)	2. Doğaçlama Lider katılımcıları sayı verme tekniğine göre dördüli gruplara ayırır. Her gruba, bir önceki etkinlikte öğrenilen selamlaşma kelimelerinden birini verir. Her grubun içinde bu kelimenin geçtiği bir doğaçlama yapmasını ister.

6. Etkinlik. (15. Dakika)	Oluşum Lider katılımcıların bir A4 kağıdına günün bölümleri ile ilgili resim yapmalarını ister.
7. Etkinlik. (10. Dakika)	Değerlendirme Lider katılımcılara oturumun değerlendirilmesi için sorularını yöneltir: 1)Almancada günün bölümlerini, Türkçedekiler ile karşılaştırdığınızda bir farklılık veya benzerlik buldunuz mu? 2) Yeni öğrendiğiniz selamlaşma/vedalaşma kelimelerini ve anlamlarını hatırlıyor musunuz? 3)Gönüllü olarak tüm yeni kelimeleri saymak isteyen var mı?

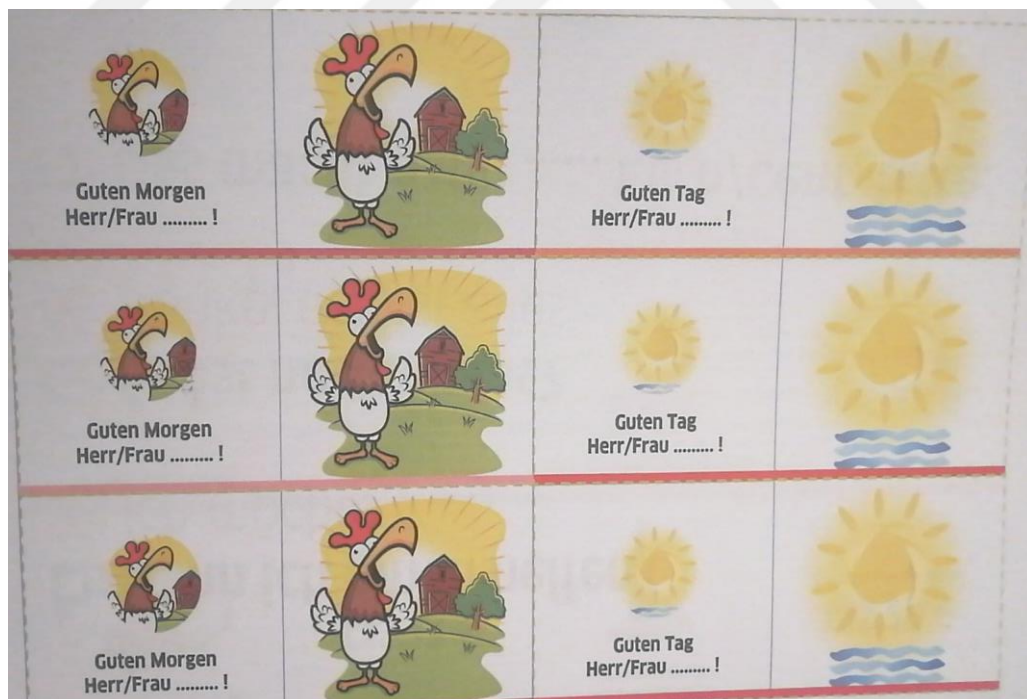
Tablo 14 (7. Oturum Uygulama Tablosu)

1 Sabah (Almanca: “<i>der Morgen</i>”) öğleden önce (Almanca: “<i>der Vormittag</i>”) öğlen (Almanca: “<i>der Mittag</i>”) öğleden sonra (Almanca: “<i>der Nachmittag</i>”) akşam (Almanca: “<i>der Abend</i>”) gece (Almanca: “<i>die Nacht</i>”) 2 “<i>Guten Morgen!</i>” “<i>Guten Tag!</i>” “<i>Guten Abend!</i>” “<i>Gute Nacht!</i>”
--

Kelime Tablosu:8

Resim 8

Resim 9

EK 9

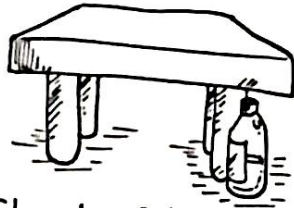
8. Oturum

DERS	: Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması
KONU	: Yer Belirteçleri(die Lokale Präpositionen)
SINIF	: Yetişkin
SAYI	: 20
SÜRE	: 120 dakika
YÖNTEM-TEKNİK	: Lider rolde, doğaçlama, canlandırma, pantomim.
ARAÇ GEREÇ	: Orta büyüklükte bir top, resimli kelime çıktıları, sandalye, cd çalar.
AMAÇ	: Almancadaki yer belirteçlerini tanıtmak.
KAZANIMLAR	: 1.Yer belirteçlerinin Almanca yazılışını bilir. 2.Yer belirteçlerinin Almanca telaffuzunu bilir. 3.Yer belirteçlerini nerede ve ne şekilde kullanacağını bilir.

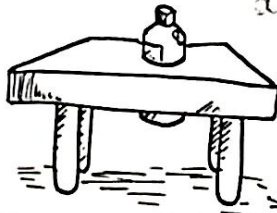
Hazırlık Lider kullanacağı resim, top, sandalye gibi malzemeleri oturumdan önce hazırlar.	
1. Etkinlik (15. Dakika)	Isınma Lider katılımcıların çember olmalarını ister. Elindeki resimleri göstererek yer belirteçlerinin Almanca isimlerini söyler. Katılımcılar müzik eşliğinde alanda yürürken, liderin söylediği yer belirteçlerine uygun bir hareket yapacaklardır. Örneğin Lider “über” dediğinde, katılımcıların parmaklarıyla yukarıyı işaret etmeleri, “unter” dediğinde bir şeyin altından bakmaları, “hinter” dediğinde bir şeyin arkasında durmaları gerekmektedir. Diğer belirteçler için de çeşitli hareketler belirlenir ve lider ara ara role girerek katılımcılara hareketleri hatırlatır (Bkz. Ek 1).
2. Etkinlik (15. Dakika)	Oyun Lider katılımcıları çemberde toplayarak iki gruba ayırır. Öğrenilen yer belirteçleri ve nida kullanarak sessiz sinema oyunuyla bir olay anlatırlar.
3. Etkinlik (30. Dakika)	Doğaçlama Lider katılımcıları çemberde toplayarak, sayı verme tekniğiyle 5’erli gruplara ayırır. Her bir grup dillerini anlamayan bir turiste istedikleri bir yeri veya nesneyi yer belirteçlerini kullanarak anlatacaklardır. Bu esnada oluşan çatışma durumlarını da çözmeye çalışacaklardır.
4. Etkinlik (15. Dakika)	Etkinlik Lider katılımcıları çemberde toplayarak 2 gruba ayırır. Her gruptan bir gönüllü gelerek, elindeki topu sırasıyla sandalyenin altına, üstüne vs. koyarak top nerede (Almanca: Wo ist der Ball?) diye sorar. Soru sorulan grup, top sandalyenin altında Almanca: “der Ball ist unter dem Stuhl” veya top sandalyenin yanında Almanca: “der Ball ist neben dem Stuhl” gibi cümlelerle soruları cevaplar. En fazla doğru cevabı veren grup kazanacaktır.

5. Etkinlik (35. Dakika)	Oluşum: Lider katılımcıları 5'erli gruplara ayırır. Her bir grup istedikleri yer belirtecini seçerek, bu belirteçlerin içerisinde yer aldığı bir dans koreografisi yapacaktır.
6. Etkinlik. (10. Dakika)	Değerlendirme Lider katılımcılara oturumun değerlendirilmesi için sorularını yöneltir: 1)Almancada yer belirteçlerinin Türkçede bir karşılığı var mıdır? Türkçedeki kullanımı aynı şekilde midir? 2) Yeni öğrendiğiniz yer belirteçlerini ve anlamlarını hatırlıyor musunuz? 3)Gönüllü olarak yer belirteçlerinin tamamını hareketlerle anlatmak isteyen var mı?

Tablo 15 (8. Oturum Uygulama Tablosu)

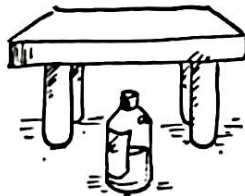
Die Flasche ist an dem Tisch.
an

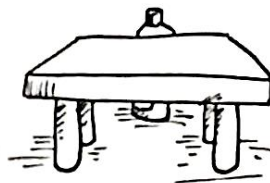
Die Flasche ist in dem Tisch.
im

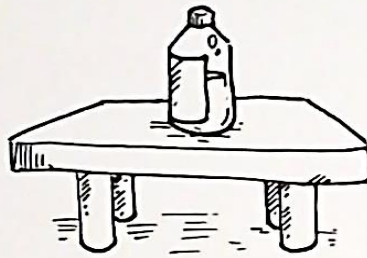
Die Flasche ist zwischen den Tischen.

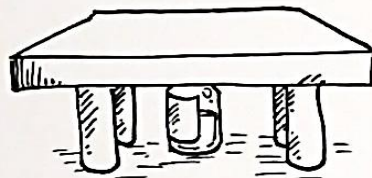
Die Flasche ist vor dem Tisch.

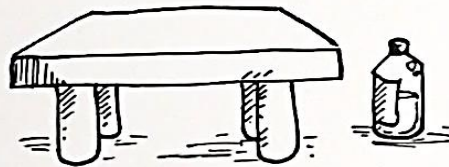
Die Flasche ist hinter dem Tisch.

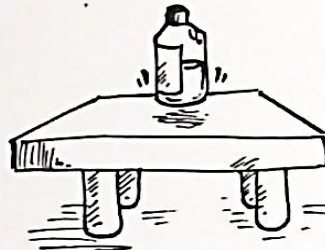
Die Flasche ist auf dem Tisch.

Die Flasche ist unter dem Tisch.

Die Flasche ist neben dem Tisch.

Die Flasche ist über dem Tisch.

EK 10

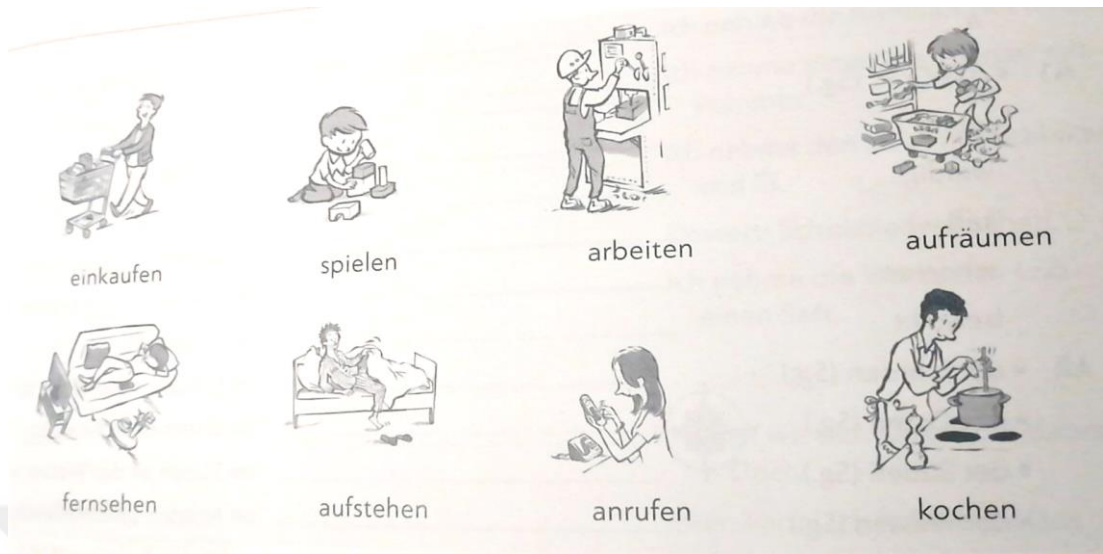
9. Oturum

DERS	: Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması
KONU	: Almancada Ayrılabilen Fiillerin Yaratıcı Drama İle Anlatılması
SINIF	: Yetişkin
SAYI	: 20
SÜRE	: 120 dakika
YÖNTEM-TEKNİK	: Doğaçlama, pantomim, rol oynama, lider rolde, küçük grupla doğaçlama, tüm grupla doğaçlama.
ARAÇ GEREÇ	: A4 kağıt, kalem, kelimelerin resimli fotokopileri: (Ayağa kalmak- Almanca: auf/stehen (1 adet), televizyon izlemek- Almanca: fern/sehen (1 adet), çekidüzen vermek, toparlamak- Almanca: auf/raumen (1 adet), alışveriş yapmak- Almanca: ein/kaufen (1 adet), telefonla aramak- Almanca: an/rufen (1 adet)), ayrılabilen fiillerin yazılı olduğu kağıt parçaları (10 adet)
KAZANIMLAR	: 1. Almancada ayrılabilen fiilleri tanır. 2. Ayrılabilen fiillerin cümlede nasıl kullanıldığını bilir. 3. Ayrılabilen fiilleri, konuşma esnasında kullanmayı öğrenir..

Hazırlık 1)Lider ders başlamadan önce duvarlara fiillerin resimli fotokopilerini asar (Bkz. Ek 1). 2)Lider, üzerinde 5 farklı ayrılabilir fiilin yazılı olduğu küçük kağıtlar hazırlar. Bunları ayrılma noktalarından keserek 10 adet küçük kağıdı hazır eder (Bkz. Ek 2).	
1. Etkinlik (10. Dakika)	Isınma Lider katılımcıların salonda serbest dolaşmalarını ve aşağıdaki yönergelere uygun hareket etmelerini ister; “Çalıştığınız şirket sizi Almanya’da bir firmaya gönderdi. İlk iş gününüz. İşyerinin kantinindesiniz. Yürürken gördüğünüz insanlara başınızla selam veriyorsunuz. Sonra gülümseyerek selam veriyorsunuz. Kahvaltı tepsiniz elinizdeyken günaydın (Almanca: Guten Morgen) diyerek selam veriyorsunuz.
2. Etkinlik (15. Dakika)	Etkinlik Lider katılımcıların çember olmasını ister. Lider katılımcıları sayı verme tekniği ile 5erli gruplara ayırır ve aşağıdaki yönergeleri verir: “Yeni ürünümüzün imalatına başlamadan önce, bir eğitim olacak. Alanda serbest yürüyerek, 5 er kişilik 4 grup oluşturun ve grubunuzla birlikte alanda dolaşmaya devam edin. Yeni imal edilecek ürünümüz bir fermuar. Her biriniz fermuarı oluşturacak bir parça olacak ve grup olarak bir fermuar gibi davranarak, fermuarın işleyiş sistemini canlandıracaksınız.”
3. Etkinlik (15. Dakika)	Oyun Lider Firmanın misafir çalışanlar için verdiği Almanca dersinde konu ayrılabilen fiillerdir. Lider ayrılabilir fiillerden 5 tanesini, anlamını açıklayan resimlerin ve yazılışının olduğu fotokopiyi duvarın farklı köşelerine asmıştır ve bu fiillerin cümle içerisinde birbirinden ayrılarak kullanıldığını anlatmıştır (Bkz. Ek 1). Fiiller: Auf/stehen : ayağa kalkmak, An/rufen : telefonla aramak, Fern/sehen : tv izlemek, Ein/kaufen: Alışveriş yapmak, Auf/raumen: çekidüzen vermek,etrafı toplamak

	Lider katılımcıları 2şer kişilik 10 gruba ayırır. Her gruba ayrılabilen fiillerin 2 parçasından birinin yazılı olduğu küçük not kağıtları dağıtır ve fiilin diğer parçasının olduğu grubu bulmalarını ister. Bunu yaparken 2 kişilik grup diğer gruba giderek örneğin “auf” der karşı grup fiili oluşturan ikinci kelimeyi söyler. 4 kişilik yeni grup kelimenin yazılı olduğu köşeye giderek kelimeyi kontrol eder. En ilk doğru kelimenin önünde buluşan grup oyunun galibi olur (Bkz. Ek 2).
4. Etkinlik (20. Dakika)	Doğaçlama Lider katılımcıları 4 erli 5 gruba ayrılarak her bir gruba bir kelime verir ve bu kelimelerin anlamını ve ayrılarak kullanıldığını, konuşmadan canlandırmalarını ister. Her bir canlandırmadan sonra diğer grupların bu fiili tahmin ederek söylemesini ister (Bkz. Ek 3).
5. Etkinlik (20. Dakika)	Doğaçlama Lider katılımcıları çemberde toplar ve bir önceki gruplarıyla, içinde ayrılabilen fiillerin yer aldığı, fermuarla ilişkili bir doğaçlama yapmalarını ister.
6. Etkinlik. (30. Dakika)	Oluşum Lider aynı grupların bir araya gelmesini ister. Lider katılımcılardan doğaçlama yaptıkları ayrılabilir fiillerle resimli bir mini sözlük hazırlamalarını ister.
7.Etkinlik (10 dakika)	Değerlendirme Lider katılımcıların çember olmasını ister. Oturumun değerlendirilmesi amacıyla aşağıdaki soruları sorar; 1- Ayrılabilir fiillerin kullanımındaki kural veya kurallar nelerdir? 2- Ayrılabilir fiillerin öğrenilmesi bizde nasıl bir farkındalık oluşturur?

Tablo 16 (9. Oturum Uygulama Tablosu)

Resim 12

1

Auf	stehen
An	rufen
Fern	sehen
Ein	kaufen
Auf	räumen

2

Auf/stehen
 An/rufen
 Fern/sehen
 Ein/kaufen
 Auf/räumen

Kelime Tablosu: 9

EK 11

10. Oturum

DERS	: Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması
KONU	: Sayılar
SINIF	: Yetişkin
SAYI	: 20
SÜRE	: 120 dakika
YÖNTEM-TEKNİK	: Doğaçlama, pantomim, rol oynama, lider rolde, küçük grupla doğaçlama, tüm grupla doğaçlama.
ARAÇ GEREÇ	: A4 kağıt, kalem, 1-20 arası sayıların resimli fotokopileri, Sayılarının yazılı olduğu kağıt parçaları (10x2=20 adet), 99 Luftballons (Nena) Şarkısı , cd çalar.
AMAÇ	: Almancada 1-20 arasındaki sayıları tanıtmak.
KAZANIMLAR	: 1. 1den 20ye kadar olan sayıların Almanca yazılışı hakkında bilgi sahibi olur. 2. 1den 20ye kadar olan sayıların Almanca telaffuzunu bilir. 3. Yaratıcılığını kullanarak içinde sayıların olduğu bir nesne tasarlar. 4.Sayılarla ilgili, günlük yaşamda karşılaştıkları sorunları çözmek için problem çözme becerisini kullanır.

Hazırlık 1)Lider ders başlamadan önce duvarlara 1-20 arası sayıların ve yazılışlarının olduğu fotokopileri asar (Bkz. Ek 1). 2)Lider, öğrencilerin ısınma aşamasında canlandıracakları 1-20 arası sayıların yazılı olduğu 20 adet kağıt hazırlar (Bkz. Ek 1). 3)Lider Bingo oyununda kullanılmak üzere oyun kağıdı çıktılarını hazır eder (Bkz. Ek 2).	
1. Etkinlik (15. Dakika)	Isınma Lider katılımcılardan çember oluşturmalarını ister. Çemberdeki katılımcılara sırayla birer sayı ismi verir. Ardından müzik başladığı anda (99 Luftballons (Nena)), alanda müziğin ritmine uyarak serbest dolaşmaya başlamalarını ister. Dolaşırken önce gözleriyle, sonra başlarıyla selamlaşmalarını ister. Daha sonra önce “eins, zwei” gibi kendilerine verilen sayı isimleriyle selamlaşmalarını daha sonra ise “Hallo! Ich bin eins” gibi selamlaşmalarını ister.
2. Etkinlik (20. Dakika)	Etkinlik Lider katılımcılardan çember oluşturmalarını ister. Çemberdeki katılımcılara sırayla birer sayı ismi verir. Ardından müzik başladığı anda (99 Luftballons (Nena)), alanda müziğin ritmine uyarak serbest dolaşmaya başlamalarını ister. Müzik durduğunda katılımcılar da duracak, müzik başladığında katılımcılar dans edecektir. Birkaç kez müziği durdurup tekrar başlatır. Lider müziği son kez durdurduğunda ise katılımcılardan tek sayıların kendinden bir sonraki çiftli sayıyı, çift sayıların kendinden bir önceki tekli sayıyı bularak art arda dizilmelerini ve düzenli bir sıra oluşturmalarını ister.
3. Etkinlik (10. Dakika)	Oyun Lider grubun çember olmasını ister. Sonra sırayla herkese bir numara verilir. Lider “Meister Berit” oyununu başlatır: Önce iki elle bacaklara vurulur, sonra iki kez el çırpılır, sonra iki kez parmak şıklatılır. Parmak şıklatmanın ilkinde kendi numaran ikincisinde başka birinin numarası söylenir.Ör: 1-5. Numarası söylenen katılımcı oyuna devam eder. Hızlı hareket edilir. Takılan, yanlış söyleyen, ya da daha önce söylenmiş numarayı söyleyen oyunu kaybeder.
4. Etkinlik (15. Dakika)	Lider katılımcılardan çember olmalarını ister. Sayı verme yöntemiyle 4’erli 5 gruba ayırır.1. Grup 1-4 arası sayılar, 2.Grup 5-8 arası sayılar, 3.Grup 9-12 arası sayılar, 4. Grup 13-16 arası sayılar ve son grup ise 17-20 arası sayılardan oluşur. Bu gruplardaki her bir kişi kendi sayısını anlatacak bir hareket belirler ve sırayla sayılarını söylerken

	bu hareketi yaparlar. Toplamda 20 farklı hareket oluşur. Ör: İlk gruptaki kişiler 1-2-3-4 diye sayarken buldukları hareketleri sırayla yaparlar.
5. Etkinlik. (15. Dakika)	Etkinlik Lider katılımcıların hepsine farklı birer adet Bingo oyunu kağıdı dağıtır. Elindeki torbadan karışık olarak sayılar çeker ve okur. Liderin söylemiş olduğu sayı elindeki Bingo kâğıdında olan kişi, sahip olduğu sayıyı söyleyerek (Ör: Ich habe fünf (5)) kâğıdındaki sayının üzerine bir kağıt parçası koyar. Elindeki bingo kâğıdındaki sayıların tümü ilk söylenen kişi “Bingo” der ve oyunu kazanır.
6. Etkinlik (20 dakika)	Doğaçlama Lider grubu 4'erli 5 gruba ayırır. Gruplardan, içinde sayıların geçtiği ve çatışma barındıran durumları doğaçlamalarını ister. 5 dk. sonrasında tüm gruplardan sırayla doğaçlamalarını yapmalarını ister.
7. Etkinlik (15 dakika)	Oluşum Lider doğaçlama yapan aynı gruplardan, kendi konularına göre birer fragman oluşturmalarını ve bunları sırayla canlandırmalarını ister.
8. Etkinlik (10 dakika)	Değerlendirme Hangi sayıların Almancasını öğrendiklerini sorarak değerlendirme aşaması tamamlanır.

Tablo 17 (10. Oturum Uygulama Tablosu)

Sayılar (1er adet)

1 Eins	11 Elf
2 Zwei	12 Zwölf
3 Drei	13 Dreizehn
4 Vier	14 Vierzehn
5 Fünf	15 Fünfzehn
6 Sechs	16 Sechzehn
7 Sieben	17 Siebzehn
8 Acht	18 Achtzehn
9 Neun	19 Neunzehn
10 Zehn	20 Zwanzig

Kelime Tablosu: 10

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
null	eins	zwei	drei	vier	fünf	sechs	sieben	acht	neun	zehn
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
elf	zwölf	dreizehn	vierzehn	fünfzehn	sechzehn	siebzehn	achtzehn	neunzehn	zwanzig	

Resim 13 a

Zahlen-Bingo										
Kontrollblatt										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	

Resim 13 b

EK 12

Sevgili Öğrenciler!

Bu anket, Trakya Üniversitesi Alman Dili Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Arife SAĞMAN'IN '*Yetişkinlere Almanca Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılması*' isimli tez çalışmasında ele alınacak olan Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği bölümü 1.sınıf öğrencilerinin Almanca dört temel becerilerini geliştirmeyi amaçlayan Yaratıcı Drama etkinlikleri üzerine tutumlarını öğrenmek amacıyla geliştirilmiştir. Burada belirteceğiniz görüşler yalnızca araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırmanın güvenilirliği ve geçerliği açısından vereceğiniz cevapların gerçekliği önem taşımaktadır. Aşağıda sizlere yöneltilen 30 maddeye ilişkin 3'lü likert anket tipi kullanılmaktadır. **Lütfen hiçbir maddeyi boş bırakmayınız ve her madde için tek bir yanıt veriniz.** İlgi ve yardımınız için teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Sevinç SAKARYA MADEN & Arife SAĞMAN

1. Bölüm Yaratıcı Drama ve Yabancı Dil Eğitimine Yönelik Sorular	Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılmıyorum
1. Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>hedef dile ait yeni bilgiler daha hızlı kazandırılır.</i>			
2.Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>hedef dile ait yeni bilgiler daha pratik kazandırılır.</i>			
3. Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>hedef dile ait yeni bilgiler daha esnek kazandırılır.</i>			
4. Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>dört temel beceri eş zamanlı olarak kazanılmaktadır.</i>			
5. Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>dil öğreniminde öğrenciler aktif değildir.</i>			
6. Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>dil öğreniminde öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenirler.</i>			

7. Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>dil öğreniminde öğrencilerin psiko-motor yetileri gelişir.</i>			
8. Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>dil öğreniminde öğrencilerin sosyal yetileri gelişir.</i>			
9. Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>dil öğreniminde öğrencilerin bilişsel yetileri gelişir.</i>			
2. Bölüm Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitimine Yönelik Sorular	Katılıyor	Kısmen katılıyor	Katılmıyor
10. Yaratıcı Drama yöntemi <i>hedef dilde iletişim kurmayı sağlar.</i>			
11. Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>hedef dili öğrenme isteği artar.</i>			
12.Yaratıcı Drama yöntemi <i>hedef dilde yaratıcı olma imkanı sağlar.</i>			
13.Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>hedef dile ait farklı konuşma biçimleri öğrenilir.</i>			
14.Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>hedef dile hakim olunur.</i>			
15.Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>hedef dili öğrenme motivasyonunu artırır.</i>			
16.Yaratıcı Drama yöntemiyle <i>hedef dile karşı özgüven duygusu gelişir.</i>			
17.Yaratıcı Drama yöntemi <i>kalıcı dil öğrenimini sağlar.</i>			
18.Yaratıcı Drama yöntemi <i>hedef dili aktif kullanma imkanı sağlar.</i>			
19.Yaratıcı Drama yöntemi <i>dil öğrenimini olumlu etkiler.</i>			
20.Yaratıcı Drama yöntemi <i>dil öğrenimine katkı sağlamaz.</i>			
3.Bölüm Yaratıcı Drama ile Almanca Eğitiminin Faydalarına Yönelik Sorular	Katılıyor	Kısmen katılıyor	Katılmıyor
21.Yaratıcı drama faaliyetleri <i>grup ile birlikte öğrenme imkanı sağlar.</i>			
22.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar <i>isteksiz öğrencileri öğrenme sürecine dahil eder.</i>			
23.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar <i>ders içi verimlilikte artış sağlar.</i>			
24.Yaratıcı Drama etkinliklerindeki oyunlar <i>öğrenciler için ilgi çekici değildir.</i>			
25.Yaratıcı Drama etkinlikleri <i>kişinin kendi fikrini özgür bir biçimde ifade etmesini kolaylaştırır.</i>			

26.Yaratıcı Drama etkinlikleri <i>aracılığı ile daha fazla kelime öğrenilir.</i>			
27.Yaratıcı Drama eğitimi <i>hedef dilde utanmadan kendini ifade etme imkanı sağlar.</i>			
28.Yaratıcı Drama eğitimi <i>hedef dilin daha rahat bir biçimde konuşulabilmesine katkı sağlar.</i>			
29.Yaratıcı Drama eğitimi <i>hedef dili etkili öğretir.</i>			
30.Yaratıcı Drama eğitimiyle <i>hedef dil daha rahat bir biçimde anlatılır.</i>			

1. Almanca Dil Öğretiminde Yaratıcı Drama Yöntemi Dört Temel Dil Becerilerimi olumlu etkiledi çünkü; -----

2. Almanca Dil Öğretiminde Yaratıcı Drama kullanımı tercih edilmelidir çünkü; -----

Katılımınız için teşekkürler